NAGY-KANIZSA, 1888. november 3-án. 44-ik szám. Huszonhetedik évfolyam.

Előfizetési ár
egész évre . . . 5 frt — —
fél évre . . . 2 fr 50 kr.
negyedévre . . . 1 frt 25 kr.
Egyes szám 10 kr

HIRDETÉSEK
8 hasábos petitsorban 7, másodszor 6, s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN
petit soronként 10 krért vétetnek fel. Kincstári illeték minden egyes hirdetésért 30 kr. fizetendők.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhivatalhoz bérmentve intézendők:
Nagy-Kanizsán
takarékpénztári épület.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek

A nagy-kanizsai „Kereskedelmi Iparbank“, a „nagy-kanizsai önkéntes tüzoltó-egylet, a „nagy-kanizsai kisdednevelö egyesület“, a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet“, a „nagy-kanizsai tiszti-önsegélyző szövetkezet“, a „soproni kereskedelmi s iparkamara“ nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja

HÉTENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

Hitoktató és kórházi lelkész.

(Folyt. és vége.)

Talán a gyóntatásra nézve fölösleges? ki merné ezt határozottan állitani? A test semmi, a lélek minden! Hiaba toldozzuk-foltozzuk a testet, előbb-utóbb az mégis csak elpusztul, — mig a lélek örök életre van hivatva. Mit ér tehát, ha azt nagy gonddal ápoljuk, mig a lelket bent hagyjuk nyavalyogni fekélyeiben, s végül elveszni hagyjuk? Vagy talán azt hisszük, hogy elegendő, ha azt a papot a betegnek halálos ágyához küldjük, s ott abban a pillanatban, mikor a lélek küzködik a testtel, a halál fagya a sziv me legével, ott, akkor késziτse elő arra a nagy utra, melyről nincs visszafordulás, a melynek végén már csak a kész boldogság, vagy az örök kin, gyötrelem várja a lelket? Ki áll jót arról, hogy az a lélek megmenmentetett? S ha az elveszett, ki számol érte? Vagy ki áll arról jót, hogy mig a pap a beteg ágyához meg érkezik nem szenved-e ki? Az az irgalmas nővér őrködiķ gonddal annak a betegnek az élete fölött, de a Mindenható akaratával szemben ő sem daczolhat s megtörténhetik, hogy ép akkor ragadja ki a halál ápoló karjai közül, a mely pillanatban azt hitte, hogy sikerül visszaadnia a társadalomnak.

Sokszor az is nagy nehézséget gördit a gyóntató elé, hogy a beteg fél tőle, mert nem akarja elhinni, hogy neki már meg kell halni. Ott kell tehát lenni annak a papnak folyton a beteg körében, hogy őket alkalmilag oktassa, tanitsa, anélkül, hogy észre vennék, őket kellőleg előkészitse az esetleges halálra. Kényes annak a gyóntatónak a helyzete akkor, mikor haldoklót készit el az örök életre, nem csekély felelőség nehezedik reá, egy lélek sorsa, a mely csak akkor nem lesz veszélyes reá, ha a betegnek bizalmát birja; az a körülmény pedig, hogy őt a betegek csak akkor látják, mikor haldoklóhoz hivatik, nem nagy bizalmat ébreszt iránta a betegekben. Oktatni, tanitani kell a betegeket, mert tapasztalásból tudom, hogy sokan még azt sem tudják mit higynek, a vallási igazságokról, a gyónásról pedig fogalmuk sincsen.

Különben is a test és a lélek szoros összefüggésben állanak egymással, egymásra nagyon hatnak. Ha beteg a test, beteg a lélek is, és viszont. Az is tapasztalati tény, hogy a töredelmes gyónás, a lelki orvosság, a vigasz, nem egy testnek adta már vissza egészségét. Az ügyes és lelkiismeretes pap az orvosnak valódi assistense, ki igen sok esetben tehet nagy szolgálatot az orvosnak. Ámde ha a pap már csak az utolsó pillanatban hivatik, midőn a test már csak alig piheg, az az imigy-amugy végzett gyónás nem sok hatással van a lélekre, és ez a testre.

Arról, hogy a teljesen fizetésképtelen halottak ugy vitetnek ki a nyugalom helyére, mint az állat hulla, minden temetési szertartás nélkül, arról nem is szólok hosszasan. Ez nem humanismus, ez fékszegség. Minden emberi test a Szt.-lélek temploma, különbség nélkül competál neki a beszentelés, a tisztességes eltakaritás.

Tehát a pap ép oly égetőn szükséges a kórházban, mint még egy hitoktató az iskolákban. Mindamellett mi teljesen méltányoljuk a városi tanácsnak ez ügyben hozott határozatát. Mert megengedjük, hogy a miniszterium nem fogadja el a költségvetésbe felvett uj kórházi tételt, mivel azt fölösleges kiadásnak fogja tartani, nem ismervén a körülményeket; azt is megengedjük, hogy a város saját pénztárából nem dotálhatja, de azt is meg kell engednünk, hogy tisztán a kórházra sem nehezedhetik e teher, mivel ily jövedelem mellett fejenkint t. i. 75 kr. lehetetlen még egy lelkészt is eltartania, oly tisztességgel, a mely társadalmi állásánál fogva neki competál.

Az a kérdés tehát, lehetne e e két bajon segiteni, és hogyan?

Én azt hiszem lehet, és pedig: kapcsoltassék össze e két állás, t. i. a hitoktatói és a kórházi állás. Vagy is, az ujonnan kinevezett második hitoktató legyen egy személyben kórházi lelkész is. Ez esetben a két hitoktató közösen felosztva az iskolákat, az órákat közös szorgalommal elérhetik a kivánt sikert, másrészt a kórházi miserián is lesz segitve anélkül, hogy a városnak meg kellene magát erőltetnie, mert a városnak lesz hitoktatója, kit fizetni fog, a korháznak pedig káplánja, kit illőleg segélyezhet az emlitett jövedelem mellett is. S ez esetben megdől azoknak az állitása is, kik azt mondják, hogy közkórház, tehát nem lehet bevinni kath. papot, mert a többi vallásfelekezetek érdekei lesznek megsértve, mert a kórház majd nem ingyen kapja a papját, amennyiben a város a hitoktatót fizeti és nem egyszersmind a kórházi lelkészt is. Különben is a Rókus kórház, a Terézvárosi kórház, Veszprémben, Nyitrán stb. a kórházak szintén közkórházak, és mégis mindegyiknek van állandósitott kath. lelkésze.

Vajha igénytelen szavainkat az illetékes körök figyelembe vennék, s ha valami elfogadhatót találnak benne, az szerint intézkednének mihamarabb.

SÖLÉTORMOS GYÖRGY.

Esdő szózat!

a n.-kanizsai evang. református missió-egyház érdekében.

Kegyes jóltevő embertestvéreink!

Evangyelium szerint reformált egyházunk, az isteni gondviselés bölcs munkássága és kevés számu hitsorsosaink buzgalma folytán folyó évben alakult meg humán intézményeiről ismeretes városunk — Nagy-Kanizsa kebelében.

Álláspontunk, czélunk a magyar református egyház százados multjához hiven: Istennek, a legfőbb jónak evangyelium szellemében való imádása, a szeretet vallásának, mely felekezeti türelmetlenséget nem ismerve, testvéri csókkal üdvözöl minden vallás gyermekét — kegyeletes ápolása, hirdetése, a kor szinvonalán álló tudománynak, müveltségnek buzgó terjesztése, a magyarnyelvnek, hazafiságnak csekély erőnktől telhető szorgalmas művelése, munkálása.

Nem babozunk hinni, miszerint önzés és elfogultságtól ment törekvésünk nemes szivekre talál, nem babozunk hinni, hogy parányiságunktól senki sem irigyli a tért, mit a vallás nevében szeretet, türelem, egyetértés, testvériség müveltség, hazafiság virágaival akarunk mi is beinépesiteni.

Azonban kicsinyek vagyunk, saját vállaink nem birják a terhet, önerőnkből egyelőre nem vagyunk képesek az Urnak imaházat, a vallás-erkölcsiségnek egyszerü csarnokot emelni s azt a nélkülözhetlen fölszerelvényekkel kellően ellátni, czélunk valósulása szempontjából, jótékonyságban gyönyörködő, áldozni kész, nemes testvéri szivekre, ti reátok van szükségünk városunk fenkölt szellemü közönsége!!

Szeretetet hirdetünk, szeretetet kérünk és várunk, azért is minden igaz, szép és jóért lelkesülni tudó szivetek oltáránál testvéri bizalom hangján esedezünk hozzátok Nagy-Kanizsa nemesszivü fiai és leányai, miszerint tekintettel humán törekvésünk czéljára, „segitsetek bennünket erőtleneket“, (Thess v. 14.) segitsetek bármi csekélységgel, mit nélkülözni képesek vagytok!! hálára kötelező kedves ajándék lesz az nekünk, mely mindannyiszor buzgó imára hangolja szivünket, valahányszor a hozzájárulástok által emelendő imaházban összesereglünk lélekben és igazságban imádni mindnyájunk édes atyját, Istent, azon fővalóságot, ki neveteket, velünk tett emberbaráti szivességtekért, az örök élet könyvében, a jótékonyság lapján fogja megörökiteni!

* * *

Kérjük a kegyadományokat a fenti czélból majdan megjelenő nemes emberbarátok, egyházunk pecsétjével és missiónárius-lelkész aláirásával ellátott gyüjtőiveire bejegyezni. Testvéri szeretet és üdvözlettel!

Nagy-Kanizsa, 1888. október hó 24. napján.

Tóth Mihály, gondnok. Cseresnyés Sándor, presbyter.
Jávory Nándor, missionárius-lelkész.

Tudnivalók.

— **A szentszéki tanuskodás** ügyében a vallásügyi miniszter a belügyminiszterrel egyetértőleg azt határozta, hogy a más vallásu tanukat ne a kath. szentszékek, hanem a világi biróságok hallgassák ki.

— **A tüzifa** adás-vevésnél számos visszaélésről panaszkodnak, időszerünek találjuk ennélfogva az erre vonatkozó törvényt és szabályrendeletet közölni: Pénzügyi Közlöny 10. cz. a. 1875. szabályrendelet a métermérték alkalmazásáról. 10413 cz. 1875 pénzügy ad. VIII.-t. cz. 16 §. cz. 1874. VII. Tüzifa. 1) A hasábok, dorongok és rözse 1 méter hosszuságban készitendők. A hol eltérő hasábhossz alkalmazása követendő mindig decimeterben végződő hasábok készithetők. 2) a rakat magassága 1, 2, 3, 4 meter lehet. 3) Hogy a fa kiszáradása és ülepedése

---

Tárcza.

Költő barátomhoz.

Bánatid sötétlő fell-gtáborában
Nem tünt le reményed fényes csillaga,
Mely mint zengéd, élted zajló ocz-ánján
Szelid sugarával vezénylőd vala.

Bármint zug a hullám s ring,rajt' kicsi sajkád
Bármint hányják-vessék a bőszült habok:
Ismét lecsendesül a háborgó tenger
S sziveden megenyhül fájó bánatod.

Majd feledés köde borul bánatidra,
Lelkedben feléled a lankadt erő,
— „A mely szár viharban nem hajolt meg [egykor!“
S békült kebeledből ifjan tör elő.

És akkor égni fog fényes csillagodnak
Tündöklő sugára: az édes remény,
Vigan halad sajkád, nem tart a vihartól
Életednek most már csendes tengerén!

Ha majdan a révbe érsz azon tudattal,
Győzelmet hir'let a „kialudt elem:“
Élted szép egét egy csillag beragyogja:
A feltámadt édes — boldog szerelem!

S kisded lakásodnak vidám tüzhelyénél
Összegyültök tündér meséket regélni.
Tanitsd szerettidet az élet titkára:
„Az boldog csak, ki tud küzdeni-remélni!“

POLGÁR BÉLA.

Haza-térés.

A szent-györgyvárhegyi élmények finálja.

Hold, a világ ürnek vándor pékmestere
Sovány kipflijével gömbünk tulfelére
Rég átballagott s az álmodó ormokra
Rózsaszin teppichét mosolyogva vonja
Már a gondos Hajnal, hogy ki jön: a Király
Náthát ne kapjon, mig hűs harmatban sétál
Az utolsó csillag is már eltávozott
S „Szent-János áldása“ csak akkor ivódott
Barátságos pinczénk tátva maradt száját
Becsukta gazdája; — én a pincze kulcsát
Hátulsó zsebembe csempésztem szaporán
Biztonság kedvéért, — hogyha véletlen tán
A völgyfelé lenne serény iramlásom
E sulypont idején engem visszarántson —
Hát utnak indulánk vidám hangulatba
Mint ki napájával ugrik toborzóba
Elöl ment a vezér, az ki Siófokon
Még a minapában ringott a habokon
Szinte csodálatos, mint megerősödött
Az illatos, kinyilt Hebron rózsák között,
Lábait oly könnyen rakta, szedte-vedte
Mint kinek adója előre fizetve. —
Utána léptet ő, az a nyugodt ember,
Kinek arczulata mint a „Csendes tenger.“
Melynek nincs vihara; haragot dehogy tart,
Tudja kis gyerek, szép nő s vén bor mi izt tart.
Nem is beszél sokat, a „sörény vesse fő“
Csak mikor áthevült, izzó szive s a fő
Gyujt rá nótájára, mit nem tud senki se
Eltanulni „sárga csizmám de szakángye.“ —
Talpától keblén át sima tetejéig
Őszinte barátság czirkál benne végig. —
Kell-e ennél több! hogy ugy érezzed magad,
Mintha édes vére volnál csak egy magad. —
Nyomában jártam én, — középen a sorba —
Egy-egy vad ötletet ide-oda dobva.
Sarkamban meg az, ki réges-régen készül
S tesz is „doctorátust“ — mihelyest megvénül.
Nyikorgó topányát — vélve aprehendát
Mert szomjazni hagyta — mig maga nyakig áll —
Ily vigasztaló szó közt mártja az érbe:
„No „Fischleder“ igyál, — de ezzel ám érd be“ —
E tréfát meghallva, — ki ott botlik hátul
Tyukszemei miatt maradt ő leghátul,
Kotlóskint kényesen tipeg — karcs pubát
Meg a suly-egyen is hajnalban gondot ád —
Szép szálas legény ez, ügyvéd öt óráig
Aztán jó czimbora — ha kell viradásig —
Feledi mije fáj — kaczajba tör legott
S jobb fülére nyomva a vadász kalapot
Öblös mell-üréből — mint a bőggő adja
A legujabb nótát messze harsogatva:
„Be jó volna árok hátra özvegy asszonyt ültetni,
Igy lehetne csak a lányát igazán elszeretni“
S utána zug árja megviselt hangoknak,
Mint egy köszön-túl a vitéz kakasnak,
Ki tollas háreme nyitott ablakiból
„Szerencsés jó reggelt“ felénk kukorikol. —
De már akor ott járt ez a kis társaság,
Hol kezdetét veszi az a néma világ,
Mely mégis beszédesb, mint a legszólóbb száj
Ki alszik a vigság . . . sóhaj és ima száll
A magas egekre azokért, kik ott lenn
Vég-bucsunk csókjától pihennek csendesen
S mintha sötét felleg napsugár elé fut
S virágos mező, kert szomoru árnyba jut,
Csapongó kedélyünk akként változott át,
Mire bejártuk az első utcza hosszát. —
Egyikünk, másikunk azon is töprenge,
Mily mosdatóval var hites felesége.
A karcsu liliom bujában reggelig
Nem nevelt-e? tüskét hegyétől-tövéig!
Meg az a gömbölyü pi . . pi . . piros alma
Nem fogott-e férget? mert nem volt nyugalma
S ha e féreg, tövis, szurni talál s rágni,
Könyörülő Isten! mire fog ez válni!??
De nem lett semmi baj: — Tudja a férfi nép,
Hogy ha egyszer-másszor kicsikét félre lép,
Mint engesztelje ki jobbik, szebbik felét. —
Csititgat-dédelget — érti mesterségét —
Tömjént hint a tüzre, s annak illatárja
Közben bocsánatát bizalommal várja.
S mit gondolsz? elnyeri? nézd mosolyg a [szempár,
Ki ezt meg nem érti, rengeteg nagy szamár.
S mig édes pihenőt tart a sziv haragja,
Repedez mérgében a pletykák harangja. —
Különben ha néha kicsap is medréből,
Jó kedvünk, a kedély attól csak épebbül,
Mert akkor szórja ki a sok rossz iszapot,
Mit folyamába bú, gond s bánat lerakott.

* * *

Ártatlan „cselédim“ kik sok boldog napot
Szereztetek nekem, vegyétek e lapot
Nyugtatványkép arról, hogy mind éltek itt benn
Szerető szivemnek közös közepében.

GUOTH GYULA.

Azt hallottam.

Azt hallottam, hogy azok a póéták
Verseiket érzelmekből csinálják.
Be kár, hogy nem lettem én is poéta.
Érzelmemből temérdek vers lett vóna.

Elhalmoznám velük e nagy világot,
Hadd tudná meg, mily keserü a bánat.
Ezer bánat marczangolja szivemet,
Nincs e földön, ki megszánna engemet.

Isten hozzád, a magasba járulok:
Intsd meg kérlek ezt a romlott világot.
Boldogságom egyetlenegy reményét
Gunykaczaj közt foszlányokká tépte szét.

FARKAS F.

Papirszeletek.

Arabravaszság.

Egy utazó éhes arab látott egy hosszu utról hazatérőt kényelmesen a fübeu feküdni, hogy ételét és italát fogyassza. Az éhes azt remélte, hogy ha a hazatérővel jó hireket fog ounan hazulról közölni, azért valami enni-inni valót fog kapni. Ez oknál fogva felajánlotta legjobb szerencsekivánatait, de az nem hallgatott rá és semmivel sem kinálta meg. Most az éhező megváltoztatta tervét. Te uj kutyát hoztál magaddal? — mondá, — „az jó, igy legalább nem fogod a réginek hiányát érezni.“

„Hát megdöglött a kutyám?“ kérdi az evő, elfelejtvén a falatot szájába dugni. — „Igen, tevéd husával tele ette magát.“ — „Igy hát tevém sem él többé?“ kiáltott fel és elejtvén a kést. „Nem, mióta feleséged meghalt, senki sem tudta etetni. — „Feleségem meghalt? kiáltott felugorva.“ „Gyermekének halála miatt forró lázba esett.“

„Hát gyermekem is meghalt?“ sikoltott az előbbi.“

— „Igen, összeroskodó házad össze zuzta.“

A hazatérő gyorsan elsietett és mindent ott hagyott; az éhes furfangosan mosolygott; és leült kényelmesen enni és inni.

Czélzás.

Urfi: kisasszony, szabad karomat ajánlanom?

Kisasszony: No persze, mindig a karját, — ajánlja már egyszer a kezét is fel!

Ovodába.

Óvónő: Melyik állattól kapjuk mi azt a szép, piros, jóizü sonkát?

Mariska (nagy komolysággal): A hentestől.

A Bach-korszakból. A böszörményi fuvaros vitt egy német tisztet Debreczenbe. Lassan hajtott, a tiszt nem tudván magyarul, azt kiabálta neki, hogy „besser meni“ „Besser menni“! A fuvaros arra magyarázta kiabálását, hogy Böszörménybe kell visszahajtania és egy másik uton valóban vissza is vitte a németet, ki aztán csak káromkodással enyhithette a félreértés utó kellemetlenségeit.

után szabályszerü mag. legyen a nyers vagy usztatás rakatok 10% tevő „aszréteggel“ látandók el. Tehát 1 méternél 1 decimeter 2 m.-nél 2 dm.-rel magasabban rétege leendő. A vágás és szállitás bereknél az aszréteg számitásba nem jő. Száraz fa aszréteg nélkül rakásolandó. 4 A rakat hossza csak méter többszöröse lehet, de 1 méternél kisebb nem. 5. a) G a l y f a. Minden 5 cm.-nél vékonyabb fa, mint a csucsok, a galyak és rőzse a galyfához tartozik, mely kötések szerint adatik. 6) V é k o n y d o r o n g. Az 5—10 cm. vastag fa c) V a s t a g d o r o n g. A 10—15 Cm. vastag és hasitlan gömbölyü darab. d) A h a s á b f a. A 15 cm. nél vastagabb darab, 15—20 cm. vastag drb. egyszer a közepén hasittatik 20 cm.-nél vastagabb darab a vastagsághoz mérten osztatik. Az osztásnál szem előtt tartandó, hogy a kérges oldal 15 cm., s ennél nagyobb, mint kisebb széle séggel birjon. e) Az idomtalan egy szabályos hasábra nem hasitható göröncs, a redves és korhatag darab a jó fától elkülönitendő. b) A rakolás karók, vagy keresztrakások közt történik. A karók közt 2 m. széles és 2 m. magasra rakott fa, 1 m. magasságban vagy a karók összetartására szolgáló villás ágak, vagy pedig ezen kivül 1 keresztbe rakott hasábréteg által választatik el 2 részre, utolsó esetben a keresztréteg a felső 2 űrméterhez tartozik. A karókat az alsó 2 méter vevője kapja stb., tehát követelhető, hogy: a kötés hézaga pótolandó, elöl-hátul egyformán és t ö m ö t t e n r a k v a legyen. 1 m. nél rövidebb, göcsös ne legyen; 1 éves vágás-u legyen. Advas ne legyen!

—

— **Tanitó**-vizsgálati dijak. A közoktatásügyi miniszter legujabban elrendelte, hogy ezentul a tanitóképesitő vizsgákért állami tanitóképezdét végzettek 10, mások pedig 20 frtot tartoznak fizetni.

Körlevél

az országos iparos-szövetség tagjaihoz és egyáltalában a magyar iparügyek őszinte barátaihoz.

(Folytatás.)

Időszakos fölsorolása az országos iparos-szövetség és a közvállalkozó-egyesülések főbb mozzanatainak.

Eltekintve az országos iparos-szövetség ügyében 23 év alatt meg-megujult mozgalmaktól, általunk ezen ügyben a következő dolgok történtek a mai közalkotás érdekében: 1887. évi január 20-án a szegedi ipartestület kongresszusi bizottsága kebelében s az „Alföldi Iparlap“ január 30-án megjelent számában az eszme részletesen tárgyaltatott és megállapittatott. Ezt a későbbi bpesti iparos-értekezlet ugy kapta el, hogy az alulról épitendő szövetség helyett egy alapszabály és ügyrend, tehát munkaterv nélküli bizottságot alkotott a fővárosi urak gyönyörüségére.

1887 ik évi február 27-én alkottatott meg Szegeden a közszállitó-szövetkezet a bőr- és posztónemüekre külön-külön, de egy egységes szövetségi alakban vezetve. Az erre nézve hozott akkori megállapodások képezik a mai közvállalkozó-egyesülések alapelveit.

1887-ik évi márczius 5-én fogadtatott a közvállalkozó-szövetkezet küldöttsége a képviselőházban a miniszterek által s már ekkor közhelyeslést és felsőbb jóváhagyást nyert szervezetünk. Azonnal megkapták a közvállalatok egy részét. Ekkor azzal vádoltattak Ráth ur által, hogy önzőleg maguknak akarják az egész közvállalkozásokat okkupálni. Mi erre azzal feleltünk, hogy hasonló szervezkedésre hivtuk föl az ország összes ipartestületeit.

Ezen év további folyamában a szövetkezet a bőr- és posztónemüekben igen sikerült szállitásokat tett, vezetősége a m. kir. csendőrség részére a Bernfeld ur által szállitott bőrnemüeket magához nyerte, a nagyváradi szövetkezet által szállitottakat nem bolygatta.

1887-ik évi márcz. 20-án a szövetkezetekkel kapcsolatosan a szövetség alapeszméje bővebb kifejtést nyert az „Alföldi Iparlap“-ban. Ezzel szemben Gelléri ur az „Egyetértés“-ben az egységes szövetségnélküli szétszórt testületek között való szetosztását sürgette a kormány tulajdonát képező posztónak. Jó adag méltatlan vádakkal illetve a kormányt.

E közben megtartatott a budapesti áprilisi értekezlet, a mely Deil Jenő ur inditványát fogadta el, hogy a kormány maga ossza szét a vidéki főhelyeken a munkát. (No hiszen megköszönné ezt a bécsi kormány, a kit az országos szétosztásra még a legszigorubb központi vezetés mellett is csak erős okokkal kell rávenni.)

1887. évi junius hóban tartatott a föntirt szakértői és julius hó elején a szintén föntérintett kamarai tanácskozmány. Ezek erősen meggyőzték a szegedi vezetőket, hogy azok, a kik a kormányt vádolják az iparosok szervezetlenségéből folyó hibák miatt, ezen szervezést ők maguk sem akarják sikerre vezetni.

Ezután történtek a delegácziókban a közös hadsereg ruházati szükségletei szállitásának szétosztására vonatkozó nevezetes interpellácziók Hegedüs Sándor ur által, a kinek jó tudomása volt az iparosoknak általunk tervbe vett szervezkedéséről.

1887. évi október hóban Müller Károly n.-váradi barátunk tárgyalta az „Alföldi Iparlap“-ban igen erős és következetes elmeéllel és igen gyakoriati irányban az országos iparos-szövetség eszméjét.

1888-ik évi januar és februar hóban kezdtük meg a vidékenkénti agitácziót, de csakoly mértékben, hogy a legközelebbi delegáczionális ülésekben teendő ujabb interpellácziónak eléje ne vágjunk. Csakis az ezen delegáczionális ülésben a cs. kir. közös hadügyminiszteriumtól tett kijelentések után bocsájtkoztunk bele a tényleges szervezkedésbe s az országos iparos-értekezletnek Szegeden való megtartásába.

Hogy az értekezleten ne a puszta levegőből okoskodjunk, az előkészitő bizottság elnöke a szept. 8—9-re kitüzött értekezlet előtt még aug. 12-én tisztelgett a magyar honvédelmi miniszterium ő excjánál, előterjesztvén az értekezlet főtárgyát képező szövetség és közvállalkozási egyesülés terveit.

1888. aug 14-én a miniszter ur ujolag fogadván az értekezletet előkészitő bizottság elnökét, és kegyeskedett ajánló sorokkal ellátva egyenesen a dolgok rendje és a kiegyezési törvény szerint az ezen ügyek élén álló cs. kir. közös hadügyminiszteriumhoz utalni a bizottsági elnököt a kellő bővebb fölvilágositások és tájékozódások megnyerése végett.

1888. évi augusztus 15—16-án tisztelgett az elnök a bécsi cs. kir. miniszteriumban, a hol a szervezkedés ügyeit, czélját és módját szóval előadván, azon esetre, ha egységes központositott szövetségi tervezetüket keresztül viszik, kedvező méltatásról biztosittatott. Egyszersmind azon utasitást vette, hogy a szóbelileg megbeszélt dolgokat irásosan nyujtsa be.

Erre az elnök haza sietett.

1888 évi aug 18-án kelt és 19-én már fölküldetett az irásos fölterjesztés. 1888. évi szept 8—9-én tartatott meg az országos iparos-értekezlet, mely a szövetség eszméjét elfogadta, közhatározattá emelte s az alapszabályokat megállapitotta, s egy ideiglenes végrehajtó bizottságot küldött ki az ügyek további vezetésére, s egészen az alakuló közgyülésig terjedő időtartamra és teendőkre nézve.

1888. évi szept. 15 én érkezett le a bécsi cs. kir. közös hadügyminiszterium kedvező válasza.

Azonban, miután a szóbeli kijelentéseknél a tisztelgő elnök azon megjegyzést nyerte odafön, hogy a f. évi szeptember hó végével fölmondható jövő évi lejáratu szerződések — melyek neki megjelöltettek — minden aggodalom nélkül föl nem mondhatók, s mivel a leiratban megjelölt s fölmondásra számitható szerződésekben nem vélte az egész lejáró szerződéseket bennfoglaltaknak, az id. végrehajtó bizottság nevében a 15-én vett leirata sürgős választ intézett a cs. kir. közös hadügyminiszteriumhoz, s melyben az országos értekezlet lefolyását, a szövetség megalakultát s az alapszabályok másolata mellett az egész közszervezkedést bemutatta: biztositván a magas miniszteriumot, hogy még a fölmondási határidő, tehát szeptember vége előtt elég erős és biztos kötelező aláirásokkal fog személyesen Bécsben megjelenni.

Minderről a lépésekről a nagyméltóságu m. kir. honvédelmi miniszteriumot is tiszteletteljes föliratban értesitette az elnök. S mielőtt szept. 29-én Bécsben megjelent, ujból tisztelgett 26—27-én a m. kir. honvédelmi miniszteriumban, a hol eljárása kegyes helyesléssel fogadtatván, uj bizalmat meritve sietett Bécsbe, hol a fönt irt napon ujból megjelenve, már kora reggel kegyesen fogadva bejelentette a 2 millió forintnyi kötelező aláirásokat és az egész szervezkedést, minek folytán a jövő évben lejáró szerződések még az nap fölmondattak.

Egyben értesittetett az elnök, hogy a bécsi cs. kir. közös hadügyminiszterium a továbbiakra nézve bizonyos még fönnforgó szétosztási módozati nehezmények megoldása szempontjából a m. kir. honvédelmi miniszter urral fog értekezni, mire nézve a továbbiakat az elnök ugyanott fogja megtudni.

1888. évi szept. 30-án Bécsből visszajövet tisztelgett az elnök a m. kir. földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumban s az államtitkár urnak bemutatta a másik két miniszteriumban már kedvezőleg fogadott alapszabályokat az előleges átvizsgálás szempontjából.

1888. é. október 8-án ujból megjelent az elnök a m. kir. belügyi és földmivelési miniszteriumokban.

Különösen az utóbbi helyen az államtitkár ur ő méltósága által ujból kegyesen fogadtatván, a ki az átvizsgált alapszabályokat némi lényegtelen irályi módositások után, helybenhagyandónak nyilvánitotta.

Mai napról körlevelet küldött az elnök az ideiglenes végrehajtó-bizottság tagjaihoz a következő tartalommal:

67/888. sz

A mint a lapokból is tudni méltóztatik, a közös hadseregi ruházatok szállitására vonatkozó s a jövő évben lejáró szerződések f. é. szept. hó végével fölmondattak s az uj szerződések megkötésére vonatkozó föltételek még e hó vége felé hivatalosan közzé fognak tétetni.

Továbbá van szerencsém jelenteni, hogy a szövetség alapszabályai a m. kir. honvédelmi, a cs. kir. közös hadügyi s a m. kir. földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumoknál előleges bemutatást nyertek, minek folytán az utóbb nevezett magas miniszteriumban a hosszadalmas eljárásnak elejét veendő, alulirt elnök 8 napi időközben kétszer megjelenvén s az alapszabályok átvizsgáltatván, némi lényegtelen irályi módositások megejtése után ott az előleges helybenhagyást már megnyerték.

Ennélfogva tehát, hogy az uj pályázaton szövetségünk részt vehessen, s hogy az alapszabály-módositásokat megtehessük, szükséges, hogy mától egy hóra, azaz f. évi november 11-ére közgyülés hivassék össze, minek hivatalos kitüzésére és öszszehivására nézve a midőn távol levő czimed irásos beleegyezését sürgősen kikérem, még a következőkre kérem becses és sürgős nyilatkozatát:

1. Kiván-e czimed a közgyülés előtt formális bizottsági ülést tartani?

2. Hol tartassék meg a közgyülés, Szegeden, mint az alakulás helyén, vagy Budapesten?

3. A közgyülés tárgyaiként megelégszik-e czimed, ha 1. pontban az alapszab.-módositások elfogadása és fölterjesztése tüzetik ki?

A második pontban pedig a szállitási versenyben való részvétel s ezzel kapcsolatosan a bőripari közvállalkozó-egyesülések ügyrendje is, a melynek megállapitása szintén sürgőssé vált.

Egyben meg kell emlitenem, hogy a szövetség ügyét ugyan nem koczkáztató, de mégis igen érzékenyen érintő orsz. iparegyesületi legujabb kezdeményezések, illetve ezek éle ellen félhivatalosan ugyan, de elég erélyesen léptem föl.

A közgyül. és id. vezetésnek Szegeden ez év végeig való megtartása azért is szükséges volna, mert a költségek itt jelentékenyen kevesebbek, s mert az összes alakulási iromány ok, jegyző- és pénztárkönyvek csak a rendszeresen szervezendő tisztségnek lesznek átadhatók a fővárosi székhelyen.

Mindezekre nézve becses nyilatkozatát igen sürgősen kikérve, maradok

Szeged, 1888. október 11-én,

tisztelettel
BAKAY NÁNDOR, id. v.-h.-biz. elnök.

Mindezekből látható, hogy a budapestiek legujabb lépése sem nem opportunus, sem nem üdvös, ha csak az országos iparegyesület és a fővárosi kamara Ráth urat is helyesebben irányozni hivatott független tagjai a mi tiszta jó akaratunkat méltatva, sürgősen ki nem egyeztetik a dolgot.

Különben!? Mi megyünk előre!

CSARNOK.

1682-ki kezességi-levél.

„Mij alol megh irt Gyalakóczy Embörségös embörök — Adgyuk tudására ez levelünkk rendibe minden Rendbelj Urakk és minden Rendekk Valakk eleikbe jutand, hogy mij Löttünk kezesek Soós István Hadnagy Uramnak és Gyermekeinek Gyalakóczy Jankó nevü Rab Legényért, kj Kanisaj Török fogságában volt illj ok allat hogy ha mj alol megh irt szemeljek fölül meg emlitöt Jankó Rabot elől nem allthatnánk mindenkor Soós István Hadnagy Urunk és minden maradékj hozzánk nyulhasson hogj ha az Terminus nap előtt valahova lenné Sarczot az hàromszáz Tallért mindenkor pörpatvar nélkül tartozunk megh fizetnj ha az szükségh kivánja, meljért kötelezzük mj magunkot, igaz kereztenj hitünk szerint meljnek nagyobb bizonjságának . . . . Adgyuk ezen Levelünkött nagjobb bizonyságoknak okáért Pecsétünk nem leven Kezünk Kerezt vonásával megh erősitöttük. Csizmazia István Város Biroja előtt. Turekiczon Lakozó Kovacsevics Sztanko, Gyalakóczy Gyömllja Ivék, Item Gyalakoczj Haszan Gregur, Item Czizmazia Mátyás, Item Csernjer Simon, Sztolecz Sztanko: Ivandij, Gyumlicz Peter Gyalakoczj Anno 1682 die 29 Aprillj.

Másik oldalán pedig ez olvasható: „Anno 1682 die u Septembris Vöttem föl Rádj Nagy Falusi Martni Rabtul Üczedj Sarczabul edjért négy Marhát 20 Talérért és 7 Tallért kész pénzt.“

E kezes levél eddig a legrégibb okirat, melyet a Nagy-Kanizsa városi levéltárban találtam. Érdekes igen, mert még akkor, t. i. 1682-ben a kanizsai várat törökök birták s mégis, mily értéke volt egy rabszemélynek, ki a kanizsai török fogságból adatott ki, alkalmasint cserébe Soos István légrádi hadnagynak.

A gyalakóczi „embörségös embörök“ közül nyolcznak kellett jótállani s még az időben nagy összeggel 300 talérral biztositani.

Másrészről szomoru adat a jelenkorra, mert Gyalakóczi község megszünt magyarnak létezni, nemcsak lakosai, de neve is a községnek horvát: — „Gyelekovecz.“

A török időben magyar volt s a törökök kiüzetése után lett horvát, sajátságos fordulat!

A hátiratból pedig az tünik ki, hogy egy marha ára 5 tallér volt, egy emberé 300 tallér. Napjainkban a véradónál egy ember semmi, de a ló má aztán nagy értékü.

Az eredeti okmányt igen megviselte a 206 esztendő, a közepe szakadozott. Ugy látszik a birónak sajátkezü irása, mig a többi név keresztvonással van megjelölve. Az alján névnélküli törökös manupropia diszeleg.

Közli: BÁTORFI.

Hirek.

— **Szomoru őszi est.** Vidám őszi est! „Hasztalan hullanak a fák levelei s szalit keletre a dalos madár, hasztalan zug az őszi szél s borzongatja az ember tagjait, hasztalan látszik a természet szomorunak, kihaltnak, mi boldogok vagyunk, ugy-e kedvesem?“ — suttogá érzéssel egy fiatal ember a kapu sarkában. „Boldogok vagyunk“ — sugá még halkabban a leányka — de csöndesen beszéljünk, mert irtózom a papától.“ S a papa ekkor már hátuk mögött állott, villogatva szemeinek haragos szikráit. Vidám őszi est! „Te szeretsz, én szeretlek — szavalta érzéssel az ifju — bár lesz vagyonom, de van ami minden földi kincsnél értékesebb lesz előtted, ami siromig velem marad, az én forró szereimem. — ugy-e bár örökké fogsz szeretni? — „Igen“ — rebegé a szende leány, de ekkor, mint tiszta nyári napon az ég haragja, megszólalt a haragos apa hangja: „takarodol innen hitvány csábitó, nem lesz az én leányom a tied soha!“ Szomoru őszi est! — Elillant a szerelmes ifju gyorsan, mint a szél, mint a villám, mint az árnyék, óh, de mi végzetes fátum, nem jött fel a hold, nem ragyogtak a csillagok a mennyboltozat kárpitján, s az ifju vakon, félelmében, beleszaladt a kanális vizébe. Szomoru őszi est! Ruhája vizes, agya kábult, fogai vaczognak, teste remeg. Kivánszorog a partra, s egy répát szedő asszonynak rimánkodik, adna neki egy zsákot, amibe belegöngyölheti magát, hogy megszáradjon. Zsákja nincs, de van jó szive az asszonynak. Van rajtam éppen négy meleg szoknya, de legmelegebb a középső, levetem, vegye rá. Szomoru őszi est! A vattás szoknyát magára ölti az ifju s ugy vánszorog haza a ruha tömkelegétől megnehezitve s aztán gondol, gondol a szelid lányra s aztán, aztán, a gonosz apára . . . . Remegett a fiatal lányka, mint a nyárfa levele, mint a kocsonya. Odabenn a megvilágitott szobában megkezdődött a szél, a vihar, a fergeteg! Szünni nem akaró szózápor ömlött a tetten ért leány fülébe s azt se tudta, hová bujjon szégyenében . . . Szomoru őszi est!

— **A regale-ügyben** Hertelendy Béla országgyülési képviselőnk értekezletet hivott egybe, mely holnap, november 4-én délután Nagy-Kanizsán a városházában tartatik meg.

— **A varasd-topliczai** hirneves fürdőben még mindig keresnek üdülést; a 25-dik számu fürdő névsor szerint október 12 ig 877. folyószámban 2694 fürdővendég jelent meg.

— **Ritka vendége** volt szerkesztőségünknek; ugyanis Nagy Ferencz 132 éves polgártársunk visszaadta a vizitet, hogy e lapok szerkesztője Töttössy Béla kir. törvényszéki biró urral meglátogattuk volt. A jó öreg nem tudta elfeledni, hogy őt ugymond „megtisztöltük“ látogatásunkkal, büszkén emlegeti nála létünket és nem tudott nyugodni, hogy viszontlátogatást ne tegyen az „ujságcsináló uraságnál“. Már hiszen köszönjük jó öreg az uraság titulust, csakhogy nincs mellette vitulus. De azért annyit tehetünk mégis, hogy t. olvasóinknak korunk legérdekesebb alakját bemutatjuk. Annyi tény, hogy Mária-Therézia királynénk temetésén, mint huszár jelen volt.

— **A vén asszonyok** nyara csak nem engedett a jussából, — Előbbi olyan fogvaczogtató időjárás után egy hétig annyira meleg volt, hogy valóságos nyárnak is beillett. Hanem aztán valószinüleg meg is adjuk ennek az árát busásan . . . .

— **Nálunk** sem ártana oly egyesület alakulása, minő Veszprémvárosában létesült; ez egy uj sportnem, az az dehogy uj, szegény ember közmondása szerint: akinek lova nincs, gyalog jár . . . Hát mondok: Veszprémben alakult uj egylet, czélja: gyalog kirándulások tervezése és kedveltté tétele. Amily mulatságos, oly hasznos is lenne — kétségtelenül.

— **Szkóky Sükösd** szent-Ferenczrendi hitszónok, egykori bucsu-szent-lászlói házfőnök Sümeghről Gyulafehérvárra távozott, mint az ottani irgalmas nővérek lelki igazgatója. A szép hivatás teljesitéséhez legjobb egészséget kivánunk.

— **Gyanus halál-eset.** Szent-Kozmadombján okt. 25-ére virradó éjjel Gáspár János gazda a háza előtti kis tóba fult. De a tócsa csekélysége, a szerencsétlennek józan állapota s a halántékon látható ütés jel, valamint egyéb körülmények a véletlen baleset lehetőségét kizárják. A bünvizsgálat azonnal megindittatott.

— **Veszprémi** egyházmegyéből: Noszlopi Gyula plebános elhunyta alkalmából a zala-szentiváni plebánia ideigl. administrátorává Hannig Endre vázsolyi segédlelkész neveztetett ki. — A gógánfai plebániára nov. 15-ig pályázat nyittatott, a hahóti apátságra hasonlag.

— **A Balaton gőzhajói.** A jövő esztendőben már nem lesz szégyenszemre egyetlen gőzös nélkül a Balaton vize. Megalakult véglegesen a balatoni gőzhajózási részvénytársulat. Elnökké Esterházy Mihály grófot, alelnökké Nádasdy Ferencz grófot választották meg. A folyó ügyek elintézését Szarvasy Sándor vállalta magára. — Az igazgatóság két, teljesen uj, 150 láb hosszu és a legnagyobb kényelemmel berendezett hajó felépitését határozta el. Az egyik gőzöst már meg is rendelték, még pedig Baross Gábor miniszter határozott kivánságára hazai iparosoknál. A szállitási idő rövidségére való tekintettel, a hajótestet Hartmann József, a gépet Schönichen H. ujpesti gyárosok fogják szállitani. A megrendelésnél a fősulyt főképen arra helyezték, hogy a hajótest, valamint a gépezet, a Balaton tengeréhez hasonló hullámzásának megfelelőleg sokkal erősebb legyen, mint a dunai gőzhajóké és hogy óránkint 20 kilóméter sebességgel haladjon. Ilyképen a hajó a Siófok és Füred közötti utat 40 percz alatt fogja megtenni. Az igazgatóság továbbá azt is elhatározta, hogy amennyiben az illető községek hajóhidakat épitenének, a rendes személy- és áruforgalomba kész belevonni Siófok és Füreden kivül még Kenese, Almádi, Réfülöp, Badacsony és Boglár állomásokat is.

— **Rendkivüli közgyülést** tart f. é. decz 2-én a nagy-kanizsai „Polgári Egylet,“ melynek tárgysorozata a következő: 1. A felszerelésre szükséges költsön felvétele. 2. Dr. Dick József felebbezése. 3. Netáni inditványok.

— **Kegyadományok** gyüjtése. A n.-kanizsai ev. ref. egyház épitése és egyéb egyházi szükségleteinek fedezése czéljából általános gyüjtés kezdeményeztetvén, a lapunk elején közölt esdőszózatot ajánljuk a t. közönség meleg pártfogása és becses figyelmébe.

— **Dr. Messer Samu** bellatinczi uradalmi-orvos 28 frt 10 krt gyüjtött Herboly Alajos lippai tanitó részére, kitől 7 tagból álló fegyveres rabló okt. 14-én éjjel 126 frt értékü pénz és ruhanemüeket elrabolt. A tettesek vándorczigányokban fel is fedeztettek és Alsó-Lendvára kisértettek.

— **Tuboly Victor** t. munkatársunk lelkes felhivást közölt a Pesti Naplóban, melyszerint felhivta a bpesti egyetemi ifjuságot, hogy Zalamegye nagyszülöttje Csányi László nemzeti vértanuuk sirjánál is tartsanak kegyeletes emlékbeszédet. A megemlékezést nagyon helyeseljük s hiszszük, hogy a nemesbuzgalmu egyetemi ifjuság e hazafias óhajnak készséggel eleget is tesz. Mint értesülünk, sümeghi születésü Weiszfeld Vilmos joghallgató vállal kozott a dicső emlékezetü nagy férfiu hamvai fölött való emlékbeszéd megtartására.

— **Áthelyezés.** Eberhardt Antal kir. posta- és távirdatiszt Nagy-Kanizsáról Sopronba helyeztetett át. gyors elutazása folytán barátai- és ismerőseitől személyesen nem vehetvén bucsut, lapunk utján mond szivélyes „Isten hozzád“-ot. Távozó t. barátunk társadalmi életünknek tevékeny tagja volt, minden humánus intézménynek pártolója és barátságszeretetének fogva általános tiszteletben részesült. Távoztát sajnáljuk.

— **Nászhir.** Czakó Béla gazdasági intéző Keszthelyen a gazd. tanintézetnél nov. 8-án vezeti oltárhoz Szalay Erzsike kisasszonyt, Deininger igazgató kedves sógornőjét. — Tubolyszegi Tuboly Margit kisasszony esküvője Várbógyai Bogyay Elek urral november 10-én lesz. Áldás frigyükön!

— **Felhivás!** A sorsjegyeknek és egyéb értékpapiroknak részletekre való eladása körül mutatkozó visszásságok megszüntetése czéljából, miként az országgyülés mult üléésszakában e tárgyban tett interpellatióm alkalmával jeleztem törvényjavaslatot szándékozván a képviselőház elé terjeszteni, az e tárgyra vonatkozólag már birtokomban levő anyag kiegészitése végett azon kérelmet intézem e lapok t. olvasóihoz, sziveskedjenek mindazon adatokat, melyekből az értékpapirok adásvevése körül előforduló visszásságok, vagy esetleg a közönség megkárositását involváló eljárás kideríthetők, lehetőleg hiteles alakban, felhasználás végett hozzám juttatni. Dr. Fenyvessy Ferencz, orsz. képviselő. Budapest, Zöldfa-utcza 40. sz.

— **Nagy gyakorlatot** tart a nagykanizsai önk. tüzoltó egylet november 4-én délután 3 órakor, mely egyszersmint ez évben az utolsó is lesz.

— **A sormási** tüzeset után bekövetkezett fölakasztási öngyilkosságra vonatkozólag lapunkban hozott leirást még a következővel toldjuk meg: A községbeliek a tüz keletkezésére nézve azt beszélik, hogy Kele Ferencz egy leánynyal szeretkezett a pajtában s a szájában levő szivart elejtvén, attól támadt a tüz. E miatt a károsultak Kelét megverték s agyonveréssel fenyegették és bünfeljelentést tettek ellene. 25-én reggel Miháczi Péter megakarván Kele Ferenczet látogatni, a szobában felakasztva találta, mire lármát csapott s az összefutott szomszédok a felakasztottat levágták, de már halott volt. A holttesten a vizsgálat külerőszak nyomait találta s igy nem lehetetlen, hogy valaki a károsultak közül gyilkolta meg.

— **Válságos napok.** Falb Rudolf, a hires időjós és tudóstól egy könyv jelent meg, melyben időrendben vannak összeállitva a jövő év viharai, földrengései stb. A könyv elején Falb Rudolf felsorolja azokat az éveket, a mikor az általa megjósolt földrengések, nagy esőzések, nagy szélviharok tényleg bekövetkeztek, majd a mostani év hátralevő részének és 1889. évben válságos napjai felsorolására tér át. Ilyen veszedelmes napokat helyez kilátásba a jelen évben november 4., 18. és decz. 3-án. A jövő évben Falb nem kevesebb, mint 25 válságos napot jövendöl, melyeket a veszélyesebb és a kevésbbé veszélyes napok szerint három kategóriába soroz. Az első kategóriába tartoznak a következők: április 15., október 24., márczius 17., szeptember 9., november 28. és aug. 11: a másodikban a következőket emliti: Junius 13., szeptember 25., deczember 22, január 1., junius 31., márczius 1, okt. 9., julius 11., márczius 13., február 15; végre következik augusztus 26., november 7., április 30., január 17., julius 28., decz. 7., május 29. és julius 28. Ha bizunk is a kiváló tudós időjósló tehetségében és tudományának csalhatatlanságában, mégis remélni akarjuk, hogy jövendölései nem fognak nagy szerencsétlenség kiséretében bekövetkezni.

— **Betörés.** Mult vasárnap virradóra ismeretlen gazok a szt.-Ferenczrendü zárda istálló épületének a berki rétekre néző falát kibontották és az ott alvó kocsis ruháját anélkül, hogy ez felébredt volna, ellopták Szegény kocsis mentéje zsebjében rejtegette megtakaritott 50 frtját, s igen természetes, hogy ez is eltünt. — Hát nem lett volna-e jobb a megtakaritott pénzét a takarékpénztárban tartani?

— **Iháros-Berényben** müvovarda szórakoztatta az ottani közönséget. Mult vasárnap volt bucsuelőadásuk, mely alkalommal következőleg szólt a tolmács: Nagyérdemü köz! Keszenjük a partfogolást, ha mék etyszer ere gyüünk, ujdonnat uj müsorozattal fogjuk üket (gondolkodik) megmüködnyi! — Servus sógor, mégis csak töröd már ezt a szép magyar nyelvet!

— **Lólopás.** F. hó 30-ára virradóra eltünt Herczeg György magyar-utczai birtokos istállójából ennek két lova. — Fja az istállóban aludt és nem ébredt fel, mikor a lovakat kivezették; de rá nézve jobb is, mert a lótolvajok nem igen szeretik, ha háborgatják munkaközben és ha rájuk támad, egyszerüen fejbe kólintják. — Az egyik ló sánta volt, s evvel a lókötő urak röstelvén vesződni, a Petőfi-utcza végén ott hagyták, hol reggel gazdája meg is találta, a másik jó lovat azonban elvezették ugy, hogy még eddig se hire, se hamva.

— **Az ujvilág-utczai** bordélyházak harmadfokú birósági itélet alapján beszüntettettek s már november 5-én végleg elköltözködniök kell. A jogérvényes intézkedés közhelyeslésre talált. Alkalmilag megemlitjük, hogy a Cziglenicze partja befásittatni fog

— **Gyászhir.** Erlich Károly enyingi volt izr. tanitó, életének 25-dik, tevékeny müködésének 5-dik évében október 24-én Nagy-Kanizsán meghalt. A boldogult szép képzettséggel haladt pályáján, lapunkban is több figyelmet keltett tanulmány czikket irt. Béke hamvaira!

— **A novai** körjegyzői állás betöltése választás utján okt. 29-én ejtetett meg. Három pályázó volt: Keszthelyi István novai helyettes jegyző, Horváth Lajos kustánszegi és Kovács Gyula okleveles jegyzők. Három abszolut szótöbbséggel Keszthelyi István lett megválasztva. 57 szavazó jelent meg. Az uj jegyzőt erélyes és szorgalmasnak irja levelezőnk, s hogy a jegyzői karnak diszére fog válni.

— **Következő gyászhirt vettük.** Özv. Tripammer Gyuláné, szül. Winklehner Vilma, saját, valamint gyermekei, unokái és rokonai nevében szomorodott szivvel jelenti a szerető férj, illetve édes atya és nagyatya Tripammer Gyulának 1888. évi november hó 3-án reggeli 4 órakor, életének 69-ik, boldog házasságának 45-ik évében, hosszas szenvedés és a halotti szentségnek felvétele után történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei f. hó 4-én d. u. 4 órakor fognak Eötvös-tér 22-ik számu házban a róm. kath. hitvallás szertartásai szerint beszenteltetni és Hild E. L. „Részvéthez“ czimzett temetkezési vállalat által a helybeli róm. kath. sirkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent-miseáldozat e hó 5-én d. e. 9 órakor fog a helybeli szent Ferenczrendüek plébánia templomában a Mindenhatónak bemutattatni. Nagy-Kanizsa, 1888. nov. 3-án. — Áldás és béke hamvaira.

— **Megyei r. h.** Dohánycsempészt fogtak el a nagy-kanizsai rendőrök. — Diszelben ismét tüz volt, elégett 3 ház. — Káposztás piaczul Nagy-Kanizsán a közkórház előtti tér jelöltetett ki. — Zala-Egerszegen a r. k. kántori, Cserszegtomajon rendes tanitói és Nagy-Récsén segédtanitói állásra pályázat nyittatott. — A keszthelyi jbiróság börtönéből két fogoly szökési kisérletet tett, rajta vesztettek. — A.-Domborun önk. tüzoltó-egylet alakult. Éljen! — A zala-egerszegi tanitói jkör közgyülése nov. 8-án lesz Zala-Egerszegen.

— **Hazai r. h.** A magyarországi tanitók árvaháza már 80.694 frt alappal rendelkezik. — Gróf Lónyay Menyhértné hagyatékát 4 millió frtra becsülik. — Rökk Szilárd 20 ezer frtot hagyott az erdélyi cultur egyletnek, melynek vagyona most 340 ezer frt. — Arany János szobrát 1892-ben leplezik le. — Magyar Gencsnek kétharmada leégett. — Gyanafalván gyógyszertár nyittatott — Petőfi szüleinek sirkeresztjét Kohn Károly sirkőkereskedő dijtalanul kijavitotta. — Csanádmegyében a vörheny erősen pusztit. — B. Wenckheim Bélának Békés Gyulán szobrot emelnek — A királyi udvar Gödöllőn van.

— **Külföldi r. h.** Ő Szentsége betegeskedését jelentik. — A mostári szerb metropolita meghalt. — Milán király proclamatiót adott ki népéhez, melyben alkotmányreviziót ajánl. — Natália exkirályné nov. 8-án Szent-Pétervárra érkezik. — Moltke okt. 26-án volt 88 éves. — Francziaországban 1887-ben 7572 öngyilkossági eset történt. — Az egész földgömbön a németek számát 70 millióra teszik. — Sziciliában okt. végén négy napon át nagy havazás volt. — Oroszország 376.891 négyszög mértfölddel és 83 millió 159.630 lakossal bir. — István nádor nagy ásványgyüjteményét Rumpf osztrák képviselő vette meg. — Azt hiszik. hogy a czár Ázsia védnökévé kiáltja ki magát. — Kutaiszban a czár elleni merénylő kozák tisztet fogtak el dynamitos bombával. — A konstantinápolyi nagy kirándulás Budapestre elhalasztatott a jövő évre. — A spanyol hadsereg közt forradalmi mozgalmat észlelnek.

A budapesti értéktőzsdéről.

A Magyar Mercur heti tudósitása.

Pénzügyi és gazdasági események rendkivül gazdag hónapra tekinthetünk vissza, ha azt akarjuk vizsgálni, hogy e jelentékeny nagy horderejü események minő befolyással voltak az értékpapirpiaczra, arra az eredményre kell jutnunk, hogy a tőzsde irányát igen csekély mértékben változtatták meg. A nagy államkölcsön konverziójának megkötése, a regale megváltási törvényjavaslat benyujtása, a rendkivül kedvező költségvetés beterjesztése, a kassa-oderbergi vasut elsőbbségének konverziója és még több más pénzügyi müvelet mindegyike elégséges lett volna máskor arra, hogy teljesen megváltoztassa a tőzsde irányát, mig most ez a sok pénzügyi esemény együttvéve sem okozott nagyobb változást, ennek egyedüli oka a pénzpiacz helyzetében rejlik és mennyiben már régen nem volt oly szüken a pénz, mint az utóbbi időben. Azonban igen alapos a remény, hogy a legközelebbi napokban e téren teljes fordulat fog beállani, mert egyrészt az októberi ultimo, mely sok pénzt tartott lekötve, már szerencsésen elmult, másrészt meg a novemberi szelvények sok milliót tesznek szabaddá, mely összegek rövid idő mulva ismét a tőzsdén fognak elhelyeztetni, miáltal az üzlet kétségtelenül élénkülni fog.

Járadékok és befektetési értékekben legélénkebb volt a mozgalom, mert a conversió hatása itt érvényesült leginkább és bizalmat keltett a helyzet iránt az is, hogy a kassa-oderbergi vasut elsőbbségi konverziójára is létre jött a megegyezés.

Bankrészvényekben szintén jelelentékenyek voltak az árfolyamingadozások, de az utóbbi napokban mindinkább megszilárdult az irány

Közlekedési vállalatok részvényei általában igen szilárdak.

Iparvállalati értékek közül csakis malomrészvényekben volt élénkebb a forgalom, mig a többi értékekben meglehetősen pangott az üzlet

Sorsjegyek szilárdak. Különösen a tiszai sorsjegyek és magyar nyeremény-kölcsön, valamint minden fajta kis sorsjegyek igen keresettek és élénk forgalom mellett emelkedők is.

Valuták és érczváltók emelkedők, de ugy látszik, hogy ez az áremelkedés a pénzpiacz javulásával meg fog szünni.

* *

A Magyar Merkur“ előfizetési dija félévre csak 1 frt. Előfizethetni Budapesten, Hatvani-utcza 17. sz.

Vegyes.

— **Beküldetett.** Csász. kir. vegyelemzési vizsgáló állomás bor- és gyümölcs-terményekről Bécs melletti Kolosmonostorban. Alulirott ezennel bizonyitom, miszerint Berger, Volk és társa Bécs melletti Dornbachban létező üzleti telepet személyesen megtekintettem s ott az okszerü berendezés és a készülékeknek kitünő müködéséről meggyőződést szereztem. A tulajdonos urak kivánatára az ott gyártott s Cognackal telt különböző hordókból hivatalosan minták vétettek, melyek a csász. kir. vizsgáló állomás vegymühelyében megvizsgáltattak. A vizsgálat alkalmával kiderült, hogy e Cognac teljesen s tisztán lepárolt borból áll s hogy gyógyszerül kitünően alkalmas. Kolosmonostor, 1888. jul. 31. A cs. kir. vizsgáló állomás előljárósága: Dr. Rocsler L. tanár s. k.

— **Sok évi** megfigyelés. Emésztési gyengeségeknél és étvágyhiánynál, általában minden gyomorabajnál a valódi „Moll-féle seidlitz porok“ bizonyultak a többi szerek fölött, mint gyomorerősitők a legjobbaknak. Egy doboz ára 1 ft. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész és cs. kir. udvari szállitó által, Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszertárakban Moll A. készitménye kérendő az ő gyári jelvényével és aláirásával. 3

Irodalom.

— **Kincset,** szellemi kincset szerez az, a ki a „Képes Családi Lapok“ czimü szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra előfizet. E lap gazdag tartalmával, értelem- és izlésnemesitő olvasmányaival valóságos szellemi kincstárát képezi a magyar családoknak s „Nő a házban“ czimü mellékletével nélkülözhetlen barátja a családanyának. Közleményei minden számban a legjobb m. iróktól erednek s a család bármely tagjának bátran a kezébe adhatók. A „Képes Családi Lapok“ előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. s a kiadóhivatal (Budapesten, nagy korona-utcza 20. sz.) melyhez az előfizetések legczélszerübben postautalványon intézendők, kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatványszámokkal.

— **Hornyánszky Viktor** akademiai könyvkereskedésében megjelent Eötvös Károly Lajos „Egyházi közigazgatás kézi könyvének“ 7-dik füzete. Ára 30 kr. Nélkülözhetlen utmutató e jeles vállalat lelkészek, birák, ügyvédek, tanitók s egyházi ügyekben müködő tisztviselők számára.

Ki nyert?

Huzás október 27-én:

Bécs:	70	68	84	44	86.
Grácz:	57	2	30	60	70.
Temesvár:	40	14	20	51	68.

Huzás október 31-én:

Brünn:	73	13	5	70	28.

Hivatalosan jegyz. piaczi árak Nagy-Kanizsán.

1888. okt. 31.

— Buza legjobb 7·40. Közép 7 frt. — Rozs legjobb 5·40. Közép 5 frt. — Kukoricza 6·20—5·40 kr. — Árpa 6·20 5·80 kt. — Zab 5·20—4·80 kr. — Széna 2—1·60 kr. — Szalma 1·20 kr.

Szerk. üzenet.

— „Farkas és Bárány“ czimü költeményt megkaptuk, ez utóbbit természetes alakban szivesebben fogadtuk volna. Nagyon kétértelmü, sikamlós idillkép, elvünknél fogva nem közölhetjük.

— „Hozzá“ és még 19 vers hozzá! Gyengék a közlésre.

— S. A. Páris. Könyvszállitmánynukra mért késik becses válasza? Pedig szeretnők tájékozni magunkat.

— Sz. S. Örvendünk a szép állásnak. — Szivélyes üdvözlet!

— K. E. Szives készséggel.

— A. L. Már meg is sürgettetett.

— Sz. A. Kénytelenek voltunk beszüntetni.

VASUTI MENETREND.

Indul Kanizsáról.

Reggel.

Prágerhof	5 óra 20 perczkor	postavonat
Barcs	5 óra 43	„	postavonat
Budapest	6 óra 28	„	gyorsvonat
Budapest	7 óra 30	„	vegyesvont
Bécsujhely	6 óra 55	„	postavonat

Délben.

Budapest	2 óra — perczkor	postavonat
Pragerhof	2 óra 45	„	postavonat
Sopron	2 óra 15	„	postavonat
Barcs	2 óra 25	„	postavonat

Este.

Pragerhof	11 óra 19 perczko	postavonat
Budapest	12 óra 9	„	postavonat
Bécsujh.	12 óra 15	„	postavonat

Érkezik Kanizsara.

Reggel.

Bécsujh.	4 óra 16 perczkor	postavonat
Budapest	4 óra 40	„	postavonat
Pragerhof	6 óra 17	„	gyorsvonat

Délben.

Sopron	1 óra 44 perczkor	postavonat
Pragerhof	1 óra 15	„	postavonat
Barcs	1 óra 40	„	postavonat
Budapest	1 óra 59	„	postavonat

Este.

Budapest	9 óra 45 perczkor	vegyesvonat
Bécsujh.	10 óra 26	„	postavonat
Budapest	11 óra 7	„	gyorsvonat
Pragerhof	11 óra 39	„	postavonat
Barcs	11 óra 29	„	postavonat

Felelős szerkesztő és kiadó:
BÁTORFI LAJOS.
A szerkesztővel értekezhetni naponta déli 1—3 óra közt lakásán Arany János utcza 4. sz.
Laptulajdonos: WAJDITS JÓZSEF.

Nyilttér*.)

Schwarze Seidenstoffe von 80 kr. bis fl. 11.40 per Meter (ca. 150 Qual.) versendet roben- und stückweise zollfrei das Fabrik-Depot G. Henneberg (k. k. Hoflief) Muster umgehend. Briefe 10 kr. Porto. 1

*)E rovat alatt közöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Azonnal és tartósan távolit és gyógyitja
minden rosz szagot
a szájból
a császár. kir. eng.
EUCALYPTUS SZAJ-ESSENCZIA
(kitüntetve Páris 1878.)
A legbiztosabb, legtartalomdusabb (78% hatásos alkatrészekből) a személyes fertőztelenitéshez kiválóan alkalmas, mert tökéletesen ártalmatlan, tiszta szer, gyógyerejü védőszer
szájpadláskatarus
ellen
és általában ragályos betegségek elkapása ellen is. 3272 14—20
Egy üveg ára 1 frt 20 kr.
Med. Dr. C. M. Faber
néhai I. Miksa császár ő felsége orvosa a becsületrend lovagja stb. Bécsben. Raktár minden gyógyszertárban és a bel- és külföld minden hiresebb illatszertárában. Ugyanitt kapható a cs. kir. szab. Puritas különl. szájszappan. (Érem-dij London 1862) dr. **Faber C. M.-től.**
Szétküldési raktár: Bécs, I., Bauernmarkt 3.
Raktár Nagy-Kanizsán: Rosenfeld Adolf urnál.
3272 17 20

Máriaczelli gyomorcsöppek.
Kitünő hatásu szer a gyomor minden betegségeiben.
Védjegy.

Fölülmulhatatlan étvágyhiány, gyomorgyöngeség, rosz illatu lélekzet, felfuvódás, savanyu felböffenés, kólika, gyomorhurut, gyomorégés, homok- és daraképződés, tulságos nyálkaképződés, sárgaság, undor és hányás, főfájás (ha a gyomortól ered), gyomorgörcs, székszorulás, a gyomornak ételekkel és italokkal való tulterhelése, giliszták, lép-, máj- és aranyeres bántalmak eseteiben. — **Egy üvegcse ára használati utasitással együtt 40 kr., kettős palaczk 70 kr.**
Központi szétküldés Brády Károly gyógyszerész által Kremsierben (Morvaország).
Kapható minden gyógyszertárban.
*Óvás: A valódi máriaczelli gyomorcsöppeket sokat hamisitják és utánozzák. A valódiság jeléül minden üvegnek piros, a fenti védjegygyel ellátott borítékba kell göngyölve lennie és a minden üveghez mellékelt használati utasitáson meg kell jegyezve lenni, hogy az Kremsierben Gusek Henrik könyvnyomdájában nyomatott.
Kapható N.-Kanizsán: Práger Béla, Kadarkutón Beck Béla, Kaposváron Czolner Vincze, Babócsay Kálmán Marczaliban Kőrös Viktor, Merenye Fleisher Samu, Nagy-Bajom Kőrös Lajos, Olonczon. Böcls Béla gyógyszerész uraknál. 3162 46—52.

Óvja ön lovait a nedvesség és hidegség ellen!

Az első és legnagyobb
lótakaró-gyár
főraktára szállit jó hitelü és tartósan készitett nehéz, tömött takarókat a következő csodálatos olcsó árak mellett: **Első rendü lótakarók** 190 cm. hosszú és 130 cm. széles, szürke alappal és élénk szinü poszoménttal, tömött és meleg, drbja csupán 1·50 kr. Ugyanezek 2 m. hosszú és $1^1/_2$ m. szélességben darabja csupán 1 frt 80 kr.
Csinos kén sárga szinü bérkocsi-takarók négyszeres fekete-vörös, vagy kék-vörös poszománttal, körülbelül 2 m. hosszú és $1^1/_2$ széles darabja csupán **2 frt 50 kr.**
Remek arany-sárga Double-urasági lótakarók, szőnyegekül is használhatók, drbja csupán 3 frt 59 kr. Százakra terjedő elismerő nyilatkozatok közül: Sziveskedjen a lovas század részére mihamarabb további 10 drb. kén-sárga takarót á 2·50 krjával, mint azelőtt küldeni.“ Cs. k. Dzsidás ezred 4. sz., **Ferencz József** kir. 1. lovas száz. Szállitok azonnal bárhova, pósta-, vasut- vagy hajóval utánvét, vagy az öszszeg előre való beküldése mellett.
3463 4—12 Czim: Lótakaró-gyár raktára GANS A., BÉCS III. Seidelgasse 4.

A legfőbb kitüntetések, a legnagyobb világkiállitásokon, 1867-óta.
Mindenkor határozottan:
Liebig
társaság
hús-kivonata kérendő,
Csak akkor valódi, ha minden doboz árujegye, a mellékelt névaláirással **kéknyomásban** van ellátva.
J. Liebig
A **Liebig** féle húskivonat kitünő és erőteljes húsleves rögtöni előállitására, valamint leves, martás, főzelék és húsételek javitására és füszerezésére szolgál. Helyesen használva **rendkivüli kényelmessége mellett,** a háztartásban **igen nagy megtakaritásra** is nyujt alkalmat. — A legkitünőbb erősitőszer a gyengélkedők és betegek számára.
A legfőbb kitüntetések, a legnagyobb világkiállitásokon, 1867-óta.
A legfőbb kitüntetések, a legnagyobb világkiállitásokon, 1867-óta.
A Liebig társaság központi raktára az Osztrák-Magyarbirodalom számára:
Berck Károly, osztr. császár. kir. udvari szállitónál, **Bécs,** I., Wollzeile 9 sz. a.
Kapható továbbá valamennyi nagyobb füszer-csemege és gyógyfüszer kereskedésben, valamint minden gyógyszertárban.
A legfőbb kitüntetések, a legnagyobb világkiállitásokon, 1867-óta.

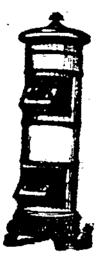

A feltaláló dr. Meidinger urtól kizárólag felhatalmazott gyára

MEIDINGER-KÁLYHÁK

készitésére,

kizárólagos szabadalom minden országban.

RAKTÁRAK Bécsben I. Michaeletplatz 5. BUDAPESTEN THONET-udvar.

Első dijakkal jutalmazva: Bécs 1873, Cassel 1877, Páris 1878, Sechshaus 1877, Wels 1878, Teplitz 1879, Bécs 1880, Eger 1881, Trieszt 1881.

Kitünő szabályozható-, töltő- és ventillácziós- kályhák lakhelyiségek, iskolák, irodák stb. számára, — egyszerű és diszes kiállitással. 3438 7—9

Több szoba fütése egy kályha által.

Ausztria-Magyarországon 346 tanint-zet 2869 Meidinger-kályhát használ ezek közt 104 bécsi községi iskolában 734 kályha, 55 budapesti községi-iskolában 382 kályha. A nagy kedveltség, melynek kályháink mindenütt örvendenek, utánzásokra ösztönzött. Azért a t. cz. közönséget saját érdekében óvjuk s utalunk mellékelt védjegyünkre, nehogy kitünő hirű gyártmányainkat utánzásokkal összecserélje, melyek rendszerint egyszerüen, mint Meidinger kályhák, vagy mint javitott Meidinger-kályhák ajánltatnak.

A gyár védjegye. MEIDINGER-OFEN H. HEIM

Gyártmányunk ajtajának belső részében van védjegyünk beöntve.

„VESTA", szabályozható-, töltő- és ventillácziós kályhák kettős köpenynyel.

A köpenyek a por kitisztitása czéljából eltávolithatók anélkül, hogy a kályhákat széjjel kellene szedni. Zajtalanul tölthető Tetszés szerinti hosszú égési tartam kokszfűtéssel, 24 óra hosszáig égési tartam kőszénfűtéssel. A hamu és salak pormentes eltávolitása.

„HELIOS", füstemésztő kandalló vagy kályha látható égéssel.

Egy kandalló, vagy kályha több helyiség külön fűtésre szolgálhat. Tetszés szerinti hosszu égési tartam koksz-, kő- vagy faszén fűtéssel. Zajtalan töltés. A hamu és salak pormentes távolithatása. Rosszul fűtött kályhák átalakittatnak.

Központi légfűtések egész épületek részére. — Szárító-készületek ipar- és gazdasági czélokra, — Waggon-kályhák. Prospektusok és árjegyzékek ingyen.

10.000 drb.

kivitelre szánt uri téli szövet nadrág a z ujonan felemelt vámtarifa következtében vissza maradván, ama megbizást kaptam, hogy azokat egyenkint, vagy nagyobb csoportonkint bármely áron eladjam. Ennek folytán egy, a legujabb bécsi divat szerint jól és csinosan készitett

uri téli szövet felső nadrágot

csak 2 forintért

árusitok, (vagyis csupán a munkaárért,) hogy kételyek fel ne merüljenek, ismételve megjegyzem, hogy ezek **csinos, vastag, tömör és meleg felső nadrágok**. Ha ez nem való, ugy a nadrágokat vissza veszem. Minthogy e nadrágok nagy kelendőségnek örvendenek, siessen mindenki szükségletét leghamarabb nálam megrendelni. Ugyan e szövetből teljes öltözetek is vannak, melyek bármely nagyságban és szinben minta szerint hibetetlen olcsó árért, vagyis **csak 8·50 krért** kaphatók. Nadrág-rendeléseknél kéretik a lépés hosszát, egész öltözeteknél pedig a mell térfogatát megemliteni. Szállitás csak utánvét mellett történik.

Rendelések intézendők:

Apfel M. Bécs I. Fleischmark

471 2—12 Nr. 8/XV.

Eredeti Rauschenbach féle

BORSAJTÓKAT

3455 5—5

kettős emeltyűszerkezettel a legnagyobb nyomás kifejtésére, a törköl utánsajtolásra is igen czélszerűek; továbbá SZŐLŐZUZÓKAT gyárt és legolcsóbban szállit

Grossmann és Rauschenbach

első magyar gazd. gépgyára BUDAPEST külső váczi-ut 7

COGNACS NATURELS

Berger, Volk és Társától

Bécs melletti Dornbachban

a legfinomabb franczíaival nem versenyezhet ugyan, de a Francziaországban ismert szomoru bortermelési viszonyok és a magas behozatali vám a hamisitásra könnyen elcsábitják az ottani termelőket, e körülmények folytán — előre bocsájtva azt, hogy terményünk összehasonlitva amazzal, **jóságra nézve egyenlő, valódiságá megbizhatóbb**, ára pedig félannyi, mint a francziáé. — Terményeink az 1888-iki trieszti bor-kiállitás alkalmával **arany éremmel** és a cs. kir. keresk. miniszterium **dicsérő oklevelével**; az 1888-iki bécsi orsz. gyümölcs-kiállitás alkalmával pedig a cs. kir. **állam-dijjal**, mint legmagasabb elismeréssel lettek kitüntetve

Á R A K:

Minőség *		Minőség **		Minőség * *		Minőség VO	
Egész palaczk	2·30	Egész palaczk	2·90	Egész palaczk	3·90	Egész palaczk	4·80
Fél „	1·30	Fél „	1·60	Fél „	2·10	Fél „	2·55
Negyed „	—·80	Negyed „	—·60	Negyed „	1·20	Negyed „	1·20

Hol raktárak nem léteznek, a rendelések postával eszközöltetnek. 3 egész palaczktól, vagy ennek megfelelő arányu fél palaczk dijmentesen szállittatik 3476 1—3

MOLL SEIDLITZ POR

Tavaszi gyógyitás
Nyári gyógyitás
Öszi gyógyitás
Téli gyógyitás

Csak akkor valódi ha minden dobozon a gyárjegy egy sas és MOLL A sokszorositó czég látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorgörcs, nyálk, gyomorégés székrekedéseknél májbajok vértolulás aranyér és a legkülönfélébb női betegségeknél. Egy eredeti doboz használati utasitással 1 frt.
Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszertáraiban **MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállitó, Bécs Stadt Tuchlauben 9.**

Szétküldés naponta utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb nem küldetik

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.

Ülő foglalkozásomnál fogva az ön Moll-féle Seidlitz porai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra s szivélyes „Isten fizesse meg"-et mondok érte ezek a gyomrot jóvá és fot könnyüvé teszik. Tisztelettel **Steinko P. J.** lelkész Hoonetschlagban

Legjobb bedörzsölő szer köszvény, csuz és minden meghülési betegségek ellen.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi ha, minden üveg MOLL A. védjegyét és aláirását viseli

Bedörzsölésül sikeres használat köszvény, csuz, mindennemü testfájdalmak és bénulásnál; burogatás alakjában minden sérelem és sebnél, daganatok gyulladásoknál. Belsőleg vizzel vegyitve hirtelen rosszullét, hányás, kólika és hasmenésnél.

Egy üveg ára használati utasitással 80 kr. o. é.

Raktárak az ország minden nevezetes gyogyszertár és anyag kereskedéseiben.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállitó Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvétellel. Két üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.

Kitünő Moll-féle franczia borszesz és sója vidékemen nagyszerüen müködik Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segitségére készletet óhajtok tartani magamnál Mély tisztelettel

3462 4—45 **Hernof**, lelkész Micholupban.

Raktárak Nagy-Kanizsán Rosenfeld Adolf és Fessel József, uraknál hofer Já

! ! ! A kinek ! ! !

egy biztositó levélre szüksége van bizonyos tőkének elhelyezése, családja jövőjének biztositása, vagy a nyert hozománynak visszatéritése czéljából; üzlettárs részére is igen alkalmas, továbbá oly ház- és birtoktulajdonosok, kik eladósodottságukat rendezni óhajtják, oly egyének, kik folyó tőkét testálni nem képesek végre kik tőkét biztositani akarnak törvénytelen és mostoha gyermekek részére egyenlő jogokkal, ha az illető biztositott a 60 évet tul is haladta (66. évig), vagy ha a biztositó fél egy másik bizt. társaság által vissza lett is már utasitva, mindezek forduljanak alulirotthoz egy birtositó-levél tanácsadásáért, mely szerint tetszés szerinti összegig lehet biztosittatni akár helyben, akár a vidéken. Legszigorubb titoktartás bármely esetben biztosittatik. Dijnélküli felvilágositások nyerhetők: naponkint d. u. 2—5 óráig. KLEIN biztositási fő-felügyelőnél Bécs, I. Koblmessergasse 7. IV. Stock. 3464 4—6

Idős és fiatal embereknek az ép most uj kiadásban megjelent **dr. Müller gyógyászati tanácsadója zavart idegek- és nemi rendszerről**, valamint ezek alapos gyógyitását tartalmazó füzet felvilágositásul sürgősen ajánltatik. Ára boritékban küldve 60 kr. 3466 3—6 Kreik-nbaum C. Braunschweigban.

Wajdits József könyvkiadóhivatalában N.-Kanizsán megjelent és minden hazai könyvárusnál kapható:

A gyakorlott vadász.

A fáczán és fogoly tenyésztés, ugy minden vad ismertetése.

Irta:

NAGY-ÖLVEDI ÖLVEDY KÁROLY,

okl. erdész, gyakorlott vadász, néhai cs. kir. István főherczeg személye körüli testőr-vadász,

az uj erdő és vadasztörvényekkel,

valamint

a kutyák betegségei

és azok gyökeres gyógyitásával bővitette egy tapasztalt vadász.

Rajta párok tánczoljunk!

LAKATOS SÁNDOR tánczkönyve, mindkét nembeli ifjuság számára.

Kiadta: BÁTORFI LAJOS.

Lakatos Sándor arczképével s a szöveg közé nyomott tánczábrákkal.

Ára kötve 1 frt 40 kr.

Rajta lányok mulassunk!

— Mulattató kézikönyv hölgyek számára. —

ára az 500 lapra terjedő, szinnyomatu boritékkal ellátott könyvnek

1 frt 80 kr.

Arany metszésü diszkiadásnak

2 frt 80 kr.

Rajta fiuk vigadjunk!

Nemzeti dalkönyv.

Ára kötve 1 forint 80 kr.

Közkedveltségü dalkönyv, ötödik bővitett kiadás. E nagy szorgalommal összeállitott mü közel 1000 válogatott dalt tartalmaz; ujonnan feltalálható magyar opera és operette dalokkal bővitett kiadás, szines boritékkal kötve. Ára a 800 lapra terjedő könyvnek 1 frt 80 kr., diszkötés dús aranyozással 2 frt 80 kr.

Orvosi könyvek mindkét nembeli betegek számára

ÖNMENTŐ

vénymintákkal. — Orvosok és mindkét nembeli betegek számára.

Dr. KRIEGLER MÓRTÓL,

ára diszes szinnyomatu boritékban 90 kr.

Az

elveszett idegerőnek visszapótlása.

vénymintákkal. Orvosok és betegek számára.

Dr. KRIEGLER MÓRTÓL,

ára diszes szinnyomatu boritékban 90 kr.

Önmentő

és az elveszett idegerőnek visszapótlása mindkét füzet egybe bötve, diszes és szinnyomatu boritékban

ára 1 frt 60 kr.

A fánksütés titka

Irta: **FOUQUET JAQUES.**

III. Napoleon udvari főszakácsa néhány étkek készitési titkaival.

Ára 60 kr.

HALLJUK A SZÉP SZÓT!

Magyar felköszöntő (toaszt) könyv.

Ára kötve 1 frt 80 kr.

Magyar felköszöntő (toaszt) könyv, szerkesztették WAJDITS JÓZSEF és BÁTORFI LAJOS. Harmadik javitott és tetemesen bővitett kiadás, mely kötött és kötetlen mindennemü felköszöntést tartalmazván, diszes kiállitása és tömött tartalma, ugy hasznos és mulattató voltánál fogva mindenkinek, de különösen az ifjuság figyelmébe ajánlható. 460 lapra terjed s diszes kiállitásu.

Kebel hangok

KÖSZÖNTŐ-KÖNYV.

Ára kötve 1 frt.

Ujévi-, név- és születésnapi s az élet egyéb viszonyaira alkalmazott köszöntések, kötött és kötetlen beszédben. Irta: HOFMANN MÓR. Diszes nyomatu kemény kötésben ára 1 forint.

Lenormand,

a hires czigánynő magyar vetőkártyája, 32 szinezett kártya magyar aláirással és magyar szöveggel, csinos tokban. Ára 50 kr.

ÁLMOSKÖNYV kis, 16 lap és 600 képpel, ára 10 krajczár.

ÁLMOSKÖNYV közép, 60 lap sorsjáték-árszabálylyal és 600 képpel, ára 25 kr.

ÁLMOSKÖNYV nagy, legujabb egyptomi, 170 lapra terjedő, 600 képpel, ára 50 kr.

Wajdits József könyvnyomdájából Nagy-Kanizsán.

NAGY-KANIZSA, 1888. november 10-én. 45-ik szám Huszonhetedik évfolyam.

Előfizetési ár
egész évre . . . 5 frt — —
fél évre . . . 2 frt 50 kr.
negyedévre . . . 1 frt 25 kr.
Egyes szám 10 kr

HIRDETÉSEK
8 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN
petit soronként 10 krért vétetnek fel. Kincstári illeték minden egyes hirdetésért 30 kr. fizetendők.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhivatalhoz bérmentve intézendők:
Nagy-Kanizsán
takarékpénztári épület.
Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

A nagy-kanizsai „Kereskedelmi Iparbank“, a „nagy-kanizsai önkéntes tüzoltó egylet, a „nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület“, a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet“, a „nagy-kanizsai tiszti-önsegélyző szövetkezet“, a „soproni kereskedelmi s iparkamara“ nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

Társadalmi életünk bajai.

Sok fájdalom van ebben az életben. Az ujszülött csecsemő sirva jön a világra, sokat esik, mig járni megtanul, pajkos játékai közt hányszor sérti meg kezeit, lábait a göröngyös utakon s tövises bokrok közt, mint egy előjátékául az élet nagy drámájának; az ifju sóvár vágyakkal, reményekkel rohan az élvek csábitó tüzébe, mint pillangó a gyertya lángjába, s megégett szárnyakkal hull le veszélyes röpkedéséből a csalódás fájdalmaival; az érett kor küzd és fárad a szerencse javaiért, vagy azon fogalmakért, mik reá nézve az élet kincsei, s midőn hosszu évek folytán kitartása, testi, lelki erejének megfeszitése már-már birtokába juttatá: egy pillanatnak szerencsétlen története, vagy valamely zsarnok kiragadja kezeiből és semmivé teszi azokat, az az ő egség lankadt erejének érzetében tehetetlen bánattal néz vissza eltévesztett életczéljára, s azon napokra, melyeket kellőleg felhasználni nem tudott. És mégis szép az élet. Ha a tavasz enyhe felolvasztja a természet fagyát, ha a nap éltet adó sugarai kifakasztják a mezők, rétek, kertek virágait; ha a nyár gyümölcsökkel disziti a fákat; ha az ősz eleséggel tölti meg csüreinket, pinczéinket, ha a gyermekek ártatlan játékait, az ifjuság örömzsibaját, a tiszta fényben ragyogó kék eget jóltevő napjával, tömérdek csillagaival, az erdőket és mezőket vig zengzettel eltöltő madarak dalait látjuk és halljuk: nem lehet nem csudálnunk a teremtő bölcseséget, mely az életet oly széppé tette, és az embert oly tehetségekkel ruházta fel, hogy képes legyen minden áldásait élvezni és boldog lenni!

És ha az ember mégis nem boldog, ha nem tudja használni az élet kincseit, ki az oka? Ime itt egy sirnál állok, melynek hantjait az emberiség, a barátság, szeretet és tisztelet igaz szivből fakadó könnyei áztatják; egy sirnál, melynek lakója mig élt boldog volt, mert igaz ember vala! Egy igaz emberért, a szentirás szavai szerint, 99 bünösnek megbocsát az Ur. És a szó teljes értelmében igaz ember, ki tiszta elfogulatlan érzéssel imádja Istenét, mint minden jónak kutforrását; szereti hazáját, mint édes anyját; embertársait mint testvéreit; áldozatkész hüséggel szolgál a közjónak; gyülöli és megveti az álnokságot, az irigységet, viszálykodást, a piszkos önérdeket; rendithetlen becsületében, tiszta, erényes jellemében, jólétet és boldogságot áraszt családjában, — miként ne volna boldog lelkiismerete megnyugtató érzetében és azon öntudatban, hogy emlékét tisztelet és áldás örökitik, mert igaz ember volt! És mégis, mily kevés azok száma, kik ily felfogásban használják és szépitik az életet, mily tulnyomó azok sokasága, kik mindent elkövetnek a saját és mások élete megkeseritésére!

Mondjátok meg nekem ti lélekbuvárok, bölcselkedők, mikor lesz eljövendő ama kor, melyben az embert nem kell lámpával keresni? — Honnan van az hogy az emberek ugy nem akarják látni az igazság egyenes utját, melyen az önmegelégedés és embertársai becsülése biztositva, a jó ember oly egyszerün halad czélja felé, oly nyugodt lélekkel száll sirjába? s nem látják át, mily veszélyes tömkelegeken küzd a hamisság tovább-tovább jutni lélekharczok és emésztő, soha ki nem elégitő vágyak között, megvettetve embertársaitól és átkozva az utókortól? Mondjátok meg honnan van az, hogy mig ti az emberi nem tökéletesbülésről, az erkölcsi magasb fejlődésről, az eszményi fogalmak terjedéséről, lelkesedésről minden szép és jó iránt, az igazság diadaláról s több ilyesekről annyi magasztost irtok, beszéltek, hogy a fiatal lélek elragadtatva a fenséges eszméktől, a távol jövő homályában mennyet lát derengeni a föld felett, s a szerelem, barátság, önfeláldozó erények, emberiség közjava, lélek-szabadság s emberi nagyság eszményképei elragadó szépségben lebegnek előtte, s majd midőn az élet durva kezekkel felébreszti ábrándjaiból, összetépve találja keblében a legszebb lélekvirágokat, a hitet az emberi faj nemesebb természetében, a reményt, a rossz földöni hatalmának megtörésében és a szeretetet, mely egy egész világot ölelt volna keblébez, — hogy addig, mondom a világ folyása ellenkezőt tanit? Még azt is, hogy igazi lelki nagyság, a megtörhetlen magas erények földön létezését hihessük, a mult példányképeiben kell inkább keresnünk. Most azok, kiket a válság napjai, önérdek vagy pillanatnyi fellobbanás, a nagyság fénypontjára emelnek, kevés kivétellel tulélik önmagukat, tulélik nagyságukat, és az emberi gyarlóság törékeny jelképeként állanak, mint korhadt fejfa, saját multjuk felett; a kevés számu kivétel pedig ember és sors üldözöttje lesz! Eltörpült az emberi lélek, erényei és bünei nem hozzák le az eget, nem zavarják fel a poklot, megfér mindkettővel szépen a porban. Most nincsenek gigászok, kik megostromolják az Olympust, Jupiter mennykövei sem sujtanak senkit a magasból a kárhozat mélyire, mert a pénz a mai kor Istene, s a hiuság rabszijra füzi a szellemet. Azért ujjul meg napjainkban annyiszor a hegy és egér meséje; azért fajt a költő lelke, midőn felsohajtott:

„Beleszállott a magasból természete, termete, Szerencseje, tehetsége, hire, neve, kelete.“

KOVÁCS MIKLÓS.

(Vége köv.)

Az értékpapirok beszerzésének költségei.

Mindennapi eset, hogy a nagy közönség, midőn tőkéjét értékpapirokban óhajtja gyümölcsöztetni — kevés kivétellel — nincs kellőleg tájékoztatva ama források iránt, melyeknél ezen vásárlások megbizhatóan, pontosan s érdekeinek megóvásával eszközölhetők volnanak.

E tájékozatlanság rendszerint megkivánja ugyan a maga árát, de azért a vásárló közönség még mindig nem okul a maga kárán és előszeretettel fordul értékpapir beszerzéseinél gyakran oly forrásokhoz is, melyek a tulszámitás mesterségében kiapadhatatlanok.

E czikk keretén kivül esik különben nem nagy pénzpiaczunk egészségtelen kinövéseit fejtegetni, mert hisz ha másutt nem is, de itt mindenesetre indokolt ama kereskedelmi felfogás, hogy ki-ki ott szerezze be és ott adja el áruit, a hol azok legolcsóbban vehetők, illetve a legelőnyösebben értékesithetők.

Ebből kiindulva, csak s összehasonlitó adatokat kivánunk nyujtani azok számára, kik értékpapirokat vásárolnak, hogy ez adatokból a következtetéseket saját előnyükre levonhassák.

Hogy egy vásárlandó értékpapir tulajdonképi áráról tiszta képet nyerhessünk, nem hagyhatjuk figyelmen kivül a budapesti pénzpiaczon fenálló usance okot (szokásokat.)

Ezekkel már csak azért is számot kell vetnünk, mert csak ezeknek figyelembevétele mellett állapithatjuk meg az illető értékpapir vételárát.

A budapesti pénzpiacz usance-ai szerint az értékpapir árfolyamán kivül megtéritendők az illető értékpapir folyó kamatai (a szállitás, illetve átadás napját délelőtti 12-óráig be nem számitva,) mint hogy a szelvénybeváltásnál azok a vevőnek megtérittetnek, továbbá fizetendő az usance szerint megállapitott „courtage“ (jutalék,) mely rendszerint 100 frt névérték után 5‰, azaz 5 krt tesz ki és végül számitásba hozhat az eladó bank vagy bankár provisio (kezelési költségdij) czimen, ha a vevő és eladó közt előleges külön megállapodás nem jött létre. $\frac{1}{10}$, $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{4}$ %-ot.

Felesleges megjegyeznünk, hogy a folyó kamat megtéritése csak ott áll be, a mikor kamatozó, tehát szelvény ivvel, avagy részvényeknél osztalékjegygyel ellátott értékpapirokat vásárolunk.

A provisió és a folyókamat megtéritésének számitásba hozatala azon tér, melyen az eladást eszközlő félnek bőséges módja nyilik saját előnyeinek kihasználására, a mi — fájdalom — igen sok esetben a vásárló fél érdekeinek csorbitásával azonos.

Félreértések kikerülése végett hangsulyoznunk kell, hogy a hazai, jelesen a fővárosi bankok rendszerint sohasem számitanak többet az őket jogosan és méltányosan megillető courtage és provisió czimén és a folyókamatoknál is csak a tényleg lejárt kamatokat térittetik meg maguknak. Másképp áll azonban ezen számitása nagy garral és kis tőkével dolgozó ugynevezett „bankárok“ nál — tisztelet a kivételeknek — kik kevesebb tekintettel szoktak lenni ügyfeleik érdekeire, hisz néha egy nem sikerült speculátió amugy is kioltja létezésüknek különben is homályosan pislogó lángját.

Hogy tehát állitásunk indokolására visszatérhessünk és hogy a számitásban mutatkozó különbözeteket gyakorlati példával megvilágitsuk, számitásaink alapvetéséhez társul vesszük a törvényhozás egyik legujabb alkotásu intézetét, mely törvényszabta korlátain belül ép ugy teljesiti az értékpapirok vásárlását, mint akármelyik bank vagy bankár, azzal a különbséggel, hogy a törvény intézkedései értelmében ügyfeleinek sem provisiót, sem pedig courtaget nem hozhat számitásba, tehát a vásárlást dij és jutalékmentesen eszközli.

Értjük az alatt a m kir. postatakarékpénztárt, mely legutóbbi havi kimutatása szerint közel 1 millió névértékü értékpapirt vásárolt ügyfelei, illetve betevői részére, rövid fenállása óta.

Ha most a különbségek felderitése végett három csoportra osztjuk azon intézeteket vagy magánosokat, melyeknél, illetve kiknél beszerzéseinket eszközölhetjük, következő képet nyerünk:

Alapul vesszük pl. 6000 frt 5%-os magyar papirjáradéknak leszámolását f. é. október hó 20 diki átvétellel, 90 frt 50 kros napi árfolyam mellett.

A jó hirnek örvendő szelid pénzintézetek következően fogják vásárlási és költségjegyzéküket benyujtani 6000 frt névértékü 5% os papirjáradék à 90 frt 50 kr 5430 frt. Folyó kamat f. év junius 1-től (legutóbbi szelvényesedék (f. év október 20-ig 19-dikét be nem számitva) 115 frt 83 krajczár. Courtage 3 frt. Provisió

Tárcza.

Levélhulláskor.

Bucsut mondott fecske, — gólya
Az idő már őszre jár,
Ködbe merült alkony égen
A lenyugvó napsugár
Fut a felhő, kobor szellő
Rut játékot üz vele,
„Lehullott a rezgő nyárfa
Ezüst szinü levele . . .“

Fonnyait virág hulló levél
Zizzen, csörren s tova szál
Mind őt . . kérdi, mind azt mondja,
A mi szivemen talál . . . .
Fonnyadt virág, hulló levél
Hát arra emlékszel-e?
Hogy . . . .
„Lehullott s elsodorta
Azt az ősz hideg szele . . “

Re, üljj messze — titkom vidd el
Szemtanuja te valál
Annyi üdvnek, boldog percznek,
Mit mind elvitt a halál.
Tova röppen . . . uj levélkét
Hoz az őszi szél sirva,
„S egy levélre a rózsámtol
Izenet volt felirva . . . .“

Nem soká vársz már utánnam!
Nem nyil nékem több virág;
Hervadása többé már nem
Emlékeztet teréád.
Azt se hallom őszi szellő
Bus dalnáját ha sirja,
„Isten hozzád édes! Isten hozzád kedves!
Engem visznek a sirba!“

NEUSZIDLER JÓZSEF.

Almanach*)

Magyar könyv idegen czimmel! Mi ez? kérdeztük sokan, mikor tavaly ilyenkor egy diszes kötésü könyvet vettünk a kezünkbe. Ma már nem idegen többé ez a czim és nincs is már az az ódonszerü hatása, mely a mai magyar irodalomnak egy még félig-meddig kezdetleges korára emlékeztetett. A mult évi Almanachban tizennégy magyar iró mutatta be magát egy csoportban a közönségnek, és hóditotta meg tősgyökeres eredetiségével az olvasókat. A kétség, mely akkor fölmerülhetett, hogy lesz-e az Almanachnak folytatása, bizonyossággá vált, közkeletüvé lett az ódon czim, s ma barátságosan, mint nyájas ismerős int felénk az uj könyv csinos boritékának arany-betüiből.

A magyar irók csoportja, mely az első Almanachban a közönség elé kilépett, derék munkát végzett. Megmutatták az irók, hogy mennyi eredetiség, mennyi változatosság van müveikben, mily nagy kimerithetetlen anyagot szolgáltat az irói megfigyelésre, feldolgozásra a mi saját honi talajunk, társadalmunk is, és már csak a magok irói talentumával is bizonysságát adták a magyar föld termékeny voltának. A szerencsés gondolat, mely az Almanach kiadóiban támadt, hogy a régi és idegen czim kalapja alá az uj és eredeti irókat egybegyüjtsék, nemcsak jó eszme, de szerencsés tett is volt. Nyomban megnyerte az egész magyar olvasóközönséget, — legyen elég azt a körülményt emlitenünk, hogy 6000, mondd: hatezer példány kelt el belőle, a mi annyit jelent, mint a külföldön hatvanezer. — s mostantól fogva már az Almanachnak hossszu életet, az évek beláthatatlan sorát lehet jósolni.

És az 1889 es évszámot viselő Almanach szerencsés folytatása a tavalyinak. Ebben is diszes névsorával találkozunk legjobb elbeszélőinknek, kiket ismét Mikszáth Kálmán mutat be humoros előszóban, mint szerkesztő. Tizenkét elbeszélés sorakozik egymás után a kötetben. Legelől találjuk, mint illik, ismét Jókai Mórt a tollforgató czéh atyamesterét, egy csodálatosan megkapó elbeszéléssel: „A pusztai rózsa“ czimüvel. Nincs magyar olvasó, a ki Jókait ne ismerné, és mégis alig lesz egy, a kit bámuló meglepetésre ne ragadna, e néhány lap olvastán, a koszorus iró zsenije, az elbeszélésnek az a lebilincselő bája, a drámaiságnak az a megrázó ereje, melylyel a szerencsésen letünt betyárromantika korszakát még egy végső fénysugárral aranyozza be. Tárgyát néhány sorban elmondani csak az ő páratlanul gazdag, festői nyelvén lehetne. Olvasni kell az egészet. Csak azt mondhatjuk még róla, hogy ez az elbeszélés maga is reávonhatja az osztatlan figyelmet az Almanachra.

A kötet további tartalmának ismertetésében emlitjük először is régibb iróinkat: Vadnai Károlyt, Berczik Árpádot, Tolnai Lajost, Agai Adolfot. Vadnai, az előkelő novellista, az asszonyi sziv pszikhologiáját tárja elénk „A vörös-keresztes asszony“ czimü elbeszélés két nő-alakjában, ugyanegy férfi két hitvesében, kik közül az egyiket nem szerette és elüzte, a másik pedig őt nem szereti és hagyja el veszedelmes betegségében, mig a szerető és önzetlen nő egy vörös-keresztes ápolónő képében, hiven gondozza utolsó perczéig. Berczik Árpád, a családi élet humoros kedvü festője „A pipa“ czim alatt beszéli el egy öreg ur nevettető és mégis megható lemondását — hosszas harcz után — a pipáról. Tolnay Lajos „A boldogság előtt“ czimü elbeszélése erős drámai vonásokkal rajzol egy szerencsétlen asszonyt, kit mindenki elhagyott, miután könnyelmüségében maga hagyta el magát, boldogtalanná tevé még halála után is, és szintén a halálba kergetve tulajdon gyermekét. Ágai Adolf, az örökös tréfálózó, „A Violka Verá“-ban tragédiát beszél el, egy szegény megvetett, gunyolt, elzüllött, vörös-haju leány tragédiáját, kit az apja peczér-mestersége és a nyomor egész életében átokként sujt.

Az ifjabb irói nemzedéket Tóth Béla, Rákosi Viktor, Sebők Zsigmond és Bársony István képviselik. Tóth Béla „Fatmá“-ban egy egyiptomi leány bübájos szerelmét festi, ragyogó tollal irva le egy nilusi utazást, Rákosi Viktor pedig olaszországi emlékeiből mutatja be „Sparadrap“-ban egy vásári csodaember kabinet alakját, kit az élelmes vállalkozó az utolsó csepp véréig kizsákmányol, mig a családja, melyen a szerencsétlen „csontvázember“ a maga keresményével segiteni vél, otthon átkozza, Sebők Zsigmond mély lélektani megfigyeléssel ir le „Anná“-ban egy boldogtalan gyermeket, kinek sanyaru élete abban telik, hogy egy gonosz és bősz apa és a nyomor kinzásai közt kisebb testvéreiről a szenvedők korán érett okosságával gondoskodik. Bársony István, ki a „Szabad ég alatt“ czimü kötetével oly általános elismerést vivott ki irói talentumának, „Szüz-Mária bolondja“ czimü elbeszélésében egy müvész életének elzüllését, az őrület homályába sülyedését beszéli el, egyes részekben fényesen csillogtatva leirói képességét.

„Helyet a hölgyeknek“ kellett volna mondanunk már előbb, mert az a két nő iró, kinek müvében az Almanach ez idei kötetében gyönyörködhetünk, mindenkép előkelő helyet foglal el benne. Beniczkyné-Bajza Lenke regényesen ábrándos elbeszélése, „A néma szerelme“, a kitünő irónőnek egyik legsikerültebb müvecskéje. A másik irónő, kit örömmel köszöntünk az Almanachban, Gyarmathy Zsigáné, ki az ő nagyszabásu, férfias tehetségével bármely más irodalomban is számot tenne. „Az utolsó Gyerőffy“ czimü elbeszélése erdélyi korrajz, mely pompás, a tárgyhoz illő stilben festi egy régi nemesi familia utolsó sarjadékának életét és halálát.

A diszes sorozatot Mikszáth Kálmán az Almanach szerkesztője rekeszti be, „A Burkus“ czimü tréfás elbeszéléssel, mely pajkos humorral vet oda egy epizódot a vidéki hirlapirás viszontagságaiból. Még meg kell emlitenünk, — a mi sokakra nézve igen fontos, — hogy az Almanach egy teljes naptárt 1889. évre tartalmaz. Az egész kötetet és önmagát pompásan jellemzi a szerkesztő az Előszóban, melyet ide csatolunk:

A tavalyi Almanachon, melyet olyan páratlan rokonszenvvel fogadott a közönség, az én nevem állt mint szerkesztőé, a mi ellen protestáltam is eleinte (nem lévén a kalendáriumi résznek barátja.) Most utólagosan azonban elvállalom a felelősséget nemcsak a szerkesztésért, de

*) ALMANACH az 1889. évre. Szerkeszti Mikszáth Kálmán. Egyetemes Regénytár IV. évfolyam V. és VI kötete. Singer és Wolfner kiadása. Ára diszkötésben 1 frt.

(rendszerint) ¼% 7 frt 50 kr. Főösszeg 5556 frt 33 kr.

Azok, kik a vevők tájékozatlanságát kizsákmányolni hajlandók, ugyanezen értéket következőn fogják leszámolni: 6000 frt 5%-os papirjáradéka 90 frt 50 kr 5430 frt. Folyókamat f. évi junius 1-től (felhasználva a vevő jóhiszemüségét) beleszámitva a szállitási napot is, 116 frt 67 kr. Courtage 3 frt. Provisió ¼% (mérsékelten számitva) 15 frt. Összesen 5564 frt 67 kr.

A m. kir. postatakarékpénztár ellenben ugyanezen árfolyam mellett a vételárt következően számolja le: 6000 frt 5%-os papirjáradék à 90 frt 50 kr 5430 frt, 5%-os kamat folyó év junius 1-től folyó hó 20-ig (a szállitási.) illetve leszámolási napot bele nem számitva 115 frt 83 krajczár. Összesen 5545 frt 83 kr.

A fenti számadatokból tehát kiviláglik, hogy egy és ugyanazon értéket tárgyaló s azonos árfolyam mellett előadott esetben a m. kir. postatakarékpénztár számitásánál a jóhirnevü intézet 10 frt 50 krral hoz többet számitásba, bár ezt jogosan cselekszi, az ezen keretbe nem tartozó bankár pedig 18 frt 84 krnyi többlettel mutatja be számláját.

Ki tagadná azonban, hogy ne történtek volna már oly felszámitások is, a hol az illető bankár provizió czimen ½%, avagy 1%-ot hozott számitásba. — Hogy ilyenkor a tőke kamatját a magas felszámitás mennyire csökkenti, nyilvánvaló. — mert hisz a felszámitások, bármi czimen történjenek is, mindig csak az illető értékpapir vételárának kiegészitését, illetve egységárát képezik.

De e mellett még tekintetbe kell vennünk ama költségeket is, melyek portó czimen viselendők a pénz beküldésénél és ama portóköltségeket, melyek az értékpapir elküldésével járnak.

Ha pedig figyelembe veszszük, hogy a postatakarékpénztár közbenjárásával vásárolt értékpapirok vételárát nem kell póstán elküldenünk, hanem a vételárt tetszésünk szerinti bármely közvetitéssel megbizott póstahivatalnál könyvecskénkre lefizetjük, az értékpapirt pedig — ha a további költséget is megkimélni akarjuk — ott az intézetnél dijmentesen őriztetjük, oly kedvezmények részesévé leszünk, a melyek a postatakarékpénztárnak értékpapirjaink vásárlására nézve kinálkozó szerepét a legelőnyösebben tüntetik fel.

Hogy a postatakarékpénztár közvetitésével értékpapirjaink olcsóbban szerezhetők be, annak nyilván nem az állam versenye az oka, hanem kimagyarázható ez az intézetnek sajátszerü jellegéből.

A bankok — legyenek azok bármily jóhirü intézetek — céljuknál fogva nyerészkedési vállalatok és mint ilyenek, kötelességszerüen ügyelnek tett szolgálataik kellő megjutalmazására, mig ellenben a postatakarékpénztár állami jellegénél fogva nem lehet kizárólag nyerészkedési vállalat, s bő erkölcsi kárpótlást nyer abban, ha a magyar államhitelnek gyökereit magában az országban igyekszik megerősiteni.

Az összehasonlitásokat az ért. papirok megszerezhetésének különböző módjai közt pusztán azért véltük megteendőknek e helyütt, hogy a közönséget némikép tájékoztassuk a különbségről, mely létezik az egyes elárusitó források közt, a szerint, a mint ezek szolid üzleti alapon vagy pedig a nagy közönség tájékozatlanságának árán tesznek szert nyereségre.

CSARNOK.

„Zalavármegye a szabadságharczban 1848—49-ben."

Mutatvány NOVÁK MIHÁLY-nak a fenti czim alatt megjelenő könyvéből.

Novemberi napok. — 1848.

Hadi működések.

Az október 18-iki domborui és letenyei csatározások óta Csáktornyán pihente fáradalmait 4 harczszomjas zászlóalj, a Miklós-, Sándor- és Radeczky-huszárok, és egymást váltogató nemzetőrök. A sereg parancsnoka Perczel Mór tábornok. Számra ugyan nem nagy, de lelkesedésben serege fölülmulhatatlan; s ez teszi, hogy négyszerte nagyobb erővel hisz megmérkőzhetni. S most a fenti naptól fogva itt kénytelen vesztegelni, miután Burits cs. tábornok felkérésére megkisértetett a békés értekezés és egyezkedés, — de amint később látni fogjuk — minden eredmény nélkül.

Perczel Mór már előre biztositotta a szomszéd stájerorsz. lakósokat arról, ha az ellenség nem kényszeriti, ő nem lépi át a határt, szóval: barátságos érzületéről; de arról is, hogy nem ő lesz az oka, ha a megkezdett alkudozás sikerre nem vezet. Ámde Buritsnak eszeágában sem volt az egyezkedés csak szinlelte; két izben is megszegte irásbeli ajánlatát. Először akkor, midőn Nedeliczen a kitüzött napra nem jelent meg; utóbb a határszélre tüzték a találkozást és értekezés helyét, akkor sem jelent meg, mindig volt valami kifogása; mert a fegyverszünet által Burits csak időt akart nyerni, és ezt serege szaporitására használta föl.

Nov. 1-én ágyudurrogás és harangkongás hallatszott át Varasdról Csáktornyára. Bécs megadását ünnepelték a horvátok. E tüntetés után a csáktornyai hadsereg nem maradhatott nyugton. Fanatizált horvátok Varasdon, német zsoldosok Friedaunál, és a magyar lelkesült sereg ölbe rakott kézzel Csáktornyán! Ezt lehetetlen volt kiállnia annyi hazafias kebelnek.

De meg a zágrábi ujság többször is fenyegette őket, hogy Perczelen véres bosszut vesznek; egyik számában már Muraköz visszafoglalását és Horvátországhoz való csatolását is egész elbizakodottsággal hirdette; Windischgrätz pedig proclamatiójában a magyarokat gonosz pártütőknek czimezte; Theodorovich tábornok leveléből és sok más jelentésből Perczel megbizonyosodott, hogy a Varasdon fekvő és Dahlen parancsa alatt álló horvátok, Légrádnál horvátaival táborozó Theodorovich és Friedaun lévő Burits cs. tábornok parancsa alatti cs. sereg megtámadására és kiirtására készülnek, s a támadás napját nov. 9-re ki is tüzte már az ellenség.

Ámde másképp végeztetett el.

Perczel egyb hivta törzstiszteit tanácskozásra, és közakarattal elvégezék, hogy az ellenséget megelőzik, s a három ellenséges sereg közül legalább az egyiket visszanyomják, vagy megtörik egy időre; választották pedig a legerősebbet: elhatározták, hogy a Friedaunál táborozó Burits tábornokot fogják megtámadni.

A Radeczky-huszárok szemállásra előre rendeltettek a Dráva hidhoz, s Csáktornyán hagyva még 8 század nemzetőrséget és 4 ágyuból álló őrséget, s fölkészülve nov. 8-án éjfél után 1 órakor megindult Perczel serege főrészével és 12 ágyuval, a Hunyadi- és Zrinyi-csapattal, a szabolcsi és zalai zászlóaljakkal s mintegy 200 huszárral Stájerországba.

A kiindulás egész csendben, minden dobszó nélkül történt, és nyomultak Nedelicz felé. Menetöknek az éj nagyon kedvezett, az eső sem esett még ekkor; a vitézek lelkesülése pedig a legfőbb fokra lőn hangolva. A menet alatt a legszabályszerübb rend uralkodott a csapatoknál. Utjok a Dráva mellett kigyódzott egész a határszélig; a horvát határőrök által azonban észrevétettek, s azok félelmökben minduntalan orditozták: „Berdo, hunger ist da!"

Hajnal felé megeredt az eső, de azért reggel 6 óra tájban már Polstraun tul voltak és Friedau előtt. A lakosság a magyar hadsereg elől már jó előre a hegyekbe menekült.

Friedau előtt császári vadászok és a János dragonyosok, mint előőrsök fogadták Perczel seregét lövésekkel; a Zrinyi zászlóalj képezte az elő csapatot. Az őrszemek felállittattak jobbra-balra, de mindig előre törtetve, s csakhamar hozták a foglyokat és dragonyos lovakat a huszárok segitségével. Friedau előtt két állásból üzettek ki a németek, és egy ekkor rájuk nézve előnyös dombterre vonultak a hol ágyukat szegezték ki, gyalogságot állitottak fel, a lovasságot tartalékul használva ellenállást fejtettek ki. Az egész sereg rendes katonaságból állt: a Kinszky- és Pirét-gyalogságból, vadászokból és nehéz vasasokból. Ágyuik más része a Dráva partján voltak felállitva.

Perczel hadtestéből a Zrinyi-zászlóalj balra huzódva, a Hunyadi-csapat a jobb oldalon foglalt helyet, a szabolcsi megoszolva, a két sereg gyámolitására használtatott; a zalai zászlóalj Gyika Jenő vezetése alatt hátul volt az ágyuk fedezetére, a lovasság pedig a hegy völgy miatt csak lassan haladhatva előre középen, megkezdődött a csata, mely a magyarok győzelmével végződött.

A németek ágyui a hegyoldalból előnyomuló Hunyadiak közt nagy kárt tehettek végna, — kik a kartácsokat fogdosni akarták, — ha jobb tüzéreik vannak. Azonban azt is elmondhatni, hogy a Zrinyiekre volt leginkabb mind az ágyuzás — gránátokat és kartácsokat szórva — mind a gyalogság lövöldözése irányozva.

A Zrinyiek a csata hevében a rettenthetetlen Szekulits István őrnagyuk vezetése alatt szuronyt szegezve rohanták meg az ellenséges tábort és azt megszalasztották. Aztán a magyar sereg a városba hatolt, ahol néhány ablakból puskatüz fogadta őket, de ezek halálmegvetés közt vonultak az utczákba és elfoglalták a várost; s amint egy adatból tudom: a Zrinyiek azt ki is rabolták.

Ezután a magyarok délelőtt 11 óra felé a város azon végére nyomultak, merre az ellenség Grosz-Szontag felé vonult egy roppant meredekségre. Perczel az ágyukat a város szélén felállitotta s még egy óráig tartó tüzelés után déli 12 órakor a tüzelést beszüntette s a harczot befejezte.

Mindez folyton szakadó esőben ment véghez. S most a harcz végével roppant esőben, éhen-szomjan és kifáradva, a 18 órai szakadatlan oda- és visszamenet, az ellenség előtt meg nem hátrálva, a derekas munka után és egészen keresztül ázva, esti 6 órakor Csáktornyára vonultak vissza.

Bogathy Ferencz Hunyadi-csapatbeli tiszt följegyzése szerint: mintegy 200 ágyu övés váltatott a harczban; ezek közül 16 egyedül a Hunyadiakra történt, a többi pedig a Zrinyiekre és az ágyuk közt egymásra. A magyarok közül egyetlen egy ember sem halt meg; megsebesült azonban 16 nál több, de csak 6-ot lehet az ellenségtől származottnak tulajdonitani, mert a többi, akik 10-nél többen vannak, a Zrinyi-csapat saját vitézeit vigyázatlanságból önmaga sebesité meg; elfogattak négyen közülük. Ezen felül megsebesittetett egy ló, egy ágyu pedig tetemesen megrongáltatott.

A németek vesztesége: elesett 20-nál több; csak tüzéreik közül 7, aztán 4 nehéz lovas, kiket a huszárok vagdaltak össze; a többi pedig gyalog. Hany lehet megsebesitve nem tudni; — azonban elfogatott 47, kik között sebesültek is vannak.

Parragh Gábor a Zrinyi zászlóaljnál segédtiszt ekkor — följegyzése szerint pedig: az ellenség vesztesége 50—60 halott, 5 dragonyos ló. Mienk 1 halott és 11 kisebb nagyobb mértékben sebesült. És még 2 sebesült Hunyadi-vitéz, kiket társaik egy darabig elhoztak az ellenség elől, de később, mert nehéz volt a teher, az ellenségnek hagytak martalékul. — Az ellenség előnye volt a szerencsés fekvésü hely, tájismeret, vadászok és gyakorlott katonák; — mienk a váratlan meglepetés, harczvágyó és határozott ifjuság s — vezéreink.

E nap dicsősége Gáspár őrnagyé, Gaál Miklós alezredesé, de különösen Szekulits István őrnagyé, kinek vezérlete alatt volt a magát kiválóan kitüntetett Zrinyi-zászlóalj.

Azt találom egy helyütt adataim közt, hogy midőn az ellenség a mienkhez közeledett, fegyvereiket lövésre emelve, közülök három előfutott, a sor előtt megfordultak és saját embereikre sütték fegyvereiket, s golyózápor kiséretében a mieink közé futottak. Mindhárman olaszok voltak a Vimpfen-ezredből.

A foglyok közül rögtön ajánlkoztak az olaszok és néhány vadász, magyar szolgálatba. Be is vétettek. Egy friedaui vitéz elbocsájtatott, 21 p dig Pest felé indittatott. A megyéhez küldött jelentés szerint azonban Friedaunál 33 esett foglyul az ellenségből.

Érdekes még a hadjáratról Perczelnek napi- és hadparancsa, melynek kivonatát Parragh Gabor zászlóalji segédtiszt igy közli:

„Csáktornya, nov. 10. A 8-iki fáradságteljes hadjárat ismét uj tanuságot adott a parancsom alatt álló seregnek vitézségéről és lankadást nem ismerő jelleméről. E hadjárás megerősitendi a haza előtt ama jó hirt, melyet seregünk már előbb három izben megérdemlett. Elismerést és köszönetet mondok Gáspár őrnagy urnak mint az első dandár parancsnokának, és Gaál alezredes táborkari főtisztnek, de különösen ki kell emelnem Szekulits őrnagyot és a parancsa alatt álló Zrinyi-zászlóaljnak szinte bámulásig terjedő harczias bátorságát, mely még a bérczeken álló ellenségi ágyuk tüzelésétől sem rettenve meg, azokat szuronytszegezve üzé el erős állásukból . . . . Meghagyatik Szekulits őrnagy urnak, hogy a magukat főleg kitüntetett egyének nevét minél előbb bemutassa. . . . stb. Perczel Móricz."

A friedaui hadjáratról még olvassunk egy kis kritikát is Asbóth Lajos tábornok illetékes tollából, mely „Emlékiratai"-ban jelent meg. Ő hibáztatja és elitéli Perczelt, mint a ki meggondolatlanul cselekedett.

---

az egész esztendőért. Tökéletesen jól ütött ki. Nem volt se háboru, se kolera. Csak egy kis „jó sziv."

Minthogy az esztendő ilyen jól sikerült, a kiadó a jövő évi Almanachra is engem vett rá szerkesztőnek. Jól van a titulust az idén is elfogadom, de már az esztendőért jót nem állok. Én mindössze a novellákért vállalok felelősséget.

E novellák, leszámitván a magamét (mert ezért vállalja más valaki a felelősséget), hü tükre a magyar elbeszélő irodalomnak, mely, kimerem mondani, az összes irodalmi ágak közt a legmagasabb niveaun áll.

A mi fönséges nyelvünk, meggyomlálva az ötvenes évek cziczomáitól s letisztitva a hatvanas évek pórias zsirosságától, oly kellemesen foly már, mint a csurom-méz. Mesékért nem járnak a kolegáim Bretagneba, se kisérteties kastélyokba, romantikus, középkori várakba, mint azelőtt. Söt apródonkint leszoktak a tömeges gyilkolásokról is. Hajdan az elbeszélés folyamán természetes, részint erőszakos halállal, mind kipusztultak a személyek. A novellának rendszerint ott volt a vége, a hol az utolsó személy kiadta az utolsó lehelletet.

Sokat szelidültek az erkölcsök! Most, ha leszurat is az iró egy-két gézenguzt, a többit élni hagyja.

Ha rajtam állna, én csak egy szigoru esztetikai parancsot adnék ki az iróknak: „Ne hazudj," de magam ennek tetejébe még azt is vállalnám: „Ne ölj." Mert nálam, (t. i. a novelláimban,) soha sem hal meg senki, s e tekintetben annyira elővigyázó vagyok a személyeim iránt, hogy még orvost sem szerepeltetek közöttük.

Egy szó, mint száz, a magyar elbeszélő irodalom a legjobb vágányban van. Az egészséges realizmus utat tört magának. A chablonokat eleven emberek szoritották ki, a kik nem szólitják egymást per „Uram" és „Asszonyom." Az iró abból merit, a mit látott és nem abból, a mit olvasott. A könyveken hizott elmék gyalog járnak a népszerüség utján, az „Isten kegyelméből" valók röpülnek. Ennek is, annak is más az előadási modora, de egygyek abban valamennyien, hogy az igazi életet igaz szinekkel festik.

A közönség, (melynek az Almanach egy csoportban mutatja be az elbeszélőket,) szinte csodalkozva kérdheti: „Honnan keletkezik ez a sok iró?" Mert csoda az, hogy elhanyagolt föld tisztességes termést hozzon. A föld hatalmas erejére vall. Pedig még nincs is itt valamennyi. Csak a ki befért, vagy a ki éppen kezünk ügyébe esett

S hogy jönnek, növekednek szakadatlan hosszu sorban, ujak különbek és ügyesebbek! S hogy lesznek az Almanachok évről-évre értékesebbek.

Az idei is haladást mutat már s nagyrészt kikerüli a tavalyinak egy hibáját.

A sajtó ugyan elhalmozta dicséretekkel a tavalyi Almanachot is, de én ösmertem gyengeségét. Egy lap azt jegyzé meg róla: „E könyv tartalma olyan, mint a puskapor" . . :

Mire egy ismerősöm azt irta levelében:

„Hiszen puskapor az igaz, de a melyikkel már lőttek egyszer."

Egy másik helyről a következő csipős ötletet hallottam:

„Az irók ujak benne, de a novellák veteránok."

Mi türés-tagadás volt a dologban valami. A közlemények egy része — a mi különben ily gyüjteményekben alig kerülhető ki — nem itt jelent volt meg először.

A mostani Almanach azonban nem eshetik e kifogás alá, de ha volna benne valami egyéb hiba, kérem a közönség elnézését érte mert majd rájövök én arra magam is — a jövő évi előszóban

MIKSZÁTH KÁLMÁN.

Két gyász.

(Rajz.)

Mily hamar lombját veszté az erdő zöld sátra, a viruló életet mily gyorsan felváltá mindenhol az enyészet, a hervadás képe!

Vajjon nem jár-e igy az ember élete is? Nem fogunk-e mi is egykor oly gyorsan közeledni a sirhoz, mint a mily gyorsan látjuk megsárgulni a temetőbokor lombját, a rétet, az egész természetet?

Meghal, elpusztul a földön minden, minden s majd romok között ismét felépül, tovább él, ujra meghal, mig végre elenyészik minden örökre.

Csak az igaz, csak a tiszta szerelem nem hal meg soha, csak az él örökkön-örökké.

*

Eszembe jutsz.

Velem vagy, látlak s szeretlek még mindig oly forrón, oly véghetetlenül, mint akkor régen . . .

Akkor . . .

Sok idő mult el azóta, de szerelmem nem változott.

Velem vagy, ha a sors üldözései elől a magány csendjébe vonulok, velem vagy legzajosabb perczeimben, s jól esik tudnom, hogy van egy lény, kit szerethetek.

Pedig tudom, e szerelem csak kint, csak fájdalmat fog mindkettőnknek szerezni, s oh Istenem, hányszor mondtam már el magamban:

„Maradj csak tőlem messze, messze."

. . . .

. . . .

„S bár esdve karjaim kitárom,
Csak lengj tovább, mint bűvös álom."

De mindhiába, nem tudtam, nem akartam reményemmel felhagyni. — Nem akartam elhinni, hogy mi egymáséi nem lehetünk soha.

Soha . . . mily nagy szó.

*

Egyszer aztán jött a levél, a szomoru levél.

„A halállal vivódom. Talán mire e levelem veszi, már nem élek. Legyen erős, mi szerettük egymást, — s találkozni fogunk.

Ne féljen! Juliska."

*

Ősz van, arany sárga levelei messze fénylenek a letarolt bokroknak s komorsága a tájnak lehat szomoru szivemre is.

Már nincs, kit féltenem, ő már boldog.

Megtörött testemen meglátszik a bánat iszonyu sulya, reménytelen életemnek lesz-e majd öröme, virága?

Lesz.

Most gyászolunk, én is, a természet is, majd jön idő, mikor ujra örömeinknek fogunk élni.

A természet visszagondol a tavaszra, nekem eszembe jut szegény Juliska utolsó szava:

„Mi szerettük egymást s találkozni fogunk — legyen erős"

* * *

Kis sirom van, tőlem messze távol. Nem gondozhatom. Fejénél sugár akácz- és nyirbokrok állnak s befödik a sirt sárga arany levelekkel s ő mélyen, csendesen fog aludni a sárgult lombok alatt.

Ha erre fú a szél, mindig keresek egy száraz levelet, mely talán az ő sirjáról jönne — de nem kapok.

EMÁNUEL GYŐZŐ.

sőt Perczel e hadjáratát „a rendelkezhető erőkkel semmi arányban nem álló „haszontalan friedaui hadjárat“-nak declarálja. Hanem hat halljuk magát Asbóth Lajost.

„Perczel megszállta Friedaut, azonban Buritsot nem üldözte tovább azon aggodalomból, hogy Csaktornyávali összeköttetését elvágják. mi azon esetben. ha a Varasdnal álló cs. hadsereg határozottan föllép, — könnyen megtörténhetik.

A magyar vezér akkor, a Csáktornyán őrizetül hagyott csapatok levonásával csak 4 zászlóaljjal, két század lovassággal s 8 ágyuval rendelkezhetett. (Asbóth ezen adatai hibásak; én Perczel hadijelentéséből, Parragh és Bogáthi tudósitásából, mint, akik részt vettek az ütközetben, irtam ki fönebb az erről szóló adatokat; ambár Bogáthi csak 10 agyut emlit. Novak.) Ha a cs. sereg nov. 4 én (ez sem igaz, 8-dika értendő). Friedau, Varasd-, és Légrádnak mindhárom pontjáról határozott támadást intézett volna, ugy a Nedélicz és Alsó Domboru közti hoszu vonalnak oly csekély erőveli megtartására még csak gondolni sem lehetett volna. és a visszavonulás a Mura folyó mögé komolyabb csata elfogadása nélkül annak idején történi meg.

Azonban, ha Muraközt meg kellett tartani. ugy egy gyors csapással az ellenfelt Friedaunál egészen szét kellett volna verni, s a Csáktornyán hagyott csapatnak Varasd ellen kell vala nyomulnia. s a varasdi hadtest átkelését a Dráván egész erélylyel meggátolnia.

S miután Perczel a cs. hadsereget Grosz-Szontagba nem üldözé, s Csaktornyán még csak a Festetics-féle várat sem erősité meg, igy nedeliczi visszahuzódási vonalát egészen feladta, mi őt nagy veszélybe dönthetė. hogy ha az osztrák vezérek gyorsan háta mögé kerülnek.

A horvát vezérnek ki Varasdon az egész népségnek parancsolt és több ágyuval rendelkezett. Perczel vigyázatlan bevonulása Friedauba nem kerülheté el figyelmét, sőt ha neki magának nem is voltak tudósitói, mi a muraközi rokon népfajnál nem volt nehéz, a nov. 3-iki (helyesebben: 8-iki) ágyuzás Friedaunál eléggé tudatta ő vele. A varasdi hidnak gyors helyreállitása tehat, melyről csak a talpfakat szedrék el. — oly állásba helyezhette volna őt, hogy a Perczel háta mögött csak 1½ óranyira fekvő Nedelitz helységet megszállhatá. mig Burits szemközt intézve támadást, Perczelt két tűz közé szorithatá és biztos megsemmitését eszközölhette volna. — Egy zászlóalj elég leendett a hátul fekvő Csáktornyát schakkban tartani; azonban a császáriak elmulaszták ezt tenni és Perczel veszély nélkül tért vissza Csáktornyára.“

De hát a hadi működés szerenczével vegződött.

E hadjáratkor 8-án megeredt az eső és folyton. de szünet nélkül szakadt. A Mura és Dráva mar dagadoztak és elöntéssel fenyegetté a szigetet. a murai hidakat pedig félteni lehetett az elsodratástól, mely esetben a magyar hadsereg Muraközbe szorult volna. Mindezen aggodalmak arra birták Perczelt, hogy seregével átvonult Muraközből a letenyei hidon a Mura bal partjára november 11-én reggel, s a lendvamolnári vonalat szállta meg, a hadtest zömével pedig személyes vezetése alatt a letenyei átjárónál foglalt állást.

„Amint Perczel átjött a Murán, — tudatja velem Vizmathy Ferencz letenyei akkori állomási biztos, — fél óra mulva a Mura hidját elvitte a viz: Perczel eleget hálálkodott szerencséjének.“ Azonban a megye áll. bizottmánynak ugy lett bejelentve, hogy Letenyénél a murai hajóhidat nov. 15-én sodorta el a vizár. Nem tudom, most már melyik az igaz?

Perczel egy seregosztálylyal a letenyei. Gáspár huszárőrnagy parancsa alatt a Hunyadi-csapat a kottorii átkeléshez vonultak s azokat megerősitették. A kottorii átkelésnel a kassai nemzetőrtüzérek vannak; megelőzőleg a somogyi nemzetőrök őrködtek itt. nehogy Theodorovics átcsapjon. Letenyén szinte kitünő önkéntes tüzérek és a hős Zrinyi-csapat-őrködnek.

Alig huzódott ki a magyar hadsereg Muraközből, a horvátok nov. 13-án este nagy óvatosan átkeltek a Dráván, bevonultak Csáktornyára, s a vár falára fehér zászlót tüztek. Átkeltek mintegy 3000 en. 300 nehéz lovas és néhány serezsán kiséretében; kevés rendes katonaságot kivéve. többnyire szolgalelkü, gyülevész nép. A magyar huszárokrol s a Hunyadi- és Zrinyi-csapatok felől nagy óvatossággal tudakozódtak. A csaktornyai vár előtt szálltak táborba két ágyutelep fedezete mellett. Nov. 14-én aztán már Kottoriba is illyrek szállásoltak be. A Mura bal partján a magyar hadsereg, a jobb parton pedig a horvátok néztek tehát egymással farkasszemet.

Hirek.

— A „Polgári Egylet“ vigalomrendező bizottságának ujonan megválasztott tagjai a következők: Elnök dr. Szücs Miklós. alelnök Oszterhuber László. pénztárnok Bereczky Victor, jegyző Kovács Ferencz. Bizottsági tagok: Arvay Lajos, Babass László, Bardon József, Belus Lajos, Biber József. Faics Lajos Fath Adolf. Fülöp Béla. Goldhammer Károly. Hajós Gyula. Hafis István. Horváth György, Halvax Gyula. Jauki György. dr Keczer Akos, Kovács L. Körmendi Zoltán. Molnár Dezső. Molnár Elek. dr. Mayer Ferencz. Marosi Lipót. Nagy Dezső. dr. Neuszidler Antal. Polgár Béla. Schubert Ferencz. Svastics Géza. Svastics Zoltán. Székely Tivadar. Tripammer Gyula és Várady József urak. E bizottság már is megkezdette működését. kibocsátván ez idő szerint az első meghivót: A nagykanizsai „Polgári Egylet“ saját helyiségében ujonan épült nagytermének megnyitása alkalmából 1888. évi november hó 24-én tánczestélyt rendez. Kezdete 9 órakor Jegyek. ára: Személy jegy 1 frt. család-jegy 2 frt. páholy jegy 5 frt. karzatjegy 1 frt. Belépti jegyek e öre válthatók: az egylet helyiségeiben naponkint d. u. 5—7 óra közt és a mulatság estéjén a pénztárnál.

— Nagy gyakorlatát a nagy-kanizsai önkéntes tüzoltó-egylet mult vasárnapról az idő kedvezőtlensége miatt elhalasztotta.

— Örvendetes hirkép közöljük, miszerint a nagy-kanizsai Kisdedinevelő-Egyesületnek lehetővé tetetett hogy harmadik ovodáját a tavaszszal Kis-Kanizsán megnyithatja.

— Szinészet. Egy jeles magyar szintársulat érkezett Nagy-Kanizsára s előadásukat ma megkezdik.

— Kegyelet. A nagy-kanizsai kath. fögymnásium ifjusága az idén is lerótta kegyeletes adóját Grossmann Ignácz tanár sirhalmánál. hova az ifjuság tanáraik vezetése alatt gyászlobogóval vonult ki. Az énekkar meghaló gyászdalt énekelt Vörös Mátyás kr. tanár vezetése mellett, Pálfy L. VIII-dik oszt. tanuló pedig nagyhatásu szép beszédet tartott.

— Nászhir. Dr. Oberschon Mór zalaegerszegi ügyvéd nov. 6-án vezette oltárhoz Klein Fanny kisasszonyt Nagy-Kanizsán; a nászlakomi Klein Illés ur vendégszerető házában tartatott, meg. — Mahler Mór déli vasuti tisztviselő nov. 3-án eljegyezte Heimler Teréz kisasszonyt, Heimler Sándor helybeli kereskedőnek szeretetreméltó leányát. — Vogl József Tisza-Roffról nov. 11-én délelőtt vezeti oltárhoz Nagy-Kanizsán Blau Emilia kisasszonyt, özv. Blau Janka urnő bajos leányát. Az ég áldása frigyükön!

— A déli vasuton a napokban néhány kocsiban ökröket szállitottak Nagy Kanizsáról Bécs Ujhelybe. Győrvárnál észrevették, hogy néhány ökör hiányzik s valóban Zala Szent Iván és Győrvár között meg is találtatott öt ökör. melyek menetközben lepotyogtak.

— Mély álom. Özv. Sásvári Józsefné Attila utczai lakos istállója válogfalát folyó hó 5 ről 6 ára éjjel kibontották és Sásváriné ott alvó fiának egy pár uj csizmáját ellopták. Az ifju oly józan aludt. hogy mindezekből mitsem hallott és csak reggel bámult ki a lyukas falon, a merre czizmái eltüntek.

— Sormáson voltunk mult vasárnap és feltünőnek találtuk, hogy az ottani egyetlen trafikos boltban egyéb szivar nem csak a vágott végü 2 krajczáros és a háromkrajczáros csomagu csepü dohány kapható Hát ez bizony nincs rendén; fel is hivjuk a kir. pénzügyőri hivatal figyelmét e sajnos körülményre.

— Csányi László szabadságharczunk egyik vértanuja és Zalamegye nagyszülöttjének sirjánál az egyetemi lelkes ifjuság halottak estéjén megjelenvén, Sümeghváros szülöttje Veiszfeld Vilmos az egyetemi olvasókör titkára által tartott első beszéd szövegét megkaptuk s azt lapunk legközelebbi számában közölni fogjuk, melyre előre is felhivjuk t. közönségünk figyelmét.

— Holub Emil hiredeves afrikai utazó közelebb felolvasást szándékozik Nagy-Kanizsán tartani.

— Szent Groth vidékén a szüret október 25-ikéig teljesen véget ért és constatálható. hogy ugy mennyiség, mint minőség tekintetében messze mögötte maradt a tavalinak; mégis a mustot elviszik borvásárlóink 8—9 krért sőt helylyel-közzel többet is adnak érte, vettek már 10 krért is. Vetésünket is befejeztük már; noha az idő alkalmatlansága, majd meg a korábban megkezdődött szüret az idén nagyon hátratolta. Egyébként a korai vetésekben sem gyönyörködhetünk. mert a sok zápor nagyon megtömte rájok a földet.

— Egy kis csillagászat. November hónap igen szegény csillagászati tüneményekben. A nap 1-jén reggel 6 óra 46 perczkor kelt s délutan 4 óra 41 perczkor nyugodott. E hó 30-án pedig reggel 7 óra 28 perczkor kel és délután 4 óra 10 perczkor nyugszik. tehát hossza 1 óra 13 perczet fogy. A hold első negyede 10-én d. u. 5 óra 32 perczkor lesz, holdtölte 18-án d.u. 4 óra 32 perczkor, utolsó negyed 26-án este 6 óra 37 perczkor. — A bolygók járása nem mutat semmi különöst. Falb Rudolf jóslata szerint a legközelebbi veszedelmes nap decz. 3-án lesz.

— Hajózás a Balatonon. A „Kisfaludy“-gőzös jövő sorsa felett a napokban határozott a „Balaton gőzhajózási társaság“ rendkivüli közgyülése. Ez a gőzös képezi tudniillik egyedüli tulajdonát a nevezett társulatnak. mely addig járatta rozoga járművét mig a közlekedési miniszter megtiltotta a rajta való közlekedést. Az idén nem is volt hajója a Balatonnak, mert a „Kisfaludy“ nevét viselő lélekvesztő ott rozsdásodik a siófoki parton, az uj társaság pedig. mely az idén alakult. csak a jövő évben járathatja majd pompás hajóját. A rendkivüli közgyülés, — mint emlitettük. — a napokban tartatott meg a „Nemzeti Szálló“ első emeleti helyiségében A mágnásrészvényesek szótlanul foglaltak helyet és nagy kiváncsisággal várták hogy a közgyülést szavazatképesnek jelentsék ki. Mikor aztán Eszterházy Andor gróf megnyitotta a közgyülést és ezt szavazatképesnek mondta, Sárváry Antal igazgató terjesztette elő az 1887. évi mérleget. A részvényesek eleinte összeranczolt homlokkal figyeltek reá, majd mindeniknek ajakán egy-egy gunyos mosoly jelent meg, sőt egyik-másik egy hangos kaczajt sem tudott visszafojtani A mérlegben ugyanis olyan 157 000 frtnyi aktiva volt föltüntetve, a melyből tényleg alig van több 6—8000 forintnál, szóval a részvény öke elveszett. Egyszerre aztán felállt a „Kisfaludy“-hajó egykori kapitánya, Keöd József és megtámadta az igazgatóságot, mulasztással vádolta azt, neki tulajdonitja. hogy a „Kisfaludy“ most őrizet nélkül áll a parton, mindenestől ellophatják. Inditványozza. hogy mondják ki a likvidácziót. Zsigmondy Jenő kiemeli. hogy a társaságnak állitólag 157.000 frtnyi vagyona van. holott az nem több 6—8000 frtnál. Igy nem lehet tovább exisztálni. Vagy likvidálni kell. vagy fuzionalni az uj részvénytársasággal. Többek felszólamlása után Eszterházy Andor gr. határozatképpen kimondta. hogy uj közgyülést fognak egybehivni a likvidáczió targyában.

— Türjén mult hó 28-án avattatott fel s adatott át az ujonan épült „Népiskola“ rendeltetése czéljának. Felavatását Réthy Gyula plebános eszközölte. Az Építkezés költségeit felerészben a türjei prépostság, felerészben a kozség viselte.

— A regale ügyben népes értekezlet tartatott mult vasárnap N.-Kanizsán a városháza nagytermében. mely alkalomra különösen vidékről számosan vettek részt. — Ugyanezen érdemben a rendezett tanácsu városok gyülése volt Budapesten. hol 52 város képviselte magát.

— Havazás állott be szerdán reggelre s azóta tartós hideg mutatja téi apó megérkeztét. A járdák behintésére kiváló gondot kérünk forditttatni, miután délutánonkénti engedés folytán sok helyett csuszamlós állapot fejlődik ki.

— Közgyülést tart ma, november 10-én Nagy-Kanizsaváros képviselőtestülete, melyről jövő számunkban érdemlegesen referálunk.

— Őszi közgyülését a nagy-kanizsai tanitójáráskör nov. 8 án tartotta, melyen mintegy 80-an jelentek meg. A tavaszi közgyülés Magyar-Szerdahelyen határoztatott megtartatni.

— Tüz Letenyén. E hó 6-ikán délután 3 és 4 óra közt a letenyei alsó városrészen tüz ütött ki. mely két házat elhamvasztott. A veszedelem szinhelyére megérkezett tüzoltók kiknek munkáját a teljes szélcsend is könnyitette, csakhamar lokalizálták a tüzet, a melyet a ma éjjel esett nagy hó aztán teljesen eloltott. A tüz keletkezésének okául olyan körülményeket emlegetnek, melyek valószinüleg hatósági vizsgálatot fognak maguk után vonni.

— Letenyéről irják lapunknak: Az ottani kir járásbiróságnak telekkönyvi hatósággal történt felruházása folytán Plihál Ferencz nagy-kanizsai kir. közjegyzö is elhatározta. hogy a Letenye vidékét érintő hagyatéki ügyeket ezentul itt Letenyén fogja tárgyalni. E végből s az előzetes teendők iránti tájékozódás czéljából e hó 2-ikán Letenyére jött s ez alkalommal Tamás Ferencz helybeli földbirtokos vendégszerető házánál kedélyes este folyt le. melyen Plihál Ferenczen kivül részt vettek Filipics János kir. járásbiró Malics János ügyvéd, Thassy Lajos főszolgabiró, Csesznák Ödön szolgabiró. Tóth Sándor s. lelkész, Mándák Gyula Sándor gyógyszerész és dr. Csempesz Kálmán ügyvéd. — A rendkivül vig hangulatban lefolyt est igen sokáig emlékezetes lesz mindazok előtt. kik benne részt vettek. Természetes, hogy a kedélyes lakomáról toasztok sem hiányoztak. Felköszöntőket mondtak ugyanis Filipics járásbiró Plihálra, Mánics Plihalra és a házigazdára, Plihál a barátságra, Tóth Sándor Malicsra és dr. Csempesz Plihá ra és Tamás Ferenczre. Az igen kedélyes társaság csak a késő éjjeli órákban oszlott szét.

— Visszakerült lopott lovak. A mult héten ismeretlen tettesek ellopták Majdák József honvéd-utczai lakos két lovát. A tolvajok valószinüleg nem tudván ideje korán tuladni a lopott jószágon, ezeket a szent-györgyvári hegyen szabadon legelni hagyták, hol f. hó 5 én a délutáni órákban Albanich József a két lovat lóherföldjén találta. — Behajtatta Kanizsára és most már ló és tulajdonos a boldog viszontlátás örömeit élvezik. nem nagy örömére a tolvajoknak, kiknek munkája ilyen formán kárba veszett.

— Megugrasztott tolvajok. Folyó hó 5-én éjjel a kettős erővel berendelt éjjeli szolgálatot tartó rendőrség a városból kiágazó összes utakat elállta. hogy ily módon hurokra kerithesse a vakmerő lótolvajokat. — Ezek meg is jelentek a Förhéncze vezető uton és mikor onnét a Petőfi-utcza vége felé átcsaptak. a nagy sötétségben egész közel érték a felállitott őrszemhez észrevették és futásnak eredtek, a rendőrök üldözőbe vették a menekülőket, kiket a sötétségben felismerni nem lehetett. rájuk is lőttek, ezek azonban a gyepüben ugy eltüntek, hogy többé nyomukba jutni nem lehetett. — Rendőrségünk éjnek idején mindent elkövet, hogy a vidékről bejáró gaz tolvajokat tőrbe ejtse és ezek előbb utóbb vagy hurokra, vagy puskacsőre kerülnek.

— A garázdaság netovábbja. Vasárnap f. hó 4 én éjjel a Teleki utczán levő Verbovetz József korcsmájában négy helybeli paraszt suhancz mulatott, névszerint Vadász ferkács István. Vadász ferkacs György, Kollarics szemes Mihály és Kollarics szemes Ferencz. Mivel már garázdálkodni kezdtek, a korcsmáros felszólitva őket a zárórára, korcsmájából kiutasitotta. — Ezek kimentek. hanem most jött csak a java; a két pár suhancz először a korcsmahelyiség összes ablakredőit, ablaküvegeit összetörte, mikor már kivül törni valót nem találtak, bementek ismét a korcsmahelyiségbe és ott, asztalt, széket, lámpát, tükröt. faliórát, szóval minden található ingó dolgot izzé-porrá zuztak. Mikor aztán a romboló dühüket kielégitették, ismét szomjuságot éreztek s ekkor a halálra rémült kocsmárost kényszeritettek, hogy még hozzon nekik bort és üritsen velük poharat. — Másnap Verbovetz József jelentést tett a rendőrségnél, mely aztán összefogdosta a vitez fiakat és letartóztatva átadta a bünt. biróságnak.

— Megyei r. h. Perlakon postamesteri állásra nyittatott pályázat. — A keszthelyi tanitói jkör tavaszi közgyülése Nemes-Vitán lesz. — Arácson Szánthó Mihályné a kutba ugrott s belehalt. — Zalavárra segédtanitó kerestetik.

— Hazai r. h. Az illavai rablázadás főemberét Vass Sándort kötél általi halálra itélték. — Pápán földmives iskola szerveztetik. — Almádiban csolnakgyárt állitanak fel. — Eperjesen a szent-Ferencziek temploma és zárdája leégett. — Az arany árkeletpótlék novemberre 20½%. azaz husz és fél százalék. — Az Erkel-jubileum decz 16. és 17-én lesz. — A veszprémi szinházat Balogh Árpád nyerte el. — A trónörökös Görgénybe nov. 15—17-én utazik. — A budai császárfürdőben az idén okt. végeig 271·377-en fürödtek. — A veszprémi törvényszék börtönéből két rablógyilkos megszökött. — Lauka Gusztáv irónk édes anyja Miskolczon 94 éves korában elhunyt.

— Külföldi r. h. Angol lapok szerint királynénk Észak-Amerikába utaznék. — Vilmos németalföldi király haldoklik. — Oroszországban számos elfogatás történik a czár elleni merényletek miatt. — Lincznél mult kedden a nagy havazás miatt a vonatok közlekedése fennakadt. — Lengyelországba forradalmi szövetkezetnek jöttek nyomára.

A budapesti értéktőzsdéről.

— A Magyar Mercur heti tudósitása. —

Az októberi ultimo szerencsés lebonyolitása, a novemberi szelvény és házbér sem voltak képesek a tőzsdén nagyobb eadületet előidézni. minek egyedüli oka a még mindig szorult pénzviszonyokban rejlik A pénzpiacz még mindig nem tudja kiheverni azokat a rázkódtatásokat, melyeket a mult évben Európa hadikészülődései által szenvedett; legalább igen lassan tart a lábbadozás, bár a folytonos javulás tünetei nem tagadhatók el. A tőzsde iránya most is folyton szilárd, de az üzlet a lehető legszükebb határok között mozog. A konverzióra vonatkozó törvényjavaslat benyujtása jó hangulatot keltett ugyan, de a véderő-törvényjavaslat azt a hatást majdnem teljesen ellensulyozta, mert ujabb pénzáldozatoktól tartanak.

Járadékok és befektetési értékek általában igen szilárdak, különösen a magyar papirjáradék mutat nagy hajlandóságot az emelkedésre és kétségtelen is, hogy a konverzió a papirjáradék jelentékeny emelkedését kell, hogy maga után vonja

Bankrészvények közül csakis a két hitelrészvény iránt mutatkozik némi érdeklődés, ezekben majdnem állandók az árfolyamok, de a többi bankrészvények többé-kevésbbé el vannak hanyagolva.

Közlekedési vállalatok értékei közül a magyar garantirozott vasutak részvényeiben a konverzionális törvényjavaslat következtében igen jelentékeny hausse van, de a többi e nemü értékek is szilárdak.

Iparvállalati értékekben majdnem teljesen pang az üzlet. Az irány és az árak változatlanok.

Sorsjegyek közül az állami sorsjegyek szilárdak, de a magánsorsjegyek valamivel olcsóbbodtak;

Valuták és érczváltók szilárdak.

* *

A „Magyar Mercur“ előfizetési dija félévre csak 1 frt. Előzethetni Budapesten Hatvani-utcza 17. sz

Vegyes.

— Külső használatra. Testrészek fájdalmai, csúszos és köszvényes bajok és mindennemü gyuladások a „Moll féle franczia borszesz“-szel gyógyittatnak biztos sikerrel. Egy üveg ára 80 kr. Szétküldés naponkint utánvétellel Moll A. gyógyszerész és cs k. udv. szállitó Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszertárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll féle készitmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláirásával. 4.

Irodalom.

— A „Zalai Közlöny Könyvtára“ czimü vállalatnak III dik füzete megjelent. Czime „Lenke szerelme“ történeti beszély, Molnár Samu Páltól, ára 30 krajczár. A vonzó irályu szép beszély a Nagy-Kanizsával szomszédos Szt.-Györgyvárott szerepel, ennek kapcsán a vállalat szerkesztő-kiadója azt az eszmét penditi meg. hogy a régi vár helyén ásatások eszközöltessenek, melynek rendszeres keresztülvitelére egy meleghangu nyilt levélben Plihál Ferencz kir. közjegyzőt. mint szentgyörgyvári szőlőbirtokost hivja fel. ki is megigérte, hogy a kezdeményezés szempontjából értekezletet hiv egybe.

— Zalavármegye közönségéhez (Megrendelési felhivás.) „Zalavármegye a szabadságharczban, 1848—49-ben“ czimü munkámhoz a szükségelt adatgyüjtést bevégeztem. Kiáltó szóm, melyet a megye müvelt közönségéhez intéztem még a nyáron, nem hangzott el a pusztában; az érdeklődéssel teljesen meg vagyok elégedve. Föl is dolgoztam az adatokat, s számitásom szerint 8 r. 9—10 nyomtatott ivre fog terjedni. E lap jelen számának csarnok rovatában mutatványt is közlök belőle az 1848-iki novemberi napokból, (mert épen most november hónapban vagyunk,) hogy lássa a megye közönsége, mit nyujtok könyvemben. A mutatvány csak a november havi katonai dolgokról szól; de fölvettem munkámba a megyei állandó bizottmány működését is. és vármegyénk nagynevü fiának: Csány Lászlónak kormánybiztosi működése alatt kibocsájtott proclamatióit, sőt még a dalokat is, hogy semmi, de semmi se vesszen el a csodálandó időből, melyre s a megyében ez időben szereplő kiváló hazafiakra minden megyebeli magyar ember imádatszerü kegyelettel gondol vissza. A vármegye elég szép tiszteletdijat szavazott meg a „Zalavármegye monographiájá“-t megiró tudósoknak; én nem kivánok a megyétől tiszteletdijat, pedig a monographiának kiegészitését: a vármegyének a szabadságharczban való részvételét tüztem ki feladatomul megirni; csak

Wajdits József könyvnyomdájából Nagy-Kanizsán.

az az óhajom, hogy bár minden zalavármegyei ismerné a megyében 1848—49-ben lefolyt eseményeket. Aki szereti a történeti munkákat olvasni, s ha egy-egy korszak történetét tanulmányozza és igy ismeri is az anyi, minha attól az időtől fogva élne a mai napig. Csak az állat nem törődik azon helylyel, ahol él: mi pedig emberek vagyunk, s ami fő: magyarok. De a megyében lakók közül sokan sok érdekes dolgot is találnak majd könyvemben, amik család jukra vonatkoznak. Akik tehát ismerni akarják a megyében 1848—49-ben lefolyt közérdekü eseményeket, azok rendeljék meg könyvemet, melyet szándékom 1889. január elsején a könyvpiaczra bocsájtani, ha elég megrendelőm lesz. A könyv előfizetési ára 1 frt leend; de a megrendelők ezt csak akkor kötelesek beküldeni, midőn a könyv megjelenik, melyről tudomást szerezhetnek az ujságok utján. De erre sokan azt fogják mondani: majd ha a könyv megjelenik, akkor is ráérünk megrendelni. Csakhogy a könyv az esetben jelenik csak meg, ha elég megrendelő lesz: azért tehát igen kérem a megyei közönséget, tudassák velem, kik óhajtják a munkát birni, mert csak annyi példányt nyomatok, ahány előlegesen bejegyzett megrendelő lesz. Igy tehát hogy az időből ki ne fogyjak, a megrendelést azonnal kérem. Barátaimat és ismerőseimet pedig — kiket nem akarok itt névszerint elősorolni — különösen is megkérem: gyüjtsenek megrendelőket! Pénzét nem fogja senki megbánni, ennyit előre és igaz lélekkel mondhatok. Andráshida (posta Zala-Egerszeg,) 1888. nov. 1. Hazafias üdvözlettel:

NOVAK MIHÁLY.

Ki nyert?

Huzás nov. 3-án:

Budapest:	61	71	7	14	16.
Lincz:	63	36	20	47	17.
Trieszt:	39	31	36	26	20.

Huzás nov. 7-én:

Prága:	36	39	23	52	56.
Lemberg:	48	85	40	7	2.
Szeben:	86	15	74	9	65.

Hivatalosan jegyz. piaczi árak Nagy-Kanizsán.

1888. nov. 7.

— Buza legjobb 7—7·30 — Rozs 5·20—5·50. — Árpa 5·80 — 6·20. — Zab 5·50—5·80 kr. — Tengeri 5·20. — Széna 2·30. — Szalma 1·40. — Burgonya 2 frt.

Gabonaárak:

— Szombathelyen: Buza 7·45—55. — Rozs 5·40—50. — Árpa 5·50—6·30. — Zab 5·10—20. — Kukoricza 4·80—5·10.

— Veszprém: Buza 7·10—40. — Rozs 5·10—50. — Árpa 5·60—6·40. — Zab 5·20—40. — Kukoricza 3·80—4·10.

— Pápa: Buza 7·40—80. — Rozs 5·10—50. — Árpa 6—6·30. — Zab 4·80, 5·20. — Kukoricza 4·60—5 frt.

— Csáktornya: Buza 7·20—30. — Rozs 4·50—5 frt. — Árpa 5—6 frt. — Zab 5 frt. Kukoricza 4·60—5 frt.

— Sopron: Buza 7·50—8 frt. — Rozs 5·70—6·10. — Árpa 6·50—7·70 — Zab 5·80—6 frt. — Kukoricza 5·20 60 kr.

— Pécs: Buza 6·30—7. Kétszeres 5·80—6·20. — Rozs 5·40—60. Árpa 5·20—6·20. — Zab 5·20—60. — Kukoricza 4·20—60.

— Budapesten: Buza 8·50—60. Rozs 5·50—75. — Árpa 5·80—6·20. — Zab 4·80—5·50. — Kukoricza 4·20—40.

— Mohács: Buza 6·80 Kétszeres 5·20. — Rozs 4·80. Árpa 5 frt. — Zab 4·80. — Kukoricza 4·10.

— Kaposvárott: Buza 7·30 40 kr. — Rozs 4·90—5 frt. — Árpa 5·80—6·60. — Zab 4·70—80. — Kukoricza 4·90—5·10.

— Székesfehérvárott: Buza 7·30—40. — Rozs 5·20—30. — Árpa 6·20—50. — Zab 5·10—20. — Kukoricza 5—5·20.

Szerk. üzenet.

— N. M. Mult számunkra későn érkezett, különben most is jókor van. Üdvözlet!
— W. L. Nem kérünk belőle. Majd csak, a hazainál maradunk.
— E—y. Csak röviditve hozhattuk.
— F. K. „A leánygyülölő" nem közölhető.
— Dr. F. A. Óhajtását teljesitjük.
— P. A. Hát csak magunk vágunk bele.
— Mürzzenschlag. Köszönettel vettük, kivánata szerint intézkedtünk.
— Zágráb. Nem közölhetjük, lapunk nem politikai lap.
— S. V. Budapest. Köszönettel vettük, legközelebb jő, mint magánlevelünkben is jeleztük.
— H. M. Köszönjük a meghivót. Lapunk számára későn érkezett, személyes megjelenésben halaszthatlan teendőink miatt sajnálatunkra akadályozva voltunk.
— E. Gy. Helyi érdekek miatt az ottani társadalmi élet leirását mellőzni kénytelenittettünk. Üdvözlet!
— Sz. S. Budapest. Köszönet.
— N. E. Örömmel vettük megnyugtató sorait.

Vasuti menetrend

Indul Kanizsáról.

Reggel.

Prágerhof	5 óra 20 perczkor	postavonat
Barcs	5 óra 43	„	postavonat
Budapest	6 óra 28	„	gyorsvonat
Budapest	7 óra 30	„	vegyesvonat
Bécsujhely	6 óra 55	„	postavonat

Délben.

Budapest	2 óra — perczkor		postavonat
Pragerhof	2 óra 45	„	postavonat
Sopron	2 óra 15	„	postavonat
Barcs	2 óra 25	„	postavonat

Este.

Pragerhof	11 óra 19 perczkor		postavonat
Budapest	12 óra 9	„	postavonat
Bécsujh.	12 óra 15	„	postavonat

Érkezik Kanizsára

Reggel.

Bécsujh.	4 óra 16 perczkor		postavonat
Budapest	4 óra 40	„	postavonat
Pragerhof	6 óra 17	„	gyorsvonat

Délben.

Sopron	1 óra 44 perczkor		postavonat
Pragerhof	1 óra 15	„	postavonat
Barcs	1 óra 40	„	postavonat
Budapest	1 óra 59	„	postavonat

Este.

Budapest	9 óra 45 perczkor		vegyesvonat
Bécsujh.	10 óra 26	„	postavonat
Budapest	11 óra 7	„	gyorsvonat
Pragerhof	11 óra 39	„	postavonat
Barcs	11 óra 29	„	postavonat

Felelős szerkesztő és kiadó:
BÁTORFI LAJOS.
A szerkesztővel értekezhetni naponta déli 1—3 óra közt lakásán Arany János-utcza 4. sz.
Laptulajdonos: WAJDITS JÓZSEF.

Nyilttér*)

— Elengedhetlen kötelességemnek tartom: — mindazoknak, kik szeretett férjem halála által engem és családomat ért mély fájdalmunkat részvétük nyilvánitásával enyhiteni kivánták, — magam és övéim nevében a legforróbb köszönetemet kifejezni. Özv. Tripammer Gyuláné.

— *LOCKE JÓZSEF ur nagykanizsai mü- és toronyórás, a déli vaspálya társaság pálya-órása megkeresésünkre községünknek még 1838-ból való rozzant és vásott toronyóráját igazán mesterileg átalakitotta, és alapos javitásával a reá forditott egy havi megfigyelés a legpontosabb időjelzést és tartós jójárást biztositotta.*

El nem mulaszthatjuk nevezett óra-müves urnak ezen lelkiismeretes s mindamellett olcsó munkájáért elismerésünket e helyen szivesen köztudomásra, s öt a községeknek s fő tisztelendő plebános uraknak ez irányból igen melegen ajánlani.

Kelt Alsó-Vidoveczen, 1888. november 1-én.

Községi elöljáróság s a járabeli plebános. 3479

MATTONI-FÉLE
GIESSHÜBLER
legtisztább égvényes
SAVANYU-KÚT
legjobb asztali- és üditő ital,
kitünő hatásunak bizonyult köhögésnél, gégebajoknál, gyomor- és hólyaghurutnál.
Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.

Brüsszelben az 1888-ik évi nemzetközi kiállitáson arany éremmel kitüntetett gazdag szénsavtartalmu asztali és gyógyviz
GIESSHÜBLER
SAVANYUVIZ
FORRÁS

*)E rovat alatt közöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

HAMBURG-AMERIKAI POSTAHAJÓZÁSI RÉSZVÉNYTÁRSULAT.
Közvetlen német postagőzhajózás
Hamburgból Newyorkba
minden szerdán és vasárnapon.
Hâvreből Newyorkba
minden kedden.
Stettinből Newyorkba
minden 14 nap alatt.
Hamburgból Nyugatindiába
havonkint négyszer.
Hamburgból Mexicóba
havonkint egyszer.
A társaság postagőzhajói kitünő ellátás mellett ugy hajószobákban mint a födélközben elhelyezett utazóknak is a legpompásabb utazási alkalmat nyujtja.
Bővebb felvilágositást az Josef Gach'r-hakl Bécsben, Wieden, Weyring gasse 32-dik szám alatt 3249 20—26
Ügyes ügynökök nagy százalék mellett kerestetnek.

10.000 drb.
kivitelre szánt uri téli szövet nadrág az ujonan felemelt vámtarifa következtében vissza maradván, ama megbizást kaptam, hogy azokat egyenkint, vagy nagyobb csoportonkint bármely áron eladjam. Ennek folytán egy, a legujabb bécsi divat szerint jól és csinosan készitett
uri téli szövet felső nadrágot
csak 2 forintért
árusitok, (vagyis csupán a munkaárért,) hogy kételyek fel ne merüljenek, ismételve megjegyzem, hogy ezek **csinos, vastag, tömör és meleg felső nadrágok.** Ha ez nem való, ugy a nadrágokat vissza veszem. Minthogy e nadrágok nagy keleudőségnek örvendenek, siessen mindenki szükségletét leghamarabb nálam megrendelni. Ugyan e szövetből teljes öltözetek is vannak, melyek bármely nagyságban és szinben minta szerint hihetetlen olcsó árért, vagyis **csak 8 50 krért** kaphatók. Nadrág-rendeléseknél kéretik a lépés hosszát, egész öltözeteknél pedig a mell térfogatát megemliteni. Szállitás csak utánvét mellett történik.
Rendelések intézendők:
Apfel M. Bécs I. Fleischmark
471 3—12 Nr. 8 XV.

Idős és fiatal embereknek az ép most uj kiadásban m gjelent **dr. Müller gyógyászati tanácsadója zavart idegek- és nemi rendszerről**, valamint ezek alapos gyógyitását tartalmazó füzet felvilágositásul sürgősen ajánltatik. Ára boritékban küldve 60 kr. 3466 3—6
Kreikenbaum C. Braunschweigban.

VILLÁNYI
MAGYAR BOROK.
Saját termelés, Brüsszelben, Triestben és Pecsett kiállitási éremmel kitüntetve.
Küldök utánvéttel,
jótállással természetességért, vörös 25, 32, dessert üvegekben 45, fehér és siller 18—24 literenként.
CSALO, gyogyszerész, pinczeszet, 1—3 VILLÁNY. 3478

Máriaczelli gyomorcsöppek.
Kitünő hatásu szer a gyomor minden betegségeiben.
Védjegy.

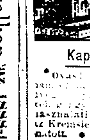

Felülmulhatatlan étvágyhiány, gyomorgyöngeség, rosz illatu lélekzet, felfuvódás, savanyu felböfögés, kólika, gyomorhurut, gyomorégés, homok- és darakepződés, tulságos nyálkakepződés, sárgaság, undor és hányás, főfájás (ha a gyomortól ered), gyomorgörcs, székszorulás, a gyomornak ételekkel és italokkal való tulterhelése, giliszták, lép-, máj- és aranyeres bántalmak eseteiben. — Egy üvegcse ára használati utasitással együtt 40 kr., kettős palaczk 70 kr.
Központi szétküldés Brády Károly gyógyszerész által Kremsierben (Morvaország).
Kapható minden gyógyszertárban.
Óvás! ... máriaczelli gyomorcsöppeket sokat ... zák. A valódiság jeléül minden ... védjegygyel ellátott boritékba ... és a minden üveghez mellékelt használati utasitáson meg kell jegyezve lenni, hogy az Kremsierben Gusek Henrik könyvnyomdájában nyomatott.
Kapható N. Kanizsán: Práger Béla, Kadarkutón Beck Béla, Kaposváron Czollner Vincze, Babóchay Kálmán Marczaliban Körös Viktor, Merenye Fleisher Samu, Nagy-Bajom Körös Lajos, Olonczon, Böcls Béla gyógyszerész uraknál. 3162 47—52.

MINDENÜTT KAPHATÓ. 17 KITÜNTETŐ ÉREM.
LEGFINOMABB MINŐSÉG · OLCSÓ · ÁRAK ·
CHOCOLAT SUCHARD NEUCHATEL (SCHWEIZ). CACAO
KÖNNYEN OLDHATÓ KAKAO
Jól fizető · 1K°=200 Csésze · Tápláló

!!! A kinek !!!
egy biztositó levélre szüksége van bizonyos tőkének elhelyezése, családja jövőjének biztositása, vagy a nyert hozománynak vis zatérítése czéljából; üzlettárs részére is igen alkalmas, továbbá oly ház- és birtoktulajdonosok, kik eladósodottságukat rendezni óhajtják, olyegyének, kik folyó tőkét testálni nem képesek, végre kik tőkét biztositani akarnak törvénytelen és mostoha gyermekek részére egyenlő jogokkal ha az illető biztositott a 60 évet tul is haladta (66 évig), vagy ha a biztositó fél egy másik bizt. társaság által vissza lett is már utasitva, mindezek forduljanak alulirotthoz egy birtositó-levél tanácsadásáért, mely szerint tetszés szerinti összegig lehet biztosittatni akár helyben, akár a vidéken. Legszigorubb titoktartás bármely esetben biztosittatik. Díjnélküli felviiágositások nyerhetők: naponkint d. u. 2—5 óráig. KLEIN biztositási fő-felügyelőnél Bécs, I. Koblmessergasse 7. IV Stock. 3464 5—6

A feltaláló dr. Meidinger urtól kizárólag felhatalmazott gyára
MEIDINGER-KÁLYHÁK
készitésére,
kizárólagos szabadalom minden országban.

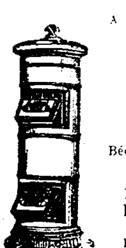

RAKTÁRAK Bécsben I. Michaeletplatz 5. BUDAPESTEN THONET udvar.
Első dijakkal jutalmazva: Bécs 1873. Cassel 1877. Páris 1878. Sechshaus 1877. Wels 1878. Teplitz 1879. Bécs 1880. Eger 1881. Trieszt 1881.
Kitünő szabályozható-, töltő- és ventillácziós- kályhák lakhelyiségek, iskolák, irodák stb. számára. — egyszerü és diszes kiállitással. 3433 8—9
Több szoba fütése egy kályha által.
Ausztria-Magyarországon 346 tanintézet 2869 Meidinger-kályhát használ ezek közt 104 bécsi községi iskolában 734 kályha, 55 budapesti községi-iskolában 382 kályha. A nagy kedveltség, melynek kályháink mindenütt örvendenek, utánzásokra ösztönzött. Azért a t. cz. közönséget saját érdekében óvjuk s utalunk mellékelt védjegyünkre, nehogy kitünő hirü gyártmányainkat utánzásokkal összecseréljé, melyek rendszerint egyszerüen, mint Meidinger kályhák, vagy mint javitott Meidinger-kályhák ajánltatnak.
A gyár védjegye.
MEIDINGER-OFEN H. HEIM
Gyártmányunk ajtajának belső részében van védjegyünk beöntve
„VESTA", szabályozható-, töltő- és ventillácziós kályhák kettős köpenynyel.
A köpenyek a por kitisztitása céljából eltávolithatók anélkül, hogy a kályhákat széjjel kellene szedni. Zajtalanul tölthető. Tetszés szerinti hosszu égési tartam kokszfütéssel, 24 óra hosszaig égési tartam kőszénfütéssel. A hamu és salak pormentes eltávolitása.
„HELIOS", füstemésztő kandalló vagy kályha látható égéssel.
Egy kandalló, vagy kályha több helyiség külön fütésére szolgálhat. Tetszés szerinti hosszu égési tartam koksz, kő vagy faszén fütéssel. Zajtalan töltés. A hamu és salak pormentes távolithatása. Rosszul fütött kályhák átalakittatnak.
Központi légfütések egész épületek részére. — Szaritó-készületek ipar- és gazdasági czélokra, — Waggon-kályhák. Prospektusok és árjegyzékek ingyen.

COGNACS NATURELS
Berger, Volk és Társától
Bécs melletti Dornbachban
a legfinomabb francziaival nem versenyezhet ugyan, de a Francziaországban ismert szomoru borterm'ési viszonyok és a magas behozatali vám a hamisitásra könnyen elcsábitják az ottani termelőket, e körülmények folytán — előre bocsájtva azt, hogy terményünk összehasonlitva amazzal, **jóságra nézve egyenlő, valódisága megbizhatóbb**, ára pedig félannyi, mint a francziáé. — Terményeink az 1888-iki trieszti bor kiállitás alkalmával **arany éremmel** a kir. kereskedelmi ministerium **dicsérő oklevelével**: az 1888-iki bécsi orsz. gyümölcs-kiállitás alkalmával pedig a cs. kir. **állam-dijjal**, mint legmagasabb elismeréssel lettek kitüntetve.
ÁRAK:

Minőség *		Minőség **		Minőség ***		Minőség VO	
Egész palaczk	2·30	Egész palaczk	2·90	Egész palaczk	3·90	Egész palaczk	4·80
Fél „	1·30	Fél „	1·60	Fél „	2·10	Fél „	2·55
Negyed „	—80	Negyed „	—60	Negyed „	1·20	Negyed „	1·20

Hol raktárak nem léteznek, a rendelések postával eszközöltetnek. 3 egész palaczktól, vagy ennek megfelelő arányu fél palaczk dijmentesen szállittatik
3476 2—3

MOLL SEIDLITZ POR
Tavaszi gyógyitás
Nyári gyógyitás
Őszi gyógyitás
Téli gyógyitás
„Csak akkor valódi ha minden dobozon a gyárjegy egy sas és MOLL A sokszorositó czég látható.
Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorgörcs, nyálk, gyomorégés székrekedéseknél májbajok vértolulás aranyér és a legkülönfélébb női betegségeknél. Egy eredeti doboz használati utasitással 1 frt. Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszertáraiban
MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállitó. Bécs Stadt Tuchlauben 9.
Szétküldés naponta utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb nem küldetik.
Elismerés MOLL A. urhoz Becsben.
Ölő foglalkozásomnál fogva az ön Moll féle Seidlitz porai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra s szivély s „Isten fizesse meg" et mondok érte ezek a gyomrot jóvá és fát könnyüvé teszik. Tisztelettel
Steinko P. J. lelkész Hohenetschlagban
Legjobb bedörzsölő szer köszvény, csuz, és minden meghülési betegségek ellen.
MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ.
Csak akkor valódi ha, minden üveg MOLL A. védjegyét és aláirását viseli
Bedörzsölésül sikeres használat köszvény, csuz, mindennemü testfájdalmak és bénulásnál; burogatás alakjában minden sérelem és sebnél, daganatok gyulladásoknál. Belsőleg vizzel vegyitve hirtelen rosszullét, hányás, kólika és hasmenésnél.
Egy üveg ára használati utasitással 80 kr. o. é.
Raktárak az ország minden nevezetes gyogyszertár és anyag kereskedésében.
MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállitó Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.
Szétküldés naponta utánvétellel. Két üvegnél kevesebb nem küldetik.
Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.
Kitünő Moll-féle franczia borszesz és sója vidékemen nagyszerüen müködik Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segitségére készletet óhajtok tartani magamnál Mély tisztelettel
3462 5—45 **Hornof**, lelkész Micholupban.
Raktárak Nagy-Kanizsán Rosenfeld Adolf és Fesselhofer József, uraknál

NAGY-KANIZSA. 1888. november 17-én. 46-ik szám Huszonhetedik évfolyam.

Előfizetési ár
egész évre 5 frt — kr
fél évre 2 frt 50 kr
negyedévre 1 frt 25 kr
Egyes szám 10 kr

HIRDETÉSEK
8 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN
petit soronként 10 krért vétetnek fel. Kincstári illeték minden egyes hirdetésért 30 kr. fizetendők.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhivatalhoz bérmentve intézendők:
Nagy-Kanizsán
takarékpénztári épület.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

A nagy-kanizsai „Kereskedelmi Iparbank", a „nagy-kanizsai önkéntes tüzoltó-egylet, a „nagy-kanizsai kisdednevelö egyesület", a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nöegylet", a „nagy-kanizsai tiszti-önsegélyzö szövetkezet", a „soproni kereskedelmi s iparkamara" nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

Tarsadalmi életünk bajai.

(Folyt. és vége.)

Egy iró azt mondja: az ördög nem akkor félelmes, mikor orditozva jár körül, mint prédára éhezett oroszlány, mi csak vadakat és vadászokat érdekel: hanem mikor a legdivatosabban kisimitva és fénymázazva, bűntől épen ugy elcsömörülve, mint az erénytől, a pokolnak épen ugy elviselten, mint az égnek, az emberi szivet elfoglalja, akkor igazán ördög ő, az államban épen ugy, mint házi körben. És igaza van az irónak; mert mindazon divatos bünök, melyek az erkölcsi sülyedést előidézik, az a kérges, hideg közöny, mely minden valódi szép, jó és közhasznu intézetet megbuktat, minden egyszerü és nagy igazságoknak ellensége; mindazon ármány, és önzés, mely mindig a mások jólétében turkál élelméért, az a pöffeszkedő gőg, irigység, egymás marása, mely egyesek boldogságát feldulja, és az államok egységét szerte hasogatja; az a hálátlanság, mely az elvett jókért roszszal fizet egyeseknek ugy, mint Istenének és az emberiségnek, s több ily szenyfoltok, melyek az emberi jellemet mocskolják, ilyen ördögtől erednek, ki „mérgével felzavarja a boldogság forrásait, s vad átokká változtatja a jó Isten áldásait." — Ennek müve lesz, ha az emberiség sorsa majd a költő cserfájának szavaival jajdul: „Im közel az idő, mely lombjaidat a porba temeti; holnap eljön a vándor, ki engemet látott az én szépségemben, szemei keresni fognak a mezökön, és nem találnak!"

Sötét irtózatos kép. Lelkem borzadva fordul el tőle, segélyt, vigaszt keresve! hol találjam azt? Ha látok férfiakat, nőket, kik százankint, ezrenkint szórják a pénzt hiuságra, üres kéjvadászatra, mig a szenvedő emberiség közszükségei hiába nyujtják feléjük esdő karjaikat; kik az irodalom s szépművészetek szellemi kincseit, a részvétlenség poshadt tavába hagyják merülni, mig maguk a szellem üresség büneibe merülnek el; ha látok férfiakat, nőket, kik ősi szép jellemeinket, szokásainkat lenézik, megvetik, mert mint mondani szokták, — pórias, s majmai, divatrabjai maradnak külföldnek; kik egy lánglelkü költő remek müvét ásitva dobják tova, s szerencsejátékok, vagy üres unalom körében vesztegetik idejüket, vagy egy egy üresfejü szélkelep ledér csacsogásaiban találják gyönyörüket; sir bennem a lélek, s borus szemekkel nézek a jövőbe, hol e sötét képet ujra, meg ujra felmerülni látom.

Testvériség, egyenlőség, ez jelszava a népeknek; mely alatt küzdenek ma is a hű keblüek; de ne feledjétek, hogy a sziv szövetsége nélkül nem fogtok diadalt kivivni! A hidegen számitó ész nem rajong oly nagyon az emberiség boldogságáért; elhordja a lánczot is, ha meg van aranyozva; a sziv forró lángja heviti fel az értelmet, a jónak és szépnek szent szerelmére, és a hideg okosság kéznyujtása a sziv melege nélkül soha sem éri el a czélt, mely felé törekszünk. Melyik szenvedély türi el az egyenlőség közjogát, ha a sziv nem lesz védelmezője? Miért nem emelkednek hazánkban a szépművészetek miért haltak éhen jeles iróink, miért ismeretlenek a szellem legszebb szüleményei? miért oly elterjedt az élet unalom sorvasztó nyavalyája? mert a sziv érzelmei el vannak fojtva, mert azon virágágyban melyet Isten az emberi kebelbe földöntuli üdvmagokkal hintett be, hogy azok gondos ápolás és tisztogatás mellett disznövényekké fejlődjenek, és az öröm és boldogság virágait teremjék, elhatalmasodtak a dudvák, s dögleletes árnyékukban elcsenevésznek, kihalnak a mennyei csirák. Hazám lelkes hölgyei hozzátok szólok én ismét; hát mindig csak, csak pusztákon elhaló szózat maradjon e a haladás hivó szava, mely titeket is felhivott szent küzdelemre az erkölcsi sülyedés ellen? csak a puszták felett eltünő déli báb tündér-világához hasonlitson-e azon szép korszak reménye, mely még jöni fog, még jöni kell? Midőn a teremtő az élet széppé-tételére annyi kincset osztott ki, a ti osztályrészetekben legelső helyre tette a jó, a nemesen érző szivet, mint férfiunál az erőt test- és lélekben, térjetek vissza a ondatlanság tarka világából, mint méh, mely minden virágból csak mézet sziv, lélekben gazdagodva saját lelketek világában, adjátok vissza magatokat és családaitokat a hazának, mert tudvalevő igazság az hogy a családok benső életének lelke a nő s az egyes családok összes szelleme az állam élete. De elvont egyéni nézetből is jónak, rossznak forrása a sziv. Amint a szivképző eszközök gondos kezektől czélszerüen használtatnak, vagy elhanyagoltatnak, vagy a természeti fejlődésben jó vagy rossz tápanyag nyerhet bővebb befolyást a sziv hajlamainak növény-életére, akként alakul szivünk édenkertté, vagy fajul kárhozat gyümölcseit termő vadonná; angyalokkal népesült paradicsommá, vagy kihalt pusztává, hol csak hyénák és skorpiók tanyáznak. Nem, nem hihetem, hogy az elkorcsosulás, a sülyedés, mely Rómát összerontá, népünk véréig rágta volna be magat. Nem akarom hinni, hogy ez őrült fény- és rangkórság, mely annyi jó családot megbuktat; ez üzérkedés a lelkiismeret és becsülettel e közöny minden iránt, mi nem a mindennapi anyagi szükséghez tartozik, fajunk jellemébe örökösödött; főleg nem hibetem, hogy hazám lelkes hölgyei egészen elfeledkeznének égi rokonságukról, kiknek személyesitőjéül rendelte őket az Isten e földre, hogy virágokat fonjanak az élet tövises koszorujába, virágokat, melyeket az erkölcsi tisztaság, szivjóság és egy szeretettel telt kebel termesztenek az élet számára, mint a tavaszi nap sugarai, melyek a kopár földet oly szépen, oly gazdagon kiékesiték, hogy göröngyere nem is gondolunk.

Legyetek hát, oh legyetek rendeltetéstek hivei! Ne vágyakozzatok fény és gazdagság után; egy tiszta lelkü jó nő, egy szorgalmas, rend szerető- és tartó háziasszony nagyobb gazdagság családjának, mint ezerekre menő tőkepénz, egy gyöngéd szerető nő kebele több boldogságot rejt a föld minden dicsőségénél, és egy gondos hű anya, ki az igazság és becsület egyszerü törvényeit gyermekei szivébe vési, többet használ a világnak, mint a fénypolczokon ragyogó világ bálványai, és az ily nő maga is jobban fogja érezni az élet szépségét, élvezni a sziv tiszta örömeit és kötelességei hű teljesitésében vigaszt talál, ha a szenvedés napjai eljönnek, s mi lehetne számára szebb jutalom, mint Petrarchának ama szavai sirkövére:

„A világ őt nem ismerte, csak azok ismerték, kik itt maradtak, hogy őt sirassák!"

Kis-Kanizsa.

KOVÁCS MIKLÓS.
tanitó.

Tudnivalók.

— **Az izraelita** házasságok ügyében a vallás- és közoktatásügyi miniszter körrendeletet bocsátott ki. Többször megtörtént ugyanis, hogy az izraelita vallásuaknál a házasulandó feleket születési bizonyitvány nélkül adták össze; minthogy pedig ezt a törvény tiltja, a vallás- és közoktatásügyi miniszter utasitotta az összes törvényhatóságokat, hogy az ilyen házasságokat akadályozzák meg mindaddig, mig az illető a bizonyitványt meg nem szerezte. Ha pedig a bizonyitvány megszerzése nem lehetséges, akkor az illetőt utólagosan kell az anyakönyvbe bejegyezni s az ilyen esetekről a vallás- s közoktatásügyi minisztert értesiteni.

— **Iparügyben elvi határozat.** A földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter következő iparügyi elvi jelentőségü határozatot mondta ki legközelebb: „A bádogos nemcsak a háztető bádogcsatornázatának, hanem ezzel kapcsolatosan a zsindelyháztetőnek befestését is elvállalhatja; mert a bádogos a reábizott csatorna festésével együtt a háztetőzetet is jogosult befestésre elvállalni az ipartörvény 48. §-ának értelmében.

— **Az ipartestületek** levelezései portómentesek. A földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter kimondotta, hogy az ipartestületek levélküldeményei csak az esetben portómentesek, ha a levelezés az ipartestületek és kereskedelmi s iparkamarák közt történik. A portómentesség a csomagokra és a pénzküldeményekre nem terjed ki.

— **A hitközségi adóhátralék** a belügyminiszterium által hozott rendelet szerint nem bir köztartozási jelleggel s nem képezheti az 1879. évi L. tcz. 24. § ának 2. pontja értelmében az állam kötelékéből való elbocsájtási okirat kiállitásának törvényes akadályát.

— **Az adóvégrehajtás** utján lefoglalt marhákra és egyéb hasznos állatokra nézve a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi és pénzügyminiszterek elrendelték, hogy ha ezek eladás vagy árverezés végett vásárokra hajtatnak, mindenkor marhalevéllel láttassanak el, melyek a végrehajtást szenvedők nevére állitandók ugyan ki, de hátlapjára az adóvégrehajtó által rávezetendő a foglalás ténye.

A tanitás müvészete.

Goerth, a kitünő porosz gyakorlati paedagogus által irt és a publiczista és szakiróként előnyösen ismert dr. Havas Gyula beszterce-naszódvármegyei kir. tanfelügyelő által magyarra forditott és részben hazai viszonyainkhoz mérten átdolgozott „A tanitás müvészete" czimü

Tárcza.

132 éves Nagy Ferenczhez.

— Nagy-Kanizsa, nov. 3. 1888. —

Nagy kort értél tisztes öreg, mert rendesen [éltél.
Élő-jel vagy most: Rend a valódi erő.

Hatra teszed a királyok számát, kiknek alatta
Karddal erős karban védted e drága hazát.

Majd a tisztes munka terén becsülettel igyekvél
Szép polgári erényt birni neved diszeül.

S mindezekért mégis te szegény vagy. Elfeledének
Nem feledett Isten: Nagy jutalom korod [im!

BÁTORFI.

A rejtélyes ara.

— Humoreszk. —

Irta: *K. Mártonffy Imre.*

Én és Rády barátom a szünidőkben körutra indultunk a Tátra vidékére.

Mindketten a boldogabb korban voltunk, husz tavasz vonult el fejünk felett és vidáman néztünk a jövő elé. Apáink Fortuna kedveltjei voltak, — az öreg Rády kiterjedt gyakorlatu orvos, atyám pedig törvényszeki elnök a fővárosban. Az öreg orvos szivós kitartással folytatta gyakorlatát, hogy még hátralevő napjaiban, jó fizetés mellett, betegeinek legnagyobb részét lassankint, de biztosan szállitsa a tulvilágra; jó atyám pedig — Isten nyugtassa — hozzá illő komolysággal elnököit a törvényszéki üléseken.

Ily körülmények közt csuda-e, ha az életnek csupán fényoldalát néztük és mit se törődtünk ellenlábasaink árnyékával. Pénzünk mindig volt, örvendtünk az életnek és nem gondoltunk a jövőre.

Csakhogy Fortuna nagysám -nő és ennélfogva — mint a többi — gyönge. Miközben büszke megvetéssel néztünk le a lomniczi csucsról, az alattunk elterülő siralomvölgybe, szegény jó atyám halálos ágyán feküdt és midőn néhány nap mulva lejutottunk Késmárkra, megkaptam atyám levelét, a lesujtó hirrel, hogy ereje szemlátomást fogy és halála előtt még egyszer látni óhajtana.

Elváltam tehát Rády barátomtól és hazasiettem, de fájdalom, atyám már ravatalon feküdt!

Fájdalmunk nagy volt, melyet még inkabb növelt az a körülmény, hogy jó atyánk áldásán kivül mit se hagyott reánk.

Midőn rokonaink megtudták ezt a körülményt, mely rájuk nézve is meglepő volt, minthogy atyám jómódu ember hirében állott, családi tanácsra gyültek egybe, mely alkalommal Kassán lakó, öreg és gyermektelen nagynénénk magára vállalta megboldogult bátyja három fiának neveltetését. Ily módon bevégezhettem tanulmányaimat és testvéreim is követhették választott pályájukat.

Nem emlékezem arra, hogy valaha láttam volna ez érdemes nagynénét. Vasutak nem levén még, akkoriban nagyon távol esett Pestről, hogy meglátogatta volna atyámat, ennek hivatala pedig nem engedte, hogy távozzék a fővárosból. De azért a két testvér a legjobb egyetértésben élt és gyakran levelezett egymással.

Öt év mult el, miközben barátságos szavak kiséretében, minden negyedévben megkaptam segély-pénzemet nagynénémtől. Szerencsésen átesve a biró és tudori vizsgán, dijtalan gyakornoknak lettem kin-vezve a törvényszékhez.

Ekkor a negyed éven kivül, levelet kaptam nagynénémtől, mely jeges zuhanyként hatott reám. A jó nagynéne ugyanis azt óhajtotta, hogy nősüljek.

Ezelőtt évekkel szegény árvát fogadott gyermekeül és véghetlenül szerette e leányt, kiről azt állitá, hogy nemének disze. Fötörekvése tehát az volt, hogy jövőjéről gondoskodjék, e mellett azonban az én jövőm is szivén feküdt, az volt szándéka, hogy egyesitsen fogadott leányával, ha ugyan érdemesnek mutatkozom reá. Levelét azzal végezte, hogy fogadott leányát örököseül teendi és sürgetett, hogy látogassam meg és versenyezzek jövendőbelim kegyeért. Nem kételkedik, mondá, hogy szeretetreméltóságom czélhoz jutott.

Ez a föltevés végképen kihozott kerékvágásomból, mert akkor még nem gondoltam arra, hogy biztos alapra fektessem jövőmet és gyülöltem az ugynevezett illedelmi házasságot, mely megfosztana függetlenségemtől, azért tehát röviden ezt válaszoltam nagynénémnek.

— „Nem kérek semmiféle déli-gyümölcsből!"

Ennek is meg volt a maga oka.

A feledhetlen kirándulás óta, melyet ezelőtt öt évvel Rády barátommal — ki mellesleg mondva, most már hirneves ügyvéd a fővárosban — a Tátra vidékén tettem, eltörölhetlen emlék élt szivemben.

Tátra-Füreden találkotam vele először. Fürdőn gyorsan ismerkedik az ember és elbájolva angyali szépségétől, többé nem távoztam oldala mellől.

A tizenhat éves, bájos kis leány ellenállhatlan varázszsal bilincselt le; csevegtünk, tréfáltunk és kaczagtunk, mint régi ismerősök és utitársai elég barátságosak voltak, hogy ne zavarják rövid álmunkat.

Ekkor érkezett a lesujtó levél atyámtól . . . követtem a természet és kötelesség szózatát, de álmomnak vége szakadt, hisz azt se tudtam, ki volt a leányka, ki oly szorosan lánczolt magához; barátjai Teréznek nevezték és e név gyakran hangzott szivemben és gyönyörü arcza szünet nélkül megmaradt lelki szemem előtt.

Ily körülmények közt nagynéném kivánsága borzadálylyal töltött el. De csakhamar éreznem kelle elhamarkodott lépésem következményeit. A legközelebbi héten nagynéném elküldte a rendes tartáspénzt, azt a gunyos megjegyzést csatolva hozzá, hogy a mint látja, nincs már szükségem támogatására, minek következtében azt megszünteti.

Sokkal büszkébb voltam, hogyse bocsánatot kérjek tőle, ámbár sajnálattal éreztem, hogy az eddigi barátságnak vége szakadt.

Egy év mult el.

Jó barátok, szilárd hitel és az előléptetés reménye ezentul is rózsás szinben tüntették elő jövőmet. De az élet lassankint komolyabb szint öltött; a várt előléptetés elmaradt, hitelem korlátok közé szorult és mielőtt észrevettem volna, nyakig lubiczkoltam az adósságban.

Ekkor észre tértem. Rövidebbre szabtam szükségleteimet, gazdálkodni akartam, — de miként gazdálkodjam, ha nincs miből? Csakhogy a vizbefuló a szalmaszálat is megragadja!

Már rég lemondtam a reményről, hogy feledhetlen Terézemet valaha megláthassam, ámbár gyönyörü arczát ereklyeként őriztem szivemben.

Néha nagyon furcsán éreztem magam és keservesen megbántam, hogy jó nagynénémnek oly kategorikus levelet irtam, ily kétségbeesett pillanatokban minden követelését elfogadtam volna, ha követeli, csak véget vethessek borzasztó helyzetemnek!

Életem könnyü bárkáját nem tarthattam többé a viszontagságok háborgó tengerén és fájdalommal láttam, hogy nemsokára elmerül.

Mittevő legyek? Vajjon nem menthetne-e meg a hajótöréstől gazdag leány vagy özvegy? Hisz nem lehetetlen, hogy szép, kövér libácska hálómba akadjon, — sőt kacsácskával is megelégedném! Oh! mennyire szeretném, miként dédelgetném!

A ki mer, az nyer! mondja a példabeszéd, — én is megkisértem. Hisz a lapokban naponkint olvashatók a házassági ajánlatok, melyekben tartózkodó ifjak, sőt tisztességes özvegy emberek is, ismeretség irányában, e most már korántse szokatlan uton keresnek élettársat. Igaz ugyan, hogy csakis rendes visszonyok közt élő emberek lépnek ez ösvényre. Nagyon természetes, hogy a férfiu, ki családot akár alapitani, egy kis vagyont is igényel és még természetesebb, hogy fiatal, csinos férfiu, szintén fiatal s szeretetreméltó nőt keres, nem pedig Xantippét.

Tanult férfiunak nem nagy fáradtságába kerül, hogy czéljának megfelelő hirdetést fogalmazzon, a fődolog az, hogy akként válogassa szavait, hogy félreértés nélkül bizonyos tért engedjenek a női

a Franklin-Társulatnál ép most megjelent jeles müvéről csak elismerőleg szólhatunk. Oly mü ez, melynek a tanitók mindennap hasznát vehetik, a mikor csak tanitásra készülnek. Tudjuk, hogy a tanitónak lehet bármily szép képzettsége, bármily sok szép ismerete, ha ezeket nem képes tanitványaival alkalmas kérdések segélyével közölni, ugy működése csak tapogatódzás, kontárkodás lészen. A kérdezés-müvészetében elismert paedagogusaink egyértelmü szakvéleménye szerint, csak a folyton gondolkodó tanitó járhat el szabatosan. De eddig hasztalan kerestek oly müvet a magyar paedagogiai irodalomban, mely a tanitót a kérdezés müvészetében kalauzolná. E nagy hiányon segit immár Goerth-Havas kitünö müve, melynek megjelenését örömmel üdvözöljük. Egyaránt hasznos munka ez tanitók és szülőkre nézve, az utóbbiak tanulságot meríthetvén belole, miképen van módjukban a tanitót, a gondjára bizott gyermek nevelésének nagy és nehéz munkájában czélszerüen támogatni. Kötelességünknek ismerjük tehát a szülők és gyermekbarátok figyelmét is felhivni „A tanitás müvészete"-re.

Ezek után tajékozásul ráutalunk röviden a munka tartalmára. Az átdolgozó és szerző érdekes és tanulságos előszava után „A kérdezés müvészetében való kiképzésről" szóló igen beható szakszerü értekezéssel találkozunk, mely, a midőn az okszerü módszertan kipróbált elveit röviden és velősen összegezi, a kérdezés mikéntjére vonatkozólag a legbecsesebb és a legkönnyebben felfogható utmutatást nyujtja. Ezután az anyanyelv s a vallás oktatásából mintatanitásokat ad s pedig oly alakban, mely nemcsak ezek használhatóságát teszi kétségtelenné, de a legbiztosabban rávezeti a tanitót arra, hogy a valódi értelemfejlesztő tanitás föltételét képező ilyféle gyakorlati leczkét mi módon készitheti el. Az anyanyelv tanitásánál szerző a fösulyt igen helyesen a fogalmazás tanitására fekteti. Alig néhány hete, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszterium kikelt azon eredménytelenség ellen, mely felsőbb népiskolai intézeteink növendékeinél tapasztaltatott. Szomoru tapasztalat ez, de tény. A legtöbb polgári, vagy felsőbb népi-iskolát végzett leány alig tud egyszerü levelet hiba nélkül megirni. Nem a tanitó a hibás, de az eddig követett módszer. És a „A tanitás müvészete"-ben található nyomokon járand él a tanitó, e téren az olyannyira szükséges és várvavárt siker el nem maradhat. Következnek a történet, földrajz, a természettan és az irva-olvasás tanitására vonatkozó utmutatások valamint a számtan oly fontos első oktatásához füzött, gyakorlati figyelmeztetések és végül utbaigazitások az eddig nagyobbára czéljával ellentétes módon tanitott növénytan helyes oktatására. Müve utolsó fejezetében a fiatal leányok olvasmányaival foglalkozik. És ha e munka egyebet sem tartalmazna, mint ez utolsó szakaszt, akkor is érdemes munkát végzett volna vele a szerző. Mert itt bölcs tapintattal, a szakférfiu éles itéletével, az igazi erkölcsi érzéktelyes erejével, évek hosszu során át tett alapos tanulmányozás alapján társadalmunk oly betegségére mutat reá, mely immár ragadóssá s mindinkább veszélyessé válik. S ez a serdülő leánykák szórakoztató szellemi tápláléka, mely valósággal megmételezi erkölcsi érzületüket, megvesztegeti különben okosságnak induló gondolkozásukat s megsemmisiti a gondos anya, az igyekvö tanitó éveken át teljesitett megfeszitett munkájának sikerét. Természetesen Goerth csak félmunkát végzett volna, ha megelégszik vala az imminens baj constatálásával. Ő, mint a kitünö orvos, a diagnosis megállapitása után az orvosszerekről is gondoskodik. Részrehajlatlan birálat alá veszi az ifjusági olvasmányokat s kiméletlenül megnevezi a zsenge nöi lélek ellenségeiként működő irodalmárokat, tudatván

---

képzelő tehetségnek és e mellett bilinceseinek.

Nem kételkedtem abban, hogy tollam müve aranyszínyu szép madárkát fog lépre csalni és elhatároztam, hogy legott el is küldöm a leginkább elterjedt napilapba.

Azt mondják: „Fiatal embernek szerencséje van.". Elhiszem, csakhogy mióta meghasonlottam nagynénémmel, csillagom elhomályosodott Miközben házassági ajánlatomat és a Rády barátomhoz irt levelet boriték alá tettem, hogy rájuk irjam az illető czimeket, megkopogtatták ajtómat és a különben oly udvarias szabóm kissé nyomott hangulatban lépett be hozzám.

A véletlen látogatás öröme okozhatta, hogy a czimeket eltévesztettem és e végzetes tévedésnek az volt mulhatlan következménye, hogy mindkettőt visszakaptam... Rády barátom, személyesen hozta vissza a czime alatt elküldött hirdetést, miközben elárasztott maró gunyjának özönével; végre azonban e bátoritó szavakkal végezte:

— Kisértsd meg, öregem, a szerencse talán kedvezni fog, ha másként nem, tehát pupos, aggszüz személyében!

Nagyon rösztelten a dolgot, mert mig egyedül magam voltam a titok birtokában, bizonyos csáb rejlett abban, de most, hogy vigyázatlanságom elárulta azt, nevetségesnek tüntem fel énmagam előtt.

Már-már tüzbe akartam dobni a végzetes hirdetést, midőn lapos erszényem látása ujabb tevékenységre sarkalt. Olyan voltam, mint a kártyás, ki utolsó forintját rakja föl és parolit játszik. Hogy azonban elkerüljek minden tévedést, magam vittem a kiadóhivatalba és eléggé szerencsés voltam, hogy másnap reggel nagyon is alkalmas két hirdetés közt láttam, melyek közül az egyik illö jutalmat igért, eltévedt, kutya kézhezkeritéseért, a másik pedig mesés árt ajánlott öcska ruháért.

Egy álló hétig naponkint elmentem a postára, hová a válaszokat intéztem, a nélkül, hogy aggódva dobogó szivem óhajtása teljesült volna. Valahányszor a postatiszt fejét csóválta, reményem mindannyiszor egy fokkal sülyedt és szerencsém hévméröje már-már a fagypontan állt, midőn kilenczed napra egyszerre tiz fokkal zökkent. (Folyt. köv.)

---

egyszersmind velünk, hogy névszerint melyik nöi iró termékeihez nyulhatunk nyugodt lélekkel. Ez a kemény leczke nekünk, magyaroknak is szól, mert ifjusági irodalmunk nagyobbára lefordított német munkák könyvtárából áll.

A csinos kiállitásu és tizennégy nyomtatott ivre terjedő füzet ára csak egy forint.

CSARNOK

Csányi László

sirja felett tartotta WEISZFELD VILMOS jogh. olvasókörI titkár.

Nemzetéért élt, mig csak nemes szive dobbant, nemzetéért szenvedett kinhalált — és az utókor hálából — elfelejtette: ez Csányi László sorsa. Azoknak, kik vele együtt küzdöttek, jutott mindegyiknek egy-egy koszoru — hiszen mi a halottak iránt oly bőkezűek vagyunk; de Csányi sirja a mai napig koszoru nélkül maradt!

Elfelejtették! Pedig egykor a haza sorsát intézte erős kézzel. Elfelejtették, mert nem tartozott azok sorába, kik az eszmék küzdelmében, az elvek harczában is elég ügyesek, hogy nevük dicsőségéről meg ne feledkezzenek és minden babérból maguk számára is szakitanak egy-egy levelet.

Olyan volt ő, mint a nemesszivü jóltevők, kik megelégesznek a jótett tudatával, nem várva érte hangos elismerést.

Ott hol személyi versengések szomoru képét tárja fel szabadságharczunk, Csányi László alakját hiába keressük. De ott volt mindenütt található, hol a hazáért tenni, az összeségért fáradni és a nemzetért erélyivel küzdeni kellett. Dolgozott, küzdött és gyakran más aratta fáradalmai babérját.

Bárhonnan fenyegette halálveszély az országot. Csányit küldötték oda, mert tudták, hogy példátlan erélye, szilárd, férfias akarata a veszélytől nem fél, akadályt nem ismer. Midőn Jellasich hordái betörtek az országba, Csányi Lászlót küldöttek el kormánybiztosul a muraközi magyar seregek mellé, hogy megóvja bennük a hazafias szellemet és ellenállásra buzditsa őket a lazadók ellen. Ott volt közöttük, mint a nemzet élő lelkiismerete — emlékeztetve kötelességére a harczost s a vezért egyaránt, buzditva a győzelemre s visszarettentve az árulástól. Mikor mégis e seregek vezére Teleky Ádám vonakodott Jellasich ellen támadni, Csányi fellépése képes volt az áruló vezér seregét a hazafiság utján megtartani. És ha az eseények további folyamában a magyar ezredek mindannyian visszatértek a veszélyben forgó hon védelmére: ez egyedül Csányi Lászlónak köszönhető, mert a muraközi hadsereg példája vetette meg a honvédelem alapját.

Midőn Pozsony felől Windischgrätz nyomult elő, ismét ott látjuk Csányit, mint szervezi páratlan szorgalommal a nemzeti ellenállást, mint lelkesiti a csüggedőket. A „Szózat", melyet ekkor a feldunai hagsereghez intézet, a nemzet szózatává lett. Szavait egy nemzet visszhangozta: „Jelszavunk: Alkotmányos jog és szabadság! Ez alatt készek vagyunk minden megtámadás ellen utolsó csepp vérig küzdeni és ez alatt reméljük minden törvénytelen erő és ármány ellen győzni!"

Midőn már az ország fővárosa felé közelgett az ellen és a kormány, az országgyülés sietve Debreczenbe menekültek — Csányi László maradt utolsóonak, kitartva szilárdul, életével játszva mig az állam minden javát biztonságba nem helyezte. Már csak két órányira volt Pesttől Windischgrätz, midőn Csányi eltávozott, utolsó kiáltványában és jobb idők reményében bizalomra és kitartásra buzditva a polgárokat.

És midőn Erdélyt kivülről orosz hadak készültek megtámadni, belül saját félrevezetett és elámitott fiai, a szászok és az oláhok marczangolták: minden szem ujra Csányi felé nézett reménykedve talán az ő erélye még ott is képes lesz segiteni. Látva az elámitott fajok kegyetlenkedéseit, ama nemzet ellen, mely szabadságot adott nekik; látva, mint ragadnak fegyvert annak védelmére, ki szolgaságban tartotta őket, mint ragadnak fegyvert akkor, midőn a felszabadulás ünnepét kellett volna testvériesen megülniök, Csányi nemes szabadságszerető lelke szenvedélyesen kitört: „Ki kell irtani e fajt, mert nem érett a szabadságra!" Lelke egész melegével imádta a szabadságot, ne csodáljátok hát, ha gyülölte a szolgalelkeket!

Végre miniszterré lett. Feljutott a legmagasabb polczra, melyre tehetség emelhet. De akkor, midőn a miniszteri székhez már nem annyira fény és dicsőség, mint inkább veszély és kötelesség füzödött. Nem kereste e helyet, mig a hatalom pompaja járt vele, de sietett elfogadni a legnagyobb veszély és felelősség pillanatában. Magyarország függetlensége kiáltatott, megszakadt minden kötelék a dynasztiával; Egyfelől császári hadak fenyegettek, másfelől orosz seregek törtek az országra, benn megföllázadt nemzetiségek vérengző csapatai dultak — a nemzet önmagára és Istenére volt hagyva, mert Európa egyetlen állama sem nyujtott segédkezet: e kétségbeesés, a veszély e perczében alakult meg a Szemere miniszterium. A csüggedő nemzet, a megfogyott hadsereg minden reménye, minden várakozása e miniszterium férfiainak eszélyében és erélyében összpontosult. A „tettek ministeriumá"-nak nevezte el e kormányt az ország közvéleménye. És e nevet megérdemelte mert olyan tagjai voltak, mint: Csányi László!

Csodálatos jellem, milyet más szabadságharcz fel nem mutathat! De mutathat-e fel a világtörténelem a mienkéhez hasonló forradalmat? Nem is volt ez forradalom! Méltán mondhatta 49-ben Szemere Bertalan: „Magyarország nincs forradalomban, ez csak ujjászületése, féltámadása egy nemzetnek, melynek tagjai először érzik azon boldogságot, hogy a világ teremtése óta először egyenlők, szabadok és testvérek!" E szabadságharcz nemes jellege megtestesül Csányi Lászlóban.

Már ifjukorában feltünt szülőmegyéjében Zalában a közélet szereplői között. Ősrégi nemes család sarja és mégis a polgári egyenlőségért hevül, már akkor is, midőn e szót még alig hangoztatták és Deák Ferenczczel jelki barátjával együtt küzd a nemesség elöjogai ellen. És a haza bölcsének jelleméből átszállott egy-egy vonás Csányi egyéniségére. A puritán egyszerüség, az önzetlenség, a szerénység Csányi jellemének is alapvonásai. De meg van benne ezeken kivül az erély és szenvedély. Bámulatra méltó, hogy benne mély érzelem mily nagy erélyivel párosult. Ő, aki szigorával, íme lett a fellázadt nemzetiségeknek, a moóri veszteség hirére gyermekként sirva fakadt!... Érzelem és erély olvadtak össze benne, mint magában a magyar nép jellemében! — Mert ez a nép örökös harczaival védve önmagát és Európát, nem felejtett el soha melegen érezni. Csányi László igazi férfiu volt: amit elhatározott, végre hajtotta, akadályt nem ismerve. — Főnséges jellem, mely imádatra keszit és — bitón kellett meghalnia!....

Elmenekülhetett volna a szabadságharcz leveretése után, mint annyi más honfi. Volt utlevele, pénze és mégis itt maradt, bevárni a kész halált. Barátai unszolták, hogy mentse meg életét, de Csányi nyugodtan válaszolt: „Nem akarok hazámtól távol élni, midőn benne meghalnom lehet!" Minő ellentét! — Csányi szülőföldjéhez van nőve, szive minden gyökerével, tőle elválni nem képes, mint a virág, mely kiszakitva elsorvad. Szemere lelke a szabadságért lángol, elhagyja hazáját, mely börtönné változott, idegen országokban bujdokol, csakhogy szabad léget szivhasson. Szabadság és haza, lelkesitették mindkettőjüket és melyik imádta jobban ez eszméket? Az-e, ki kétségbe esve eszméinek bukásán elszántan várta a halált, vagy az, ki kétségbeesni nem tudott és távol hazájától sem szünt meg reménylen. nemzete feltámadását!?

1849. okt 10-én lépett az akkor 59 éves Csányi László a független Magyarország ministere a bitó elé. Halála perczéig hü maradt önmagához, megőrizte lelkének bátorságát, csodálatos erélyét. Midőn észrevette, hogy társa, a szintén halálra itélt Jessenák diderg, felső kabátját levetette és reá adta... Önzetlen és nemesszivü maradt mindvégig.

Utolsó vágya volt: Vajha válnék halála a nemzet testamentomává, azzá legyen: „Alkotmányos jog és szabadság!" ez volt életének jelszava! „Alkotmányos jog és szabadság!" ezért szenvedett vértanu halált! „Alkotmányos jog és szabadság" legyen a nemzet testamentomává!

Lelépek e helyről, abban a szent hitben, hogy Csányi sirja többé koszoru nélkül nem marad, hogy minden évben elzarándokol poraihoz a polgárság, mely eddig róla megfeledkezett! Lelépek e helyről azzal a meggyőződéssel, hogy e szerény sirkő helyett, melyet szülőmegyéje emelt, nemsokára nagy és hatalmas emlékoszlop fog emelkedni hantja fölött, nagy és hatalmas, mint Csányi lelke volt!

És vésssék majd az emlékkőre Szemere Bertalannak Csányiról irt e megható verssorait:

„Éltél a honnak s érette halál!
A szabadság!
Szelleme volt az, mi néked is éltet adott!
Nem halál te bitón, te előbb halta!, mikor a hon
Végső sóhajtott, élted el akkor aludt!"

Hirek.

— **Nagy-Kanizsaváros** képviselő testülletének nov. 10-én tartott ülése elnöklő polgármester ur üdvözlő beszédével megnyitatván a sorrend szerinti tárgyak vétettek fel: 1) a legtöbb adót fizetők 1889. évre érvényes névjegyzékének összeállitására bizottsági tagokul felkérettek Knausz Boldizsár elnöklete alatt Ebenspanger Lipót, Vucskics János, dr. Szukits Nándor, Hegedüs László v. képviselők. 2) A kéményseprői kerületek megállapitására szolgáló szabályrendelet kidolgozásával a városi tanács és Eperjesy Sándor, Varga Lajos és Garai Benő v. képviselők bizattak meg. 3) Kórházi hatosbizottság tagjaul Eperjesy Sándor, Ebenspanger Lipót, Plihál Ferencz, dr. Szukits Nándor, Dolmányos László és Sommer Sándor v. képviselők választattak meg. 4) A bordélyházak hová leendő elhelyezés érdemében jelentés illetve szabályrendelet készitésével az egészség- és jogügyi bizottság hatalmaztatott fel. 5) A tüzrendészeti szabályrendelet megalkotásával a jugi- és jogügyi bizottság bizatik meg, az önk. tüzoltó egyletből, mint technikai szakértők Lengyel Lajos, Sallér Lajos és Knortzer György v. képviselők is felhivattak. 6) Fesselhofer József és Grünhut Henrik haszonbérleti ajánlata elfogadtatott. Jegyzőkönyv hitelesitésével Ebenspanger Leo és Knausz Boldizsár v. képviselők bizattak meg.

— **Névmagyarositás.** Schwarz József nagy-kanizsai illetőségü s itteni lakos „Feketé"-re, Czvetnics Antal légrádi illetőségü s vulári lakos „Virágfi"-ra magyarositottak nevöket belügyminiszteri engedélyivel.

— **Gyászhir.** Mély részvéttel vettük a következő gyászjelentést: Plosszer Ignácz és fia István a saját, ugy számos rokonaik nevében fájdalomtelt szivvel jelentik szeretett kedves nejének, édesanyának és hü rokonnak Plosszer Ignáczné sz. Trzcinszky Angela urnőnek folyó évi november 10-én reggeli $10^3/_4$ órakor, életének 55-ik évében hosszas és kinos szenvedés után, szivbajban történt gyászos elhunytát. A kedves halottnak hült tetemei folyó hó 12-én délután 4 órakor fognak Hild S. Első nagykanizsai temetkezési vállalata, által Királyutcza 16. sz. házból a röm. kath egyház szertartásai szerint a helybeli sirkertbeli örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent mise-áldozat nov. 13-án délelőtt 10 órakor fog a helybeli szent-Ferencz-rendi plébánia templomban az egek Urának bemutattatni. Kelt Nagy-Kanizsán, 1888. november 10-én. Áldás és béke lengjen hamvai felett! A müveltelkü jó nő temetése nagy részvéttel történt. Ravatalát számos koszoru halmozta el, többi között a következő feliratokat láttuk: Plosszer Ignácz és fia István felejthetlen neje és szeretett édes anyának. — Trzcinszky Irma. — Részvét jeléül a család barátai. — Szeretet jeléül Knausz család. — Kluger és neje. — Trzcinszky Thekla Gyuláné. — Kedves Angelának Denkstein család.

— **Magas vendége** lesz Nagy Kanizsának nemsokára. Megyés püspök ur ő Méltósága kifejezést adott abbeli szándékának, hogy Nagy-Kanizsát nemsokára meglátogatja s ha hamarabb nem tehetné, 1889. tavaszán megejtendő bérmálási körutja alkalmával hosszabb ideig fog itt tartózkodni. Isten hozza a kegyes főpásztort körünkbe!

— **Jegyesek.** F. évi november 11-én eljegyezte magának Kaiser Lajos ur szombathelyi kereskedő Darnay Kajetán ur sümeghi kereskedőnek szép és kellemdus leányát Emma kisasszonyt. Az esküvő tavaszi hónapra lett kitüzve. Addig is sok boldogságot kiván a referens. — Spitzer Lipót a barcsi Kremzir, Dorner és Picker czég hivatalnoka f. hó 10-én eljegyezte magának városunk egyik szépnüveltségü kedves hölgyét, Maulwurf Karolina kisasszonyt.

— **Sölétormos György** ujmisés áldozár, lapunk munkatársa Somlyó-Vásárhelyre küldetett kápláni minőségben.

— **Érdekes** ásványgyüjtemény érkezett Oszeszly Antal városi ellenőr urhoz, ki is azokat a nagy-kanizsai fögymnásium muzeumának ajándékozta. Elismerésel tartozunk a lelkes adományozónak s örvendünk, hogy a tanintézet gyüjteménytárának gyarapitására áldozatkészséggel gondolt.

— **Dr. Gerő József** pályaorvos lakását megváltoztatta és lakik most a Király-(Német) utczában 9. sz. a. Strem-féle házban.

— **Gulyás Gizella a külföldön.** A mi fiatal zongoraművésznőnk, ki a téli saisonra a külföld bejárását vette programmjába, jelenleg Lipcsében hangversenyez, még pedig az ottani kritika szerint valóságos diadallal. A „Leipziger Tageblatt" a többek közt a következőket irja: Alkalmunk volt hallani a Jankó-féle zongora első és legnagyobb müvésznőjét Gulyas Gizella kisasszonyt Magyarországból. A fiatal és érdekes müvésznő már határozott föllépésével és megnyerő külsejével is azonnal behizelegte magát a közönségnél. Háboritlan csend uralgott pompás játéka alatt, melyet valódi müvészi fölfogás, kifejezésteljes előadás és bevégzett technika jellemez. A müvésznőt tökéletes játékáért a közönség jól megérdemelt tetszésnyilvánitásokban részesitette, ugy, hogy a Delibes-féle keringő után a szünni nem akaró tapsokért még egy darabot kelle játszania soron kivül." A „Leipziger Zeitung" pedig egy másik hangversenyéről — mely egy müvész-hangversenynyel volt összekötve — a következőkép ir: „A sikerült hangverseny tulajdonképeni magvát Gulyás Gizella k. a., a geniális, fiatal Jankó-zongoraművésznő játéka képezte. A kedves kisnővésznő játéka mesteri: belőle legelső rangu zongoraművésznő fej ödnék ki, ha — már most is nem volna az. Ő az ő honfitársának uj szerkezetü zongoráját tökéletes biztossággal uralja: bravouros játéka, a szép hangadás és a külső tartásban nyilvánuló klaszszikus nyugalom teljesen meghóditotta a közönséget."

— Petőfi elevenen eltemetve. Gróf Haller József egy czikket közölt nemrég, melyben nagy valószinüséggel bizonyitotta be, hogy Petőfit a fehéregyházi határban a segesvári csata után elevenen temették el. Megerősiti most ez állitását Marosvásárhelyről H . . . R . . . ki a mult 1887. jul. 2-án „Visszaemlékezés az 1848—49. szabadságharczra Erdélyben“ czimen egy vaskos kézirati kötetet küldött be egy-egy példányban a budapesti nemzeti muzeumnak s a marosvásárhelyi ev. ref. kollégium könyvtárának. Ezekben a visszaemlékezésekben emlitést tesz egy Bader nevü becsületes és magyar érzelmü segesvári szászról ki 1849 julius 31-én, midőn a segesvári csata véget ért, csupán kiváncsiságból kiment a csatatérre. A nagy sirgödröket már ásták a felfogadott szász munkások, — mint Bader állitá — mindenfelé az elesetteket temették. — Bader figyelmét magára vonta egy, akkor keletkezett zaj, lárma, mely egy sirgödör körül történt s mivel nem messze állt innen, azonnal oda sietett, a hol hajmeresztő, borzalmas eset tárult fel szemei előtt. Petőfi Sándort ugyanis, a ki nagyon meg volt sebesitve, de még életben volt, élve dobták be egy sirgödörbe, még pedig mint elsőt; Petőfi a sirból felkiáltott mondván: „Ne temessetek el — — — ! Hiszen látjátok, hogy még élek!“ A szivtelen munkások nem hallgattak reá, sőt igy kiáltottak le a sirba: „Dögölj meg Kossuth-kutya!“ és azonnal még tizenkilencz halottat dobtak reá és a sirt irgalom nélkül behantolták.

— Gyászhir. Hochreiter Bertalan Somogymegye volt táblabirája 89-ik évében Csurgón november 14-én meghalt. Béke poraira!

— A népkonyha felállitásán serényen buzgolkodnak; valószinüleg a Zöldfa kertben levő vendéglősnél rendeztetik be. A szép eszmének tettlegesitését az izr. jótékony nő egylet egyik e czélra alakult szakosztálya vette kezébe.

— Megfagyott. Kapolcs községből irják, hogy ott nov. 6-án virradóra a korcsma udvarán egy eddig még ismeretlen 60—70 év körüli koldust megfagyva találtak. Kiléte nyomoztatik

— Strakosch Sándor tanár mult hétfőn tartotta drámai előadását Nagy-Kanizsán a casino disztermében. Másnap pedig Csáktornyán. Strakosch drámai előadásában a müvészet tökélyét láttuk. Eltekintve az arczjáték nagyszerüségétől s a tagejtés finomságától, különösen bámulatra méltók hangjának sokoldalu változatai. A fájdalom és öröm, a harag és szelidség, a düh és nyájasság, szóval a legkülönbözőbb emberi érzések érthető módon nyernek hangjában kifejezést. És mindezeken kivül egy maga 8—10 szereplőt személyesit — mindegyiket más-más árnyalatban, ugy, hogy a hallgató ugyanannyi személyt vél maga előtt megszólalni. Strakosch müvészetét a közönség tüntető, viharos tapsokkal jutalmazta. Közkivánatra még egy dramatikai előadást tartott pénteken, a „Casino“ disztermében a kereskedő ifjak önképző egyletének betegsegélyző alapja javára a következő müsorral: 1. Demetrius, Reichstag von Polen — Schiller. 2. Közkivánatra! Nagy jelenetek „Uriel Acosta“-ból — Gutzkow. 3. Részlet a „Lied von der Glocke“-ból — Schiller. 4. Der Schiffbrüchige, — nagy ballada, francziából németre forditotta Mautner Ede.

— Nászhir. Tuboly Victor irótársunk családjában fényes örömünnep tartatott mult szombaton: e nap délután vezette oltárhoz Tubolyszeghi Tuboly Margit kisasszonyt Manyoki és Várbogyai Bogyay Elek ur. Az örömszülők vendégszerető házánál tartott diszlakomán Hajdu Sándor s e lapok szerkesztője, mint násznagyok köszöntötték fel az uj párt s az örömapát, ki viszont versben és prózában válaszolt. Kisérje boldogság frigyöket!

— Templomrablás. A baki templom ajtaját pár nappal ezelőtt ismeretlen tettesek felfeszitették s a szentséget és kelyhet elrabolták.

— Hymen. A Blau család hölgykoszorujának egy szép virágát vezette oltárhoz Vogel József tiszaroffi mérnök ur mult vasárnap délben. A fényes nászlakomán dr. Neumann Ede főrabbi ur mondott emelkedett szellemü pohárköszöntést, majd e lapok szerkesztője köszöntötte fel a menyasszonyt névnapja alkalmából s az eskető főrabbi urra emelte poharát. A boldog pár másnap délben elutazott.

Nyilvános köszönet.

Alólirottak mindazoknak, kik boldogult nőm, illetve édes anyámnak temetésén megjelenni, és részvétükkel fájdalmunkat enyhiteni szivesek voltak, halás köszönetünket nyilvánitjuk.

N.-Kanizsán, 1888. nov. 13 án.

PLOSSZER IGNÁCZ
és fia ISTVÁN.

— Megyei r. h. Turcsiscsére rendes, Hahót-, Gelse-, Söjtör- és Szepetnekre segédtanitói állásra nyittatott pályázat. — Munkakiállitást rendez jövő évi májusban a keszthelyi ipariskola. — Bocskán és Cserszeg-Tomajon tüz pusztitott. — A csáktornyai nőegylet január 12 én mulatságot tart. — Gaál Imre csáktornyai áll. tanitóképző isk. rajztanára véglegesittetett.

— Hazai r. h. Szuper Károly félszázados szinészi jubileumát nov. 15-én Halason tartotta. — „Mátyás Diák“ czimü élczlap indult meg László Elek szerkesztésében. — A veszprémi két szökevény rab elfogatott. — A czérna megdrágult. — A temesvári várat lebontják. — Királynénk Corfuban hellenül tanul. — Kaposvár város 30 ezer ftért vette át a fogyasztási adót a kormánytól. — 42.711 honvédujoncz esik ezentul a magyar korona országaira. — Szombathelyen harmadik gyógyszertár felállitására a megye engedélyt adott. — A kaposvári casinó félszázados fennállását azzal ünnepli meg, hogy könyvtárt alapit. — A Wesselényi családból eddig 12 főispán volt. — Sarah Bernhardt 18 tagu franczia társulatával csütörtökön Bpestre érkezett. — A nemzeti muzeumi Deákszoba teljesen ujonan berendezve megnyittatott. — Fátyol Károly gordonkamüvészünk meghalt Nagy-Károlyban. — A segesvári Petőfi-emlékre eddig 5448 frt gyült egybe.

— Külföldi r. h. Amerikában a köztársasági elnökjelöltje Harrison tábornok s ügyvéd lett a győztes. — A czár borkii vasuti catastrofája alkalmával 58-an jártak szerencsétlenül, 22 meghalt. — Berlinben füthető társaskocsikat alkalmaznak. — Natália exkirályné Kiewbe költözködik. — A chinai császár 150 lány közül 26 feleséget választott. — Joachim József a hegedü-király februárban Bpestre jő. — Filguer Victor szobrász hazánkfiát a müncheni akademia disztagjává nevezte ki. — Királynénk édes atyja Münchenben meghalt. — Turinban szépségverseny rendeztetik. — A bécsi lapoknak megtiltatott, hogy Milán királyt viczczeljék. — Brummer Ede szinész Münchenben előadás közben meghalt.

SZINÉSZET.

(S) Szombat. Első bemutató előadásra „A vasember“ tragedia Csiky Gergelytől adatott. Mint bemutató előadás megfelelt „ajánló“ czéljának. Az előadás általános kritika mellett teljesen sikerült. A tragikus részek a szereplők által kellőleg kiemeltettek, — a hatás nem maradt el. Demény (Bárdi) nagy buzgósággal igyekezett a „vasembert“ alakitani, s leszámitva azt, hogy szavait sokszor érthetetlenül elkapkodja, s hogy egynémelykor inkább a közönséggel volt elfoglalva, mint saját lelki állapotának jelenitésével, — alakitása sikerült. Némethy Leuke (Anna) az aggódó szenvedő anyát jól alakitá, monologjai azonban a holttest megpillantásakor gépies volt, s igy a meglepetést, melyet kellett volna éreznie, nem jelenithette elég élénken. Bátosi (Andor) nem domboritotta ki eléggé a vasember fiát szerelmes szerepében, pathossal szavalt, s nem a szerelmesek szenvedélyével, majd természetes egyszerüségével beszélt. — Egyébként megállja helyét a szinpadon. Polgár Fáni (Edith) szerepét nagyon jól átértette, s büszke, de szerelmében áldozatkész báró leányt vonzóan mutatta be. Hegyi (Szentgáli) a czimért büszke, de alapjában szerencsétlen bárót jól alakitá. Komlóssy (Várhelyi) naivságavals pompás mimikájával a közönséget nagyon kielégitette. Polgár (Bráz) a kétes jellemü titkárok alakját kitünően produkálta. Ennyit mond a publikum a szinészekre. A szinészek a publikumra csak annyit mondhatnak, hogy minden csak, müpártoló nem. — Óhajtjuk, hogy megczáfoltassunk:

(N) Vasárnap. Szinre került „A tüzről pattant kis leány“ Costa Károly 4 felvonásos énekes bohózata. — A bemutatónak nem épen czélszerüen megválasztott ujdonságban igazgató ur ugy látszik társulatának jobb és megbizhatóbb erőit akarta brilliroztatni. — A darab meséje a czimszerepben Lina távirdahivatalnoknő (H. Bodor Etel) körül forgott, ki Dicsőffi Lóránt (Polgár Gyula) segélyével sokoldalu élelmességével kieszközli szerelmesének Bérczi Gyulának (Bátosi) a titkári állomást a báró Raveczky (Hegyi) által protegált Papuszi Muki (Polgár Béla) ellen. Az esemény a bonyolulatból élénk hangulat közt gyorsan, sőt a 4-dik felvonásban hézagos szaggatottsággal gördül a végkifejlet felé, s gyors rohantában legfeljebb egyes nyulfarknyi rövid szerepükben is unalmas szereplők akadékoskodása tartotta fent. H. Bodor Etel mint Lina, La marquise de Vive Fierre, Agarina Picola tánczosnő és mint Bukovai Abszi nagyon rokonszenvesen mutatta be magát s bár hangterjedelme nem nagy, de szinpadi otthonossága s játszi élénksége kedves jelenséggé tették őt.

Polgár Gyula Dicsőffi Lóránt ja jeles alakitás volt s ugy L' Abbé Saint Benardjában, Giovanni Saltarellójában, valamint Karóffi-jában a határozott tehetség nyilvánult.

Hegyi Raveczky-je jelesül betöltött alak volt, ugy Polgár Béla is Papuszi Muki szerepében dicséretet érdemel, leszámitva azon nagy hibáját, melytől reméthetőleg jövőben tartózkodni fog s nem fogja annyiszor elárulni, hogy a közönség rovására hálás szerepén a legjobban önmaga mulat.

Demény (Légvári), Polgár Fáni (Szentszétbiné) Török (Bártfai), Komlósi (Koosi) megállták helyöket. Bátosi (Bérczi ben) elég szegletes modoru szerelmest produkált.

Fehérvári Ilonról (mint Zsuzsi cselédről) az előleges szini jelentésben jelzett szerepkörén kivül esvén, ez alkalommal gyengédségből nem szólunk, óhajtjuk őt saját szerepkörében látni.

A müértő közönség közönyét ellensulyozta a tapsban nem fukar vasárnapi publikum.

(N) Kedden adatott Rosen Gyula 3 felvonásos vigjátéka: „Az angyal“ a czimszerepben Polgár Gyulával (Saldau Albert) ki igazán animoval adta szerepét, a szokottnál tekintélyesebb számu közönség nem is késett őt nyilvánosan megtapsolni.

Arabella (Kovesiné), Gertrud (P. Tóth Julia), de különösen Mártha (Polgár Fáni) kifogástalanul tölték be szerepeiket.

André (Bátosi) ma több lélekjelenlétet tanusitott, hanem Móricz (Komlóssy) inkább egy szerelmes pudlistát, mint egy kereskedelmes tanácsos egyetlen, vagyonban dus fiát alakitotta. Runeck (Török) Ferencz (Hegyi) megállták helyöket.

A darab egészben véve sikerült, a közönség többet kaczagott, mint tapsolt, a terem hideg volt ugyan, de nyomoruságosan világitva.

(S) Csütörtök. Tricoche és Cacolet került szinre. A nap hősei szokás szerint Komlósi és Polgár voltak a főszerepben. Alakitásuk kitünő volt, a tapsból bőven kijutott nekik. Polgár Fáni is megtartotta kedves modorát. Demény kissé egyhangu, de jól alakitotta a számitó férjet. Bodor Etel kedves alak a szinpadon, a kalandor nő sikerült képét mutatta be. Bátosi kissé szenvelgő volt, szokás szerint. A közönség szép számmal.

A budapesti értéktőzsdéről.

— A Magyar Mercur heti tudósitása. —

Több évi fáradozás és sok küzdelem megalázása után végre sikerült az orosz pénzügyminiszternek kölcsönt fölvenni. Ámbár az a körülmény, hogy Oroszország a franczia piaczokon kapott pénzt, politikai szempontból aggodalmakat kelt, de pénzügyileg mégis megnyugtató jelenség, mert ezáltal talán javulni fog a berlini tőzsde helyzete, hol az orosz rubelek óriási ingadozásaival a mult héten majdnem válságot idéztek elő. Ez a válságos hangulat szerencsére csak igen kis mértékben hatolt el hozzánk, mert a nagy konverzió ellensulyozta azt, de azért mégis nálunk is pangott az üzlet és az árfolyamok csak nehezen tarthatják fenn magukat.

Járadékokban aránylag elég kedvező a helyzet. A konverzió itt fog leginkább kedvező hatást előidézni, mert egyrészt a konverzió egyik eszköz az államháztartási egyensuly helyreálliátására, de másrészt a konverzió által keletkező uj kötvények és a járadékok árfolyama között, a javulás csak a járadék árfolyamok emelkedése által fog előidéztetni, a minek pedig be kell következni. A többi befektetési értékek meglehetősen szilárdak.

Bankrészvények meglehetősen el voltak hanyagolva és a két hitelrészvényen kivül alig esett meg néhány kötés, az irány szilárd ugyan, de az árfolyamok csak gyéren voltak tartva.

Közlekedési vállalatok értékei közül a garantirozott magyar vasutak részvényei a konverzió következtében jelentékenyen emelkedtek, mert a konverzionális törvényjavaslat ezeknek a részvényeknek igen becses előnyt biztosit

Iparvállalati értékekben a malomrészvények kivételével meglehetősen pangott az üzlet. A malomrészvények még mindig szilárdak, mert a lisztkészlet és a lisztkivitel kielégitő.

Sorsjegyek közül csak a kis sorsjegyekben volt élénkebb a forgalom, de a közeledo karácsony és ujév következtében az egész sorsjegypiacz kezd már szilárdulni.

Valuták és érczváltók még mindig nagyon szilárdak.

* * *

A „Magyar Mercur“ előfizetése dija félévre csak 1 frt. Mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal Budapest, Hatvani-utcza 17. sz.

Vegyes.

— Megbizható gyógykezelés. Zavart emésztéssel ellátott egyének, kik étvágyhiányban, felfuvódásban, gyomorgörcsökben és rendetlen székelésben szenvednek, a „Moll féle seidlitz por“ használata által rövid idő mulva visszanyerik egészségüket. Egy doboz ára 1 frt. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész és cs. k. udv. szállitó által Bécs, I. Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszertárakban határozottan Moll-féle készitmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláirásával. 5

Irodalom.

— Naptárak az 1889-ik évre. A „Franklin-Társulat“ magyar irodalmi intézet által küldettek be szerkesztőségünknek a következő, közkedveltségben részesülő, csinosan kiállitott és nagy gonddal szerkesztett 1889-ik évi naptárak. Valamennyi a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi magyar kir. miniszteriumban összeállitott, a legujabb adatok nyomán szerkesztett országos vásárok kimutatásával van ellátva. — István bácsi naptára, vagyis családi házigazdáknak és gazdasszonyoknak, népnevelőknek, helységi elöljáróknak, iparosoknak és földmivelőknek való képes kalendárium 1889 dik évre. Alapitá Majer István. Szerkeszti Kőhalmi Klimstein József tanár. Közleményekkel Aschenbrenner József, Rázel József, Nyulasy Antal, Horváth Zoltán stb.-től. XXXIV. évfolyam. Számos képpel. Tartalma: I. Az erkölcsi világ. II. Gazdák és gazdasszonyok naptára. III. Népnevelők naptára. IV. Történetiek. V. István bácsi a hazában és a nagy világban. VI. Müvészet és müipar. VII. Tréfák mezeje. Ára füzve 50 kr. — Falusi gazda naptára 1889-dik évre. A magyar gazdák, kertészek, lelkészek és tanitók számára. Több szakember közremüködésével szerkeszti Sporzon Pál, a „Gyakorlati mezőgazda“ szerkesztője. XXV-dik évfolyam. Számos ábrával ellátva. Ára füzve 80 kr. — Borászati naptár 1889-dik évre. Szakemberek közremüködésével szerkeszti Dr. Nyáry Ferencz tanár. XVI. évfolyam. Tartalma: I. Természettudományi rész. II. Szőlőszeti és borászati rész. III. Kertészeti rész. Sok ábrával. Ára füzve 80 kr. — A magyar nők házi naptára 1889. évre. Szerkeszti K. Beniczky Irma. XXI. évfolyam. A szövegbe nyomott sok képpel, s a háztartáshoz szükséges napló jegyzetekkel ellátva. Ára füzve 60 kr. — Székely egyleti képes naptár az 1889-dik évre. Szerkesztő bizottság: Bochkor Károly, Nagy Gábor, Szász Károly, Szilágyi Sándor. VIII. évfolyam. Számos a szöveg közé nyomott képpel. Ára füzve 25 kr. — Honvéd-naptár az 1889-dik évre. (Egyuttal katonai naptár.) A magyar nép számára. Szerkeszti Áldor Imre. XXII. évfolyam. Képekkel. Ára füzve 60 kr. — Lidércz-naptár 1889. évre. XXVIII. évfolyam. Számos nagyobb és a szöveg közé nyomott kisebb képpel. Ára füzve 60 kr. — A magyar nép naptára 1889. évre. Képes kalendárium sokféle hasznos és mulattató olvasmánynyal ellátva. Szerkeszti ifj. Tatár Péter. XXXIV. évfolyam. Ára füzve 25 krajczár.

— Uj könyvek. Ugyancsak a Franklin-Társulat kiadásában Budapesten, ujabban megjelentek: Gyürky Antal. Kisbirtokosok kátéja, mely utmutatóul szolgál a kisbirtokosoknak: miként boldogulhatnak a mostani nyomasztó viszonyok között és mily módon juthatnak jóléthez. Ára füzve 60 kr. — Szaniszló Albert Dr. Kártékony rovarok a mező- és kertgazdaságban Praktikus gazdák és néptanitók, földmives- és vinczelleriskolák számára. Második javitott és bővitett kiadás. Ára füzve 50 kr.

— Tüzrendészeti szabályok kézi könyve, összeállitotta Dr. Szokolay István. Ezen a legujabb törvények és rendeletek alapján összeállitott és magyarázatokkal, gyakorlati példákkal, utasitásokkal ellátott könyvecske rendkivül fontos dolgokat tartalmaz. A f. é. augusztus hóban kiadott Tüzrendészeti kormányrendelet a legszükségesebb intézkedések közé sorolandó; sürgőssége rég éreztetik, kevéssé kifejlődött s nem igen szerencsés társadalmi állapotainkban. Az elemi csapások körül semmi sem pusztit nálunk annyira, mint a tüzvész; ennek csapásai minduntalan előfordulnak az országnak hol egy, hol más vidékén; ugyszólván mindannapiak, folytonosak. Maga a gonoszság, mely a gyujtogatásokat előidézi, népünknél nagyon meggyökerezett s elterjedt bünös tulajdonság, melynek nagyon sok vagyoni áldozatai vannak Még több szerencsétlenség keletkezik vigyázatlanságból, hanyagságból, hanyagság- s gondatlanságból, melynek forrásait bőven feltalálhatjuk a nép különféle rossz szokásaiban, hátramaradt életmódjában, hibás és káros lakási és munkálati eljárásában. Mindezekre lényeges befolyással van népünknek közmüveltségi nagy hátramaradottsága — melyen az ujabb években nagy lendületet nyert elemi oktatás sem volt képes érezhetőleg segiteni. Jelen tüzrendészeti rendeletnek kétségtelenül megleend üdvös hatása, midőn a minden müveltebb országban rég alkalmazásban levő szabályokat állit fel, melyek ugy a tüzvész keletkezése előtt, mint annak bekövetkezésével létesitendők; és a midőn a községeket s hatóságokat tüzrendőri szabályrendeletek mielőbbi alkotására utasitja, melyek közt az épitészeti szabályrendelet kiváló fontossággal bir. — Ezen intézkedések a véletlennel párosult vigyázatlanság s hanyagság káros kinövéseit tetemesen csökkenthetni fogják, mig a gonoszságból eredt gyujtogatások ellenében szükséges, hogy a büntető törvény szigora legnagyobb mértékben érvényesittessék. — Ezek mellett azonban, nézetünk szerint, nagy szükség lenne arra, hogy a néptanitók s különösen a lelkészek főhivatásuknak ismernék a népet oktatni s felvilágositani azok iránt, miket tüzrendészeti tekintetben részint tenniök, részint óvatosan elhagyniok kellenék s igy a nép balitéleteit s elavult szokásait javitani. Nem birjuk eléggé ajánlani ezen hasznos könyvet, különösen községek, községi elöljárók, közjegyzők, városi s megyei tisztviselők, rendőrségi hivatalnokok, ház- és földbirtokosok számára. Ára 50 kr. Megjelent és kapható Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedésében Budapesten, Andrássy-ut 21. szám.

Papirszeletek.

— Egy udvariatlan vegyész napló-töredékéből:

„Az érczet: a tüz.
A követ: az idő.
A szivet: a szerelem.
Az anyóst: pedig egyedül csak a halál lágyithatja meg!“

—

A szemét kiméli.

Háziaszony: Anna, miért csinált ilyen rettenetes nagy gombóczokat?

Szakácsnő: Kérem, nagyságos asszony, azokkal az aprókkal az ember csak a szemét rontja.

Ki nyert?

Huzás november 10-én:

Bécs:	9	62	13	27	38.
Grácz:	63	23	22	25	53.
Temesvár:	3	61	76	18	13.

Huzás november 14-én.

Brünn:	90	18	73	38	19.

Hivatalosan jegyz. piaczi árak Nagy-Kanizsán.

1888. nov. 14.

— Buza legjobb 7—7·30 — Rozs 5·20—5·50. — Árpa 5·80 — 6·20. — Zab 5·50—5·80 kr. — Tengeri 5·20. — Széna 2·30. — Szalma 1·40. — Burgonya 2 frt.

Vasuti menetrend

Indul Kanizsáról.

Reggel.

Prágerhof	5 óra 20 perczkor	postavonat
Barcs	5 óra 43 „	postavonat
Budapest	6 óra 28 „	gyorsvonat
Budapest	7 óra 30 „	vegyesvont
Bécsujhely	6 óra 55 „	postavonat

Délben.

Budapest	2 óra — perczkor	postavonat
Pragerhof	2 óra 45 „	postavonat
Sopron	2 óra 15 „	postavonat
Barcs	2 óra 25 „	postavonat

Este.

Pragerhof	11 óra 19 perczko	postavonat
Budapest	12 óra 9 „	postavonat
Bécsujh.	12 óra 15 „	postavonat

Érkezik Kanizsara

Reggel.

Bécsujh.	4 óra 16 perczkor	postavonat
Budapest	4 óra 40 „	postavonat
Pragerhof	6 óra 17 „	gyorsvonat

Délben.

Sopron	1 óra 44 perczkor	postavonat
Pragerhof	1 óra 15 „	postavonat
Barcs	1 óra 40 „	postavonat
Budapest	1 óra 59 „	postavonat

Este.

Budapest	9 óra 45 perczkor	vegyesvonat
Bécsujh.	10 óra 26 „	postavonat
Budapest	11 óra 7 „	gyorsvonat
Pragerhof	11 óra 39 „	postavonat
Barcs	11 óra 29 „	postavonat

Felelős szerkesztő és kiadó:
BÁTORFI LAJOS.
A szerkesztővel értekezhetni naponta déli 1—3 óra közt lakásán Arany János-utcza 4. sz.
Laptulajdonos: WAJDITS JÓZSEF.

Nyilttér.

Farbige Sedenstoffe von 85 kr. bis fl. 7·65 per Meter (ca. 2000 verschiedene Farben und Dessins) versendet roben- und stükweise zollfrei des Fabrik-Depot G. Henneberg (k. k. Hafliferant, Zürich. Muster umgehend. Briefe 10 kr. Porto. 3

Robseidene Bastkleider fl. 10.50 per Robe und bessere Qual. versendet collfrei das Fabrik-Depot G. Henneberg (k. k.) Posllieferant), Zürich. Muster umgehend. Briefe 10 kr. Po to. 6

Egy ház eladó.

Az Uj-világ utczában egy négy szoba és négy konyhából álló ház, melléképületekkel és kuttal, olcsó áron elutazás miatt kéz alatt eladó.

3483

A „Zalai Közlöny“ tek. szerkesztőségének Nagy-Kanizsán.

A „Zalai Közlöny“ 45. számában egy közlemény jelent meg, hogy a sormási egyetlen trafikos boltban mult vasárnap (nov. 5-én) nem kapott néhány kanizsai „ur“ mást, mind 2 krros vágott végü szivart és 3 kros csomagu „csepü“ dohányt.

Ezen szemtelen hazug állitását azon t. „urnak“ ki a fenti czikket közzétette, vissza utasitom és bátran közszemlére teszem a m. kir pénzügyőrség által nyilvántartott vizsgálat ivet, nézze meg, hogy miféle dohány és szivarnemü van a sormási trafikba előirva és 1876. évi márcz. 4-től — mióta a vizsgálati iv nálam van — volt e hiány? Fenti vádaskodás 5-én volt, 6-án reggel 8-órakor itt voltak a pénzügyőrök szemlét tartani és a vizsgálati ivembe „kellő rend és készlet találtatott“ van beirva.

Vagy talán lehet, hogy az illető „ur“ Trabuco, Regalitas, Media, efféle szivarokkal szokott élni? akkor szerezte volna magának Kanizsán a nagytőzsdében mielőtt kijött Sormásra, mert azt tudhatta, hogy itt a közönség csak G. E. H. I. és k. betü szivart szokott szini és ezek folyton kellő mennyiségben találhatók a sormási „egyetlen trafikos boltban.“

Ennélfogva sokkal okosabb volna, ha az illető czikk iró a maga háza előtt seperne és nem mást alaptalanul nyilvánosan sértegetne.

A sormási egyetlen trafikos.

MATTONI-FÉLE GIESSHÜBLER
legtisztább égvényes
SAVANYU-KUT
legjobb asztali- és üditő ital,
kitünő hatásunak bizonyult köhögésnél, gégebajoknál, gyomor- és hólyaghurutnál.
Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest

*E rovat alatt közöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Kedvező pénzkölcsönhöz

juthatnak önálló, rendes éves lakással és keresettel illetve jövedelemmel biró egyének, u. m. **iparosok, kereskedők, hivatalnokok, katonatisztek, magánzók, birtokosok stb. módhoz képest 50 frttól 1000 frtig,** mint magán személyhitel, csekély heti, havi- vagy három havi törlesztésre 6%-os kamat mellett. 2380 1-5

Ingatlanok betáblázására 4½ és 5%-ra, amortizáczióra vagy anélkül. Bövebbet: **Steiner G. A. Budapest, gr. Károlyi-utcza 12.** — Levélbeli megkeresésekhez. 3 drb. válaszjegy csatolandó.

!!! A kinek !!!

egy biztositó levélre szüksége van bizonyos tőkének elhelyezése, családja jövőjének biztositása, vagy a nyert hozománynak visszatéritése czéljából; üzlettárs részére is igen alkalmas, továbbá oly ház- és birtoktulajdonosok, kik eladósodottságukat rendezni óhajtják, oly egyének, kik folyó tőkét testálni nem képesek, végre kik tőkét biztositani akarnak törvénytelen és mostoha gyermekek részére egyenlő jogokkal, ha az illető biztositott a 60 évet tul is haladta (66. évig), vagy ha a biztositó fél egy másik bizt. társaság által vissza lett is már utasitva, mindezek forduljanak alulirotthoz egy birtositó-levél tanácsadásáért, mely szerint tetszés szerinti összegig lehet biztosittatni akár helyben, akár a vidéken. Legszigorubb titoktartás bármely esetben biztosittatik. Dijnélküli felvilágositások nyerhetők: naponkint d. u. 2—5 óráig. KLEIN biztositási fő-felügyelőnél Bécs, I. Kohlmessergasse 7. IV Stock. 6—6 4634

Szalma-szállitók 3482

sziveskedjenek levelezésbe lépni a csomagoló papirgyárral Ismaningban München mellett. (Bajor-ország.)

Az első helyeszközlő iroda **Globocicik Grázban. Neuweltgasse,** ajánlja magát a tisztelt szálloda-, vendéglő- és kávéház tulajdonosnak. minden categóriához tartozó személyzet szerzéséhez. Esedezik számos megbizásért. 3481

Pályázati hirdetés.

A hahóti

(Zala-megye) rom. kath. jellegü elemi iskolához okleveles segédtanitó kerestetik. Minden kántori teendőkben kellő jártasság kivántatik. Javadalmazása havonkint 12 forint o. é. szép egészséges lakás fütéssel és élelmezés, vagy a legutóbbi cimén 120 frt o. é. Az állomás azonnal elfoglalandó. Levélbeli megkeresések képezdei és szolgálati bizonyitványokkal bérmentve f. hó november 20-ig Király Elek plebános és iskolaszéki elnökböz küldendők Hahótra. Posta helyben. 3485 1

Idős és fiatal embereknek az ép most uj kiadásban megjelent **dr. Müller gyógyászati tanácsadója zavart idegek- és nemi rendszerről,** valamint ezek alapos gyógyitását tartalmazó füzet felvilágositásul sürgősen ajánltatik Ára boritékban küldve 60 kr. 3466 5 6 Kreikenbaum C. Braunschweigban.

VILLÁNYI
MAGYAR BOROK.
Saját termelés, Brüsselben, Triestben és Pécsett kiállitási éremmel kitüntetve.
Küldők utánvéttel,
jótállással természetességért. vörös 25. 32. vörös dessert üvegekben 45. fehér és siller 18—24 literenként.
CSATÓ, gyógyszerész, pinczészet, 2—3 VILLÁNY. 3478

Máriaczelli gyomorcsöppek.

Kitünő hatásu szer a gyomor minden betegségeiben.

Védjegy.

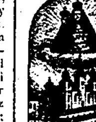

Fölülmulhatatlan étvágyhiány, gyomorgyöngeség, rosz illatu lélekzet, felfuvódás, savanyu felböffenés, kólika, gyomorhurut, gyomorégés, homok- és daraképződés, tulságos nyálkaképződés, sárgaság, undor és hányás, főfájás (ha a gyomortól ered), gyomorgörcs, székszorulás, a gyomornak ételekkel és italokkal való tulterhelése, giliszták, lép-, máj- és aranyeres bántalmak eseteiben. — Egy üvegcse ára használati utasitással együtt 40 kr., kettős palaczk 70 kr.
Központi szétküldés Brády Károly gyógyszerész által Kremsierben (Morvaország).

Kapható minden gyógyszertárban.

*Óvás! A valódi máriaczelli gyomorcsöppeket sokat utánozzák. A valódiság jeléül minden üvegnek a fenti védjegygyel ellátott borítékba kell göngyölve lenni és a minden üveghez mellékelt használati utasításon meg kell jegyezve lenni, hogy az Kremsierben Gusek Henrik könyvnyomdájában nyomatott.

Kapható N.-Kanizsán: Práger Béla, Kadarkutón Beck Béla, Kaposváron Czollner Vincze, Babóchay Kálmán Marczaliban Kőrös Viktor, Merenye Fleisher Samu, Nagy-Bajom Kőrös Lajos, Olonczon, Böcls Béla gyógyszerész uraknál. 3162 48—52.

MINDENÜTT KAPHATÓ. 17 KITÜNTETŐ ÉREM
LEGFINOMABB MINŐSÉG
CHOCOLAT SUCHARD NEUCHATEL (SCHWEIZ). CACAO
OLCSÓ ÁRAK
KÖNNYEN OLDHATÓ KAKAO
Jól fizető · 1K°=200 Csésze · Teplitz

10.000 drb.

kivitelre szánt **uri téli** szövet **nadrág** az ujonan felemelt vámtarifa következtében vissza maradván, ama megbizást kaptam, hogy azokat egyenkint, vagy nagyobb csoportonkint bármely áron eladjam. Ennek folytán egy, a legujabb bécsi divat szerint jól és csinosan készitett

uri téli szövet felső nadrágot

csak 2 forintért

árusitok, (vagyis csupán a munkaárért,) hogy kételyek fel ne merüljenek, ismételve megjegyzem, hogy ezek **csinos, vastag, tömör és meleg felső nadrágok.** Ha ez nem való, ugy a nadrágokat vissza veszem. Minthogy e nadrágok nagy kelendőségnek örvendenek, siessen mindenki szükségletét leghamarabb nálam megrendelni. Ugyan e szövetből teljes öltözetek is vannak, melyek bármely nagyságban és szinben minta szerint hihetetlen olcsó árért, vagyis **csak 8·50 krért** kaphatók. Nadrág-rendeléseknél kéretik a lépés hosszát, egész öltözeteknél pedig a mell térfogatát megemliteni. Szállitás csak utánvét mellett történik.

Rendelések intézendők:

Apfel M. Bécs I. Fleischmark

471 4—12 Nr. 8/XV.

Cs. kir. szabadalm. hygienikus készitmény a száj- és fogak észszerü ápolására

Dr. FABER C. M.

néhai Miksa császár ő Felségének udvari fogorvosától, a becsületrend lovagja stb.

BÉCSBEN.

EUCALYPTUS-SZÁJ-ESZENCZIA

(osztrák-magyar szabadalom. — Párisban 1878 ban kitüntetve.)

A legészszerübb, tartalomdus (78% hathatós alkatrészek) és elismert hygienikus szer a száj ápolására **a kellemetlen szag legyőzésére,** a fogak épségben tartására, **óvszer minden nyakbaj ellen.** Igen ajánlatos gyermekek számára torokőblögetésre iskola előtt és után — **A szobák desinficziálására nélkülözhetlen.** — Az orosz kormánytól 1881 január 28-án kelt 681. sz. miniszteri rendelete szerint (orv. szak) az udvari és más kórodákban bevezettetett.

Egy üveg ára 1 frt 20 kr. o. é

Különleges szájszappan „PURITAS.“

Régóta hires és egyetlen, már az 1862. Londoni kiállitáson az **érdem-éremmel** kitüntetett, mert **leggyöngédebb és leghathatósb készitmény a száj ápolására és a fogak jókarban tartására. — Egy doboz ara 1 frt.**

PURITAS-FOGKEFÉK jótállás mellett.

Sajtolt puszpángfából és vegyészetileg zsirtalanitott sörtéből. **Egy darab 50 kr.**
Rakt minden gyógyszertárban és a bel- és külföld minden hiresebb illatszertárában.

Fő szétküldési raktár:

Bécs, I. ker. Bauernmarkt 3. szám.

Raktár Nagy-Kanizsán ROSENFELD ADOLF urnál. 3272 19—20

COGNACS NATURELS

Berger, Volk és Társától

Bécs melletti Dornbachban

a legfinomabb franczíával nem versenyezhet ugyan, de a Francziaországban ismert szomoruborterme ési viszonyok és a magas behozatali vám a hamisitásra könnyen elcsábitják az ottani termelőket, e körülmények folytán — előre bocsájtva azt, hogy terményünk összehasonlitva amazzal, **jóságra nézve egyenlő, valódisága megbizhatóbb,** ára pedig télannyi, mint a francziáé. — Terményünk az 1888-iki triesti bor-kiállitás alkalmával **arany éremmel** és a cs. kir keresk. miniszterium **dicsérő oklevelével;** az 1888-iki bécsi orsz. gyümölcs-kiállitás alkalmával pedig a cs. **kir. állam-dijjal,** mint legmagasabb elismeréssel lettek kitüntetve.

Á R A K:

Minőség*		Minőség **		Minőség ***		Minőség VO	
Egész palaczk	2.30	Egész palaczk	2 90	Egész palaczk	3·90	Egész palaczk	4 80
Fél „	1·30	Fél „	1 60	Fél „	2·10	Fél „	2 55
Negyed „	— 80	Negyed „	— 60	Negyed „	1 20	Negyed „	1 20

Hol raktárak nem léteznek, a rendelések postával eszközöltetnek. 3 egész palaczktól, vagyennek megfelelő arányu fél palaczk dijmentesen szállittatik 3476 3—3

Óvja ön lovait a nedvesség és hidegség ellen!

Az első és legnagyobb

lótakaró-gyár

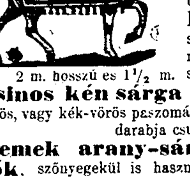

főraktára szállit jó hitelü és tartósan készitett nehéz, tömött takarókat a következő csodálatos olcsó árak mellett: **Első rendü lótakarók** 190 cm. hos-zú és 130 cm. széles szürke alappal és élénk szinü paszománttal, tömött és meleg, drbja csupán 1·50 kr. Ugyanezek 2 m. hosszú és 1½ m. szélességben darabja csupán 1 frt 80 kr.
Csinos kén sárga szinü bérkocsi-takarók négyszeres fekete-vörös, vagy kék-vörös paszománttal, körülbelül 2 m. hosszú és 1½ széles darabja csupán **2 frt 50 kr.**
Remek arany-sárga Double-urasági lótakarók, szőnyegekül is használhatók, drbja csupán 3 frt 59 kr. Százakra terjedő elismerő nyilatkozatok közül: Sziveskedjen a lovas század részére mihamarabb további 10 drb. kén-sárga takarót á 2·50 krjával, mint azelőtt küldeni.“ Cs. k. Dzsidás ezred 4. sz., **Ferencz József** kir. 1. lovas száz. Szállitok azonnal bárhova, pósta-, vasut- vagy hajóval utánvét, vagy az öszszeg előre való beküldése mellett.
3463 5—12 Czim: Lótakaró-gyár raktára GANS A. BÉCS III. Seidelgasse 4.

MOLL SEIDLITZ POR

Tavaszi gyógyitás
Nyári gyógyitás
Öszi gyógyitás
Téli gyógyitás

Csak akkor valódi ha minden dobozon a gyári jegy egy sas és MOLL A sokszorositó czég látható

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorgörcs, nyálk, gyomorégés székrekedéseknél májbajok vértolulás aranyér és a legkülönfélébb női betegségeknél. Egy eredeti doboz használati utasitással 1 frt.
Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszertáraiban **MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállitó. Bécs Stadt Tuchlauben 9.**
Szétküldés naponta utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb nem küldetik
Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.
Ön foglalkozásomnál fogva az ön Moll féle Seidlitz porai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra s szivély s „isten fizesse meg“-et mondok érte ezek a gyomrot jóvá és fat könnyüvé teszik. Tisztelettel
Steinko P. J. lelkész Hoenetschlagban

Legjobb bedörzsölö szer köszvény, csuz és minden meghülési betegségek ellen.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi ha, minden üveg MOLL A. védjegyét és aláirását viseli
Bedörzsölésül sikeres használat köszvény, csuz, mindennemü testfájdalmak és bénulásnál; hurogatás alakjában minden sérelem és sebnél, daganatok gyulladásoknál. Belsőleg vizzel vegyitve hirtelen roszullét, hányás, kólika és hasmenésnél.
Egy üveg ára használati utasitással 80 kr. o. é.
Raktárak az ország minden nevezetes gyogyszertár és anyag kereskedéseiben.
MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállitó Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.
Szétküldés naponta utánvétellel Két üvegnél kevesebb nem küldetik.
Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.
Kitünő Moll-féle franczia borszesz és sója vidékemen nagyszerüen működik Küldjon nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segitségére készletet óhajtok tartani magamnál
Mély tisztelettel
3462 6—45 **Hernof**, lelkész Micholupban.
Raktárak Nagy-Kanizsán Rosenfeld Adolf és Fesselhofer József, uraknál

IFJ. CSEMITS KÁROLY

ÓRA-MŰVÉSZ és LÁTSZERÉSZ

Nagy-Kanizsán Főtér, Vagner-féle házban.

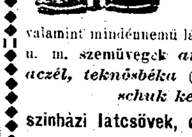

Ajánlja dusan felszerelt *óra és látszerész* (Optiker) raktárát.
Dus választék mindennemü arany, ezüst, nickel, (schweizi)
zsebórákban,
továbbá
inga, salon, ébresztő és fali órákban,

valamint mindennemü látszerészeti czikkekben u. m. szemüvegek *arany, ezüst, nickel aczél, teknősbéka* (Schildplatt) és *kautschuk keretekben*
szinházi latcsövek, orvosi maximai hőmérőket.
továbbá
szalon, szoba, fürdő és ablakhőmérőket
a legdiszesebb kiállitásban,
higany és Aoerrid légmérőket, pontosan regulázva,
3427 6—12

villanyos csengőket, a melyeket fel is állitok,
folyadékmértékeket
pl. bor pálinka, tej eczet stb. a legmegbizhatóbb pontosságig, ugyszinte a legmegbizhatóbb kivitelü
Mikroskopokat, Stereskopokat,
valamint mindennemü **nagyitó üvegeket** és **tükröket** s mindenféle fel nem sorolt látszerészeti tárgyakat.

Javitásokat mind a két szakmából elfogadok és a legpontosabban, valamint a legolcsobban és gyorsan végzek.
Vidéki megrendelések postafordultával intéztetnek el.

Wajdits József könyvnyomdájából Nagy-Kanizsán.

NAGY-KANIZSA, 1888. november 24-én. 47-ik szám Huszonhetedik évfolyam.

Előfizetési ár
[illegible] évre 5 frt — —
[illegible] évre 2 fr 50 kr
[illegible] évre 1 frt 25 kr
Egyes szam 10 kr

HIRDETÉSEK
[illegible] petitsorban 7, másodszor [illegible] minden további sorert 5 kr
NYILTTÉRBEN
petit soronként 10 krért vétetnek, [illegible] bélyegilleték minden egyes [illegible] 30 kr. fizetendők.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhivatalhoz bérmentve intézendők:
Nagy-Kanizsán
takarékpénztári épület.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el

Keziratok vissza nem küldetnek

A nagy-kanizsai „Kereskedelmi Iparbank", a „nagy-kanizsai önkéntes tüzoltó egylet, a „nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület", a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet", a „nagy-kanizsai tiszti-önsegélyző szövetkezet", a „soproni kereskedelmi s iparkamara" nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

A nagy-kanizsai „Kisdednevelő Egyesület" köréből:

Trefort emlékezete.

Az egyes let választmányának 1888. évi szept. 29-én tartott ülésében titkár bejelenté Trefort Ágoston egyesületünk tiszteletbeli tagjának elhunytát, mely alkalommal a következő emlékbeszédet tartotta:

Mélyen tisztelt választmány!

Trefort Ágoston m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszternek 1888. évi aug. 22 én történt elhalálozása villanyhirrel futotta be a művelt világot; mély gyászba borult hazánk ege s fájdalmas érzetet keltett palotákban és kunyhókban egyaránt. — Igyekeztek is külsőképen nyilvánitani a fajdalmat, a részvétet, mint egy enyhitő balzsamul a nagy veszteség tudatára.

A nagy-kanizsai Kisdednevelő Egyesület mindkét ovodaépületén is jelezte a gyászlobogó, hogy egyesületünk egyik nagyérdemű tiszteletbeli tagja, magas pártfogója szállt sirba.

E gyászeset óta nem lévén választmanyi ülés, mai napig halasztani kellett annak bejelentését. Midőn e szomoru tisztet tejesiti az elnökség, lehetetlen, hogy a dicsőült kimagasló érdemeinek méltatására ez alkalommal pár perczet igénybe ne vegyünk, mert Trefort Ágoston szétágazó és nagyszabásu működései között is lehajolt a kisdedek ápolására, gondozása alá vette őket és igy egyesületünk szellemével nemcsak rokon szenvezett, de mindenekben egyet is érzett velünk.

Ő volt az, ki a nádor-utczai ovoda épületünk emelésekor három ezer forintot utalványozott, hogy a kezdet nehézségein könnyebben átessünk.

Ő volt az, ki az Arany János utczai ovodánk létesitése czéljából rendezett sorsjátékot nemcsak engedélyezni sürgette, de ez alkalommal 500 frtot ujolag utalványozott, hogy a kitüzött pályán könnyebben haladhassunk.

Ő volt az, ki 40 darab 80 frt értékü szemléltető képet ajándékozott egyesületünknek, hogy ovodáink termeit könnyebben diszithessük.

Ezen figyelmeért, nemes áldozatkészségeért egyesületünk nem is késett őt tiszteletbeli tagjául választani, mely megtiszteltetést a dicsőült meleg érdeklődéssel el is fogadta.

Általánosan ismeretes, hogy nemzeti közművelődésünk fejlesztésére sokat tett, faradozott. Kiváló gondja közé vette az alapnevelést, a kisdedovodák ügyét. Az első kisded ovodai kormánybiztost P. Szathmáry Károly hasonloan egyesületünk tiszteletbeli tagjának személyében. Az utóbbi idők alatt pedig a megyei törvényhatóságokat utasitotta a kisdednevelés ügy méltó felkarolására a kisdedóvás ügy terjesztésére.

Méltán érezhetjük tehát elhunyta felett a veszteség nagyságát. Vigasztalhat ugyan bennünket az a tudat, hogy a mindenható nem engedi kiveszni az általa ültetett és istápolt nemes ügy csiráit, melynek áldást termő gyümölcseit részben már mi is, de utódaink bizonyára élvezni, láthatni s bennök lélekemelőleg gyögyörködni fognak. Mert hol volna az a fásult lélek, ki ne gyönyörködnék a kisdedek mintaszerü fejlődésében? Volna-e dermedt sziv, láttára annak, hogy az édes magyar nyelv műveltebben hangzik azon kisdedek ajkairól, kik az ovodai intézmény áldásában részesülnek. Szóval midőn látjuk, hogy édes hazánk diszére irányuló törekvésünk szembetünő jelei mutatkoznak az ujabb generatióban.

A dicsőült miniszter nemes intentióinak hódoltunk akkor is, midőn felhivására a III-dik ovoda felállitása ügyében a kezdeményezést megtettük, mely ügy tudvalevőleg ez idő szerint Nagy-Kanizsaváros tanácsánál van folyamatban, amennyiben 250 frtos évi segélyezésérti kérvényünk még elintézve nincsen. Óhajtandó volna igen, ha ennek daczára is az 1889 ik év tavaszán kisebb igényü gyermekmenhely felállitása komoly törekvésünk tárgya lenne, miáltal a dicsőült szellemének emlékét ez által is megörökitenők. Megvagyunk győződve, hogy ő, ki életében oly magyasztos figyelemben részesité egyesületünk önzetlen törekvését, holta után szelleme az égből áldástadólag tekintene ránk.

Ezzel kapcsolatosan kérjük a tekintetes választmányt, mondja ki jegyzőkönyvileg tiszteletteljes részvétét az elhunyt érdemei iránt amaz imaszerü óhajtással, hogy béke lengjen hamvai fölött s szelleme őrködjék egyesületünk jövőjén! Emléke pedig igyekezetünkben buzditólag hasson s irántai kegyeletes tiszteletünk sokáig éljen!

Tudnivalók.

— **Elvi határozat iparügyben.** A földmivelés-, ipar- és kereskedelügyi miniszter ujabban a következő elvi jelentőségü határozatot hozta: 1884 XVII. t. cz. 11 §-a alapján alkotott szabályrendelet szerint a zsibárus üzletekből uj ruháknak elárusitása megtiltható.

— **Rosszul mérő kereskedő** megbüntetése. A m. kir. belugyminiszter a következő körrendeletet bocsátotta ki: Mind gyakrabban fordulnak elő panaszok, hogy a mindennapi háziszükségletekhez megkivántató áruczikkek kicsinyben elárusitói (mint mészárosok, szén- és fakereskedők) az árut törvényes mérőkészülékkel mérve, csekélyebb sulyban, illetőleg mennyiségben szolgáltatják ki, azaz a vevőt hiányos mérés által megkárositják. Ezennel kijelentem, hogy azon elárusitók, kik a törvényes keilékeknek megtelelő mérőkészüléket használnak ugyan, de az árut, — mely (a fennálló szabályok értelmében) közforgalomban, rendszerint mérték és ár szerint meghatározva adandó el, — mértéken alól csekélyebb sulyban, illetőleg mennyiségben, azaz: hiányosan mérik ki, a vevőnek mértékben való megkárositását czélozzák — a mennyiben cselekményük az 1878. évi V. t. czikk 379. §-a értelmében csalást, vagy az 1879. évi XL. t.-czikk 138. §-ában körülirt kihágást nem képez — száz forintig terjedhető pénzbüntetéssel, visszaesés esetében pedig tizenöt napig terjedhető elzárással és száz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők. E rendelet a legkiterjedtebb módon közhirré teendő, és adott esetek, ha az tünik ki, hogy a vevő ravasz fondorlattal megtévesztve károsittatott meg, s e miatt panaszt emelt és igy az 1878. évi V. t.-czikk 379. és 390. §-ai értelmében a csalás tényálladékának fenforgása látszik: a k. biróságboz haladék nélkülátadandók, egyébként a közigazgatási hatós. általi kellő szigorral megtorlandók.

— **Milyen erős a hadseregünk?** A statisztikai évkönyv legujabb füzetete szerint a közös hadseregben jelenleg 1 tábornagy, 28 táborszernagy és lovassági tábornok, 85 altábornagy és 145 vezérőrnagy, összesen 250 tábornok, továbbá 294 ezredes, 321 alezredes, 550 őrnagy, 3620 százados, 3290 főhadnagy és 3638 hadnagy, összesen 12.653 törzs- és főtiszt szolgál. A tartalékos tisztek száma 6844. A tényleges állományu tisztek közül a gyalogságnál 7506, a lovasságnál 1618, a tüzérségnél 1697, a hadmérnökségnél 505, a vezérkarnál 282, a vonatcsapatoknál 260 szolgált. A legénység száma a tiszthelyettesektől lefelé a tényleges állományban és a tartalékban együttvéve 881.746. — A hadi tengerészetnél szolgál: 10 tengernagy, 73 törzstiszt, 63 főtiszt, 127 hadapród, 272 lelkész, hadbiró és hivatalnok, 6858 tiszti szolga és kézmüves, összesen 9746 ember. A hadi hajók száma 81; ezek tonnatartalma 105.378 — A m. kir. honvédség békeállománya: 21 tábornok, 207 törzs- és 1486 főtiszt, 8240 altiszt és 27380 legény; háboruban: 34 tábornok, 268 törzs- és 3593 főtiszt, 20,947 altiszt, 149 825 közlegény.

— **A lelkészi** kongrua ügyében a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a következő intézményt bocsátotta ki: A vallás- és közoktatásügyi minisztertől. 1775. eln. sz. Előfordult azon eset, hogy a mindkét szertartásu katholikus alsóbb világi papság kongruájának rendezése czéljából megejtett összeirások hitelesitése végett már a közigazgatási hatóság közremüködése keretett ki. Miután azonban ő cs. és apost. kir. felségének m. é márczius hó 22-én kelt legfelsőbb elhatározása szerint a kongrua rendezése bizonyos előleges elvi kérdéseknek az e részben alakitandó vegyes bizottság által leendő megoldásához van kötve s ezek még mai napig végleges megoldást nem nyertek: azért, nehogy a kongrua rendezése czéljából netán már megejtett összeirások közig. közeg általi hitelesitése az emlitett előleges elvi kérdéseknek ő cs. és apost. kir. felsége által elrendelt módoni megoldása elé bármi praejudikáló akadályokat gördithessen, kénytelen vagyok kijelenteni, hogy az eddigi összeirást csak oly magánmunkálatnak tekinthetem, melynek hitelesitésére a közigazgatási közegek nem hivatvák.

— **Erdőültetések.** A földmivelési miniszterium már korábban körrendeletet bocsátott ki az összes köztörvényhatóságokhoz, melyben elrendeli, hogy a futóhomokos területek, melyek sem szántóföldeknek, sem réteknek, sem szöllőknek nem alkalmasak, erdőség gyanánt ültettessenek be. Az országos főerdészeti hivatal most felhivja a törvényhatóságokat a miniszteri rendelet foganatositására.

Szőlészeti és borászati tanfolyam.

A földmivelés-, ipar- s kereskedelmi miniszterium bortermelők és borkezelők részére a budapesti vinczellérképezde által f. évi deczember hó 1—15-ig tartó szőlészeti és borászati tanfolyamot rendez.

A tanfolyam czéija: szőlőbirtokosoknak és gyakorlati borkezelőknek alkalmat szolgáltatni, hogy az e téren felmerült kérdések és vivmányokkal aránylag rövid idő alatt megismerkedhessenek.

A tanfolyamot a budapesti állami vinczellérképezde igazgatótanára tartja és vezeti részben előadásokban, részben gyakorlati okmutatásokban.

A tanfolyam az orsz. gazdasági egylet épületében, a Köztelek nagytermében, vasárnapokat kivéve, naponkint d. u. 4—½6 óráig tartatik. A gyakorlati okmutatások idejét a tanfolyam vezetője időről időre fogja a hallgatóság tudomására hozni.

Tárcza.

Hadik lovag.

Vár tövében zug az erdő,
Vad sötétjén rémek táncza
Kél, — Hadik hős kedvesére
Vár, a csermely hús habráncza
Hős alakját rengi-játsza.

Zug az erdő, vércse vijjeg —
Bánffy Emér kard kezében,
„Hah levente!" szól és villan
Ősi gyülölet szemében,
„Téged várlak, téged éppen!"

„Ki megölted hü bajtársam,
Kornis vérét véred mossa,
Es iteljen kardom éle
Bünöd büntető palossa —
Védd magad levente, nossza!"

Nem! . . . . S hüvelyben kardja éle
Nem out Bánffy vért e kard, nem
Ugy igértem azt hugodnak. —
Itt e homlok, tárva mellem
Kardom nem sujt kardod ellen

A hölgy-rablót én ölém meg,
Kornis vére im e vérten
Védtelen e homlok sujtsad!
Zug az erdő ormon bérczen
Sug a leány: „ő meghal értem . . ."

Bánffy sujt, a hősi homlok
Vére omlik halvány arczon. —
Zug az erdő titkos mélye —
Védtelent meggyőzni harczon,
Bánffy rémül a kudarczon.

Hul az alkony, Lendva várban
Ravatalon gyúl szövétnek
Halva tekszik a kisasszony
. . . . Olyan jónak, olyan szépnek,
Ily kora halál kár, vétek . . ."

Zug az erdő, bolygó árnyat
Hajt a lidércz lenge lángja
„Ugy igértem azt hugodnak . . ."
Bánffy Emér bűnét szánja,
Csak ezt veti, csak ezt hányja.

* * *

Kél a tele hold világa,
Suttog a lomb, sir a szellő,
Lendva várból a kisértet
Halkan lebben, mint a felhő,
Hadik lovag még ma eljő . . . !"

Dobog a mén, vért sisakján
Vissza ragyog a holdfény is
Két árny lebben . . . szellő rebben
Ősi átok tiltja mégis . . . .
„A te élted az enyém is!"

NEUSIEDLER JÓZSEF.

A rejtélyes ara.

— Humoreszk. —

Irta: *K. Mártonffy Imre.*

(Folytatás.)

A postatiszt ugyanis csinos boritékot adott át, melynek pecséthelyén olajágat tartó galamb látszott. Remegő kézzel bontottam fél és olvasám:

„Uram! Olvastam hirdetését és mivel nem kételkedem abban, hogy szándéka komoly ne legyen, alkudozásba lépek önnel. Jöjjön el holnap reggel a „Magyar király"-ba, hol a 3. számu szobában várni fogom. Azonban ez első találkozáshoz azt a föltételt csatolom, hogy fátyolozottan jelenhessek meg ön előtt; ha ezt nem akarná elfogadni, ugy elmaradása tudtomra fogja adni."

Valóságos láz gyötrött, — legalább is százszor elolvastam a levelet. Az irás határozottan müvelt nőére mutatott és az illatos papir, valamint a czimjegy szerencsét jósoltak. De vajjon miért e különös föltétel?

Kissé megborzadtam és a homlokomón gyöngyöző hideg veriték eléggé tanusitá, hogy e borzongás kissé több az idegességnél. Féltem a fátyol alá rejtőző valóságtól. Miért ne mutatkozhatnék, ha fiatal és szép? Ki látta valaha, hogy Éva anyánk bájos leánya bebunyja szemét az éltető nap előtt? De háthа vén és rút? No de e tekintetben kissé elnéző lehet az ember, ha különben szeretetreméltó és az évek fölöslegét pengő érczczel pótolja . . . körülbelül harmincz tavasz ellen nem lenne ellenvetésem . . . De hát azontul? Eh! ha minden további évecskét ezer forinttal és egy-egy esetleges redőt kétezerrel palástol, ugy az ember szemet hunyhat, de harminczöt éven tulhaladni, már bajos lenne, mert kinek volna kedve arra, hogy életének tavaszán a fagyos januárral szövetkezzék.

Kinos éjet töltöttem, az álom kerülte szememet és már korán talpon voltam, hogy rendbe szedjemmagamat. Kiváló gonddal öltözködtem és midőn még egy kutató pillantást vetettem a tükörbe, ez a hü barát tudtomra adta, hogy mozgalmas életem nyomai eltüntek ügyes kezem alatt és bátran léphetek a hölgy elé, ki — miként azt most már biztosan hittem, — nem fátyolozná le magát, ha attól nem tartana, hogy szegény halandót elkápráztat szépségével.

Néhány percczel tiz óra előtt ott álltam a végzetes ajtó előtt, mely mögött szerencsémet fogom meglelni, vagy pedig véghetlenül nevetségessé teszem magam. Kopogtatásomra gyöngéd „szabad" hangzott. Kinyitottam az ajtót s legott láttam, hogy diszes szobában vagyok. Ez mindenesetre jó jel. Az ablak felől nő közeledett felém. Lépése könnyü és bájos volt, alakja középtermetü. Arczát selyem álcza födte, fejét és nyakát pedig hosszu fekete fátyol boritá, mindez annyira megismerhetetlenné tette, hogy egyáltalán nem sejthettem korát és külsejét.

Oly bókkal közeledtem feléje, mely a legelső tánczmesternek is becsületére vált volna és intésére helyet foglalva, kissé hebegve mondám:

— Vettem nagyságod meghivását és a mint látja, pontosan megjelentem.

— És mi mondani valója van? viszonzá a nő gyöngéd hangon ugyan, de gyakorolt fülem legott észrevette, hogy tul van élete tavaszán.

— Kisasszony, folytattam, társadalmi állásom és korom kivánatossá teszik, hogy élettársat keressek.

— Csakhogy erre rendkivüli utat választott . . .

— Most már nem annyira rendkivüli, szóltam közbe. Nagysád naponkint olvashat oly hirdetéseket, melyek ahhoz hasonlitanak, mely által oly szerencsés levék, hogy nagysáddal megismerkedhessem. Az ily összeköttetések, melyeket a véletlen füz, gyakran a legboldogabbak.

— Mindamellett azt hiszem, különös okok késztették arra, hogy a véletlenre bizza magát oly fontos ügyben, minő a házasság . . . szabad megismernem ez okokat?

Ez nagyon fogárdos kérdés volt, melyre csakugyan nem valék elkészülve. Hirdetésemben e pontot szándékosan boritám rejtélyes homályba. Mit tevő legyek? Megvalljam a valót? Megmondhatom-e neki, hogy csakis pénzzavar birt e lépésre? Kitérőleg kellett felelnem.

— Szabad-e kérdenem, mi birta nagysádat arra, hogy e kihallgatást megadja?

— Erre azonnal visszatérünk, viszonzá nyugodtan, mert mivel meg akarjuk ismerni egymást, nem szabad köztünk titoknak lenni. Őszintén kell megvallanom, nagyon csodálkozom amiatt, hogy ily fiatal, s engedje mondanom, ily finom férfiu, hirlapokban keres nőt.

Udvariasan hajlongtam.

— Föllépése arra enged következtetni, hogy a társadalom első köreiben szokott megfordulni, folytatta és megvagyok győződve, hogy nem ismeretséghiánya birta e lépésre.

Nagy kedvem kerekedett, hogy fátyolozott vis-ávis-mnak szeme közé kaczagjak, de attól féltem, hogy ézáltal mindent elrontok. Ha tudná, hogy ép az okozta szerencsétlenségemet, hogy ismeretségeim nagyon is kiterjedtek voltak!

— Az igaz, hogy e tekintetben nem panaszkodhatom, viszonzám mosolyogva. De nagysád megfogja engedni, hogy az ember sok nőt ismerhetett anélkül, hogy egyet talált volna, kivel örök életre szövetkezzék.

— Talán mostanig nem volt komoly akarata, hogy az igazit keresse, talán ideje sincs erre . . . Hivatása nagyon igénybe veszi.

Nem tudom, mit adtam volna érte, ha e pillanatban letéphetem fátyolát, hogy meggyőződjem arról, bolonddá tesz-e, vagy komolyan beszél. Ez a vizsga kissé alkalmatlanná kezdett válni.

(Vége köv.)

A tanfolyam ingyenes, s a résztvenni óhajtók a budapesti vinczellérképezde igazgatóságánál november 28 ig személyesen vagy irásban jelentkezhetnek.

A tanfolyam 12 előadása következőképen tartatik:

Decz. 1-én. A szőlő táplálkozása, virágzása és érése.

Decz. 3-án. Szőlőfajok megválasztása.

Decz. 4-én. A szőlőtő szaporitás módjai.

Decz. 5-én. A szőlőtő főbb és ajánlhatóbb müvelésmódjai.

Decz. 6-án. A szőlőtő ojtása.

Decz. 7-én. A philloxera elleni védekezés.

Decz. 10-én. Szüret és erjesztés.

Decz. 11-én. Fehér borok készitése.

Decz. 12-én. Vörös borok készitése.

Decz. 13-án. Pincze és hordók kezelése.

Decz. 14-én. A borkezelés főbb müveletei.

Decz. 15-én. A borbetegségek és azok gyógyitása.

A gyakorlati okmutatások közül be fognak mutattatni: a must czukor- és savtartalmának, a bor szesz-, sav- és extracttartalmának meghatározása, élesztőgombák és a különböző betegségeket előidéző szervezetek górcsövön; néhány jobb ojtásmód, a jobb szőlőmüvelési eszközök, gyéritési gépek, erjcsövek, szürőgépek, deritőszerek s azok használata.

A hallottak támogatása s a gyakorlati látkör szélesbitése czéljából kirándulás tétetik a vinczellérképezde telepére, a budafoki amerikai szőlőtelepre, a mintapinczébe, esetleg egyéb tanulságos berendezésü telepek megtekintésére.

CSARNOK.

Szabadságharczunk alkonyán kelt négy levél.

(Azon ritka alkalomból közöljük e nagyfontosságu leveleket, hogy az eredetieket számosan megszemlélték nálunk.)

I.

Görgei Arthur tábornok.

Az ország kormányzójának, Kossuth Lajos urnak.

Kormányzó ur, a ministerelnök ur ellenjegyzése mellett engem az ellenséges hadsereggeli egyezkedésre felhatalmazó levelét kézül vettem, minthogy azon felhatalmazás azonban a kivánt s közös hazánk jövőjét biztositó czél elérésére nem elégséges és én arra, hogy azt, amit a nemzet számára megmenthető, megmenthessem, elkerülhetetlen szükségesnek tartom, hogy a jelen kormány lépjen le s én ruháztassam fel a polgári s katonai legfőbb hatalommal, — tehát ezennel felkérem kormányzó urat, méltóztassék ekkép mielőbb határozni, ezen határozatot velem s a községgel is tudatni, hogy annak következtében minden késedelem nélkül azon lépéseket megtehessem, melyek egyedül képesek a nemzet jövőjét biztositani s azt a végromlástól, még nem késő, megmenteni. Ó-Arad, aug. 11. 1849. Görgei Arthur. mk. tábornok.

II.

Görgey Arthur tábornok urnak.

Augusztus 12-én 1849.

Ön tegnapi napon kelt levelében oda nyilatkozván, miszerint arra, hogy, azt ami a nemzet számára megmenthető, megmenthesse, elkerülhetlenül szükségesnek tartja, hogy a kormány lépjen le s ön ruháztassék fel a polgári és a katonai legfőbb hatalommal.

Én önnek ezen kivánátát — bár igen különös dolog, hogy valaki maga-magát candidálja kormánynak, mégis teljesitettem; teljesitettem t. i. annyiban, amennyiben azt teljesiteni rajtam álhatott — anélkül természetesen, hogy a nemzet felsőségi jogainak ez által legkevesbé is derogálni akarhatnék.

Önmagam iránt tartozom a kötelességgel, röviden elmondani az okokat, melyek ezen rendkivüli lépésre indítottak, egyszersmint a nemzet jogainak tiszteletben tartása iránt tartozom önt azon határokra figyelmeztetni, mikor, hacsak zsarnok lenni nem akar (mit a nemzet semmi esetre nem türne) respectálni tartozik.

Indittatva találtam magamat Ön kivánatát teljesiteni: mert

1-ör, a körülmények oly rendkivülileg sulyosak, miszerint, ha kormányzói fáradozásimnak sikere nem volt volna a historia előtt, azon vádnak voltam volna kitéve, hogy elbizakodottságomnak vagy hatalomvágyamnak a haza javát alárendeltem s hogy a dolog másképpen üthetett volna ki, ha önnek, midőn kivánta a hatalmat, átadom vala. S talán (mert ellenkezőjét bizonyitani lehetetlen volt volna) saját lelkemiismeretét is nyomta volna a vád, hogy a megmentésnek valamely lehetségét elmulasztottam.

2-or tettem azért, mert amint tudja ön, boldogabb körülmények közt már hónapok előtt tettem önnek azon ajánlatot, hogy helyemet átadni akár mikor kész vagyok; sőt ha elérkezettnek véli az időt erre, kész vagyok ön számára magam pártot csinálni, pedig akkor, midőn ezt mondám, a párt, melyet csinálhaték, nagy vala, t. i. az összes nemzet. Én pedig adott szavamat megszoktam tartani, szintugy, mint a hatalom iránt soha vágyat nem éreztem nem akkor sem, midőn markomban koronák sorsa feküdött.

3-or tettem azért, mert én csak addig leheték a kormány élén, mig a nemzetben egységet eszközölni vagy legalább szinét feltartani képes valék. Ez vala mindig igyekezetem s ennek köszönhetém azon nagyszerü eredményeket, mik kormányzatom alatt történtek. Egy idő óta azonban, különösen az ön vezérlete alatti seregben egy neme a politikai corteskedésnek, sőt restaurationalis jeleneteknek s bizonyos gunyolása a polgári hatalomnak, kezdett kifejleni, a nemzet ügyének roppant kárára melyhez, midőn legközelebb a pártcsinálási viszketeg magába a képviselőházba is beharapódzott, egységet többé nem eszközölheték s a szakadást, melyet Ausztria magának nyiltan bevallott, oly ügyesen és annyi sikerrel czélul kitüzött, többé meg nem előzhetém. Nekem szakadás nem legyőzni, hanem eltávolitani volt feladatom s kitértem önnek utjából, hogy ezen feladathoz hü s emlékezetem minden ambitiótól tisztán maradjon, kitértem pedig annyival inkább, mert

4-edszer ön maga lépett fel azt követelni az egyetlen hadsereg élén, mely a dolgok gyúpontján akkor jelen volt. Önt pedig férfiunak ismertem, ki, ha valaminek szükségéről meggyőződve magában feltesz valamit, azt nem hiában tette fel. Én pedig a 18. . . maireket nem igen kedvező eseményeknek tartom a szabadság érdekében.

5-ször tettem azért, mert három miniszter ön inditványát támogatván s egyszersmint resignálván, vagy ministereket kellett volna neveznem, mi a jelen körülmények közt lehetetlen volt — vagy ministerium nélkül kormányoznom, azaz dictaturát gyakorolnom, mitől magamat mindig idegennek éreztem, most pedig, midőn minden teendő ugyszólván a hadseregben concentrálódik, a hatalmat katonailag képzett kezekben czélszerübbnek véltem.

Ezen okoknál fogva s mert magam sikerrel most nem kormányozhatok, az országot kormány nélkül nem hagyhatám, átadtam önnek a kormányzati hatalmat.

Tudom, hogy kormányformát változtatni nem volt jogom, — de az országgyülés nem volt együtt, s azért hiszem, hogy lépésem a kénytelenség által mentve van.

De átadtam önnek a kormányzati hatalmat a nemzet javára, s nem kárára, s kötelességem önt emlékeztetni: hogy a felelősségről a nemzet irányában magát nem képzelheti, a különbség csak az, az én és az ön felelősségem között, hogy én formák megtartásaért is felelős valék, ön csak azért, hogy rosszat ne, jót pedig a mennyit csak tehet, tegyen a nemzetnek.

Kérem és emlékeztetem önt a nemzet nevében, **t a r t s a t i s z t e l e t b e n a n e m z e t f e l s é g i j o g á t.** Emlékezzék meg, hogy ön nem ura, hanem első szolgája a nemzetnek s emlékezzék, hogy a hadsereg is nem öné, hanem a nemzeté.

Egyet tehát meg kell emlitenem. Én árulásnak tartanám, ha minden okszerü lehetség meg nem kisértetnék a nemzet megmentésére. — Árulásnak tartanám, ha ön nem a nemzet, hanem csak a hadsereg részéről, nevében és számára bocsátkoznék alkudozásba. Lehet eset, hogy hadseregek becsülettel letehetik a fegyvert a tulnyomó erőszak előtt, de nem lehet eset, hogy becsülettel letehessék a fegyvert, ha ugy teszik le, hogy a nemzetnek szolgaságot vásárolnak, sok, néhány, vagy kevés egyes egyének személyes javának árán.

Ezen nyilatkozattal tartoztam magamnak s a hazának. Kivánom azt a hivatalos közlönybe beiktattatni.

KOSSUTH LAJOS
m. k. elnök.

(Folyt. köv.)

Hirek.

— **Ő Felsége** a királyné nevenapján a szent-Ferenczrendüek plebánia templomában tartott isteni tiszteleten a polgári és katonai hatóságokon kivül a fögymn., polgári elemi iskolák növendékei részt vettek.

— **Ő Felsége** Erzsébet királyné névnapján f. évi nov. 19-én isteni tisztelet tartatott Sümeghen, melyen képviselve voltak a hivatalok, a tantestület, tanulók stb. 10 órakor a reáliskolában Orbán Lajos igazgató körvonalozta a nap jelentőségét, Földi János tanár pedig ez alkalomra készitett felolvasással emelte az ünnepélyt. Hymnus és más három dalt énekelt összhangzatban a tanuló ifjuság: mely után az ünnepély véget ért.

— **Sajtópör** a kurián. Napokban intézte el a kir. kuria Kovács János alsólendvai ügyvédnek Bertalan Endre ügyvédjelölt ellen becsületsértés miatt inditott sajtópörét, melyet a szombathelyi esküdtszék tárgyalt. Ennek verdiktje alapján az ottani sajtóbiróság egy havi fogházra és 30 forint pénzbüntetésre itélte a vádlottat. Kovács Jánost, a ki ellen Bertalan viszonvádat emelt, az esküdtszék fölmentette. Az itéletet a kuria ma megsemmisitette, azért, mert az esküdtszékhez intézett kérdések rosszul voltak szerkesztve s mert a sajtóbiróság hivatalból rendelte el az itélet hirlapi közzétételét, holott azt csak a panaszos kérésére teheti.

— **Csánk Béla** plebános a zalamerenyei plebánia javadalomra törvényesen beigtattatott.

— **Uj kisdedovoda** Zalavármegyében. Leseneze-Tomajon e hónap 11 dikén szentelték föl az uj kisdedóvó épületét, melyet a földesur, Deym Nándor gróf emeltetett saját költségén. A telek és épület mintegy ötezer forintba került.

— **A letenye-vidéki bortermés** milyenségéről a következőket irják: Alsóletenyei szőlőhegyben némely gazdának annyi bora termett, hogy alig talál neki helyet, némelyiknek a mult évi termés szerint; másoknak pedig valamivel kevesebb, mint tavaly. Mennyiségre nézve általában jó szüret volt; minőségre nézve is inkább jónak, mint rossznak mondható. Fölemlitésre méltó, hogy az eddigi időben minden gazda szőlőtörkölyét gondosan hordóba tette, és pálinkának kifőzette, mig most, hogya szesz-adó fölemeltetvén, néhány ezer akó törköly a szőlők fejealján hever, mely trágyának fog elhasználtatni.

— **Gyujtogató.** Gyula-Keszi és Diszel községekben az utóbbi időben egymásután 9 tüzeset fordult elő. Császár Károly diszeii molnár gyujtogatás gyanuja miatt elfogatott és a tapolczai járásbiró sághoz kisértetett.

— **Gyilkos vő.** Lesencze-Tomajon Kamarás Károly veszekedés közben ipját Tóth Jánost ugy ütötte fejbe, hogy rögtön meghalt. A gyilkost letartóztatták.

— **Keszthelyről** irják, hogy ott decz. 15-én Trstyánszky Lajos ügyvéd s az önk. tüzoltó egylet főparancsnoka felolvasást tartand a „Tüzoltó-egylet köréből" czimen. A felolvasást táncz követi. Jövedelme a tüzoltószerek gyarapitására fordittatik.

— **Véres szerelmi drámát** jelentenek Balaton Füredről: Kenyeres Gábor nős b.-füredi lakos régóta benső tiltott szerelmi viszonyban élt Molnár Jánosné, szül. Kaczianer Teréz savanyuvizi házmesternével. E hó 7-én este Kenyeres Gábor nevezett nővel együtt jött fel Savanyuvizről B.-Füredre. Utközben Kenyeres a nőt hivta a lakhegyi pinczéjébe, hogy az éjt ott együtt töltsék el. A nő azonban vonakodott a pinczébe kimenni, mire Kenyeres ezen szavakkal: „Ha nem jössz ki, akkor előbb neked, azután nekem lesz végem!" — fegyverét kedvesére sütötte, de nem talált. Erre a nő megijedve megigérte, hogy fölmegy a pinczéhez. Most kenyeres a nő előtt töltötte meg kilött fegyverét s tovább mentek. A faluhoz érve a nő ismét megtagadta a hegyre való menést, miért Kenyeres ujból reá lött kedvesére s a nő átlőtt testtel a földre esett. Kenyeres pedig megrémülve, futásnak eredt s haza ment. A csendőrségnek az eset tudomására jutván, Kenyerest saját házában megtalálta, de a csendőrök felhivására sem nyitotta ki az ajtót, hanem a szobában meglőtte magát. Rosszul találván, csak bal állkapcsát lőtte szét. A lövésre a csendőrség erőszakkal betört a szobába. A rögtön kéznél levő körorvos mind Kenyeresnek, mind az uton hagyott kedvesének sebeit bekötözvén, kijelenté, hogy a sebek sulyosak ugyan, de nem életveszélyesek. Mindkét beteget saját lakásán ápolják s csak fölgyógyulásuk után inditható meg ellenük a bünvizsgálat.

— **Nyilvános köszönet.** A nagykanizsai kereskedő ifjak önképző egyletében Strakosch tanár által tartott felolvasás alkalmával a következő urak voltak szivesek felülfizetni: Székely Tivadar 1 frt, Berkowitz Lajos 1 frt, Goldhammer Károly 1 frt, Herczeg Soma 60 kr, Kövesdi Kálmán 40 kr., Kohn Ödön 60 kr., Löwinger Bernát 10 kr., Bettlheim Hugó 60 kr. Weisz Ferencz 60 kr., Kohn Ignácz 50 kr., Dobrin Rezső 1 frt, Bettlheim Bódog 60 kr., Friedrich Ferencz 40 kr., Grünbaum Vilmos 20 kr., Roth N. 10 kr., Kaster Miksa 50 kr., Lengyel Ignácz 3 frt. Klein József 20 kr., Gutmann László 1 frt 40 kr. — Fogadják ezen urak egyletünk nevében legforróbb köszönetemet. Székely Tivadar egyleti titkár.

— **Ismét üvegek veszedelme.** Folyó hó 19. és 20-án ismét razziára indult rendőrségünk a korcsmai üvegek ellen és ekkor a még eddig még nem látogatott korcsmárosoknál 23 1 db hiányos üveg lelte gyászos kimultát. Ezenkivül mint hirlik, még felülreá meg is lesznek birságolva. Hát ez mind igen helyes, hanem azt sem hallgathatjuk el, hogy több korcsmáros szerkesztőségünkben panaszkodva, ezt az eljárást nagyon is csak félintézkedésnek mondja és szerintük óhajtandó dolog volna, ha az összes raktáron található rossz mértékü üvegkészlet a helybeli üvegkereskedésekből kipusztittatnék, hogy hiányos méretü üveg ne is lenne kapható. De igy, a mennyi üveget a korcsmárosok megsiratnak, ugyan annyi uj eladás felett mosolyognak az üvegesboltok.

— **Védkötelesek** jelentkezésére nézve értesithetjük az illetőket, kik 1869, 1868, 1867 és 1866-ban születtek, hogy akár nagy-kanizsai, akár vidékiek, 8 nap alatt a városi tanács katonai ügyosztályánál jelentkezzenek. (Városház-épület II-ik emelet, jobbra első ajtó.)

— **Sorshuzás.** Az 1869. évben született első korosztálybeli védkötelesek részére a sorshuzás 1889. évi január 31-én tartatik meg a városháza nagytermében.

— **A Keszthely** vidékén levő Cserszeg-Tomaj szőlőhegyen a fillokszera jelenlétét konstatálták, a vidékbeli szőlőbirtokosok általános félelmére és megdöbbenésére, mert az e vidéken levő Meszes-Györök község szőlőtelepeit már a fillokszera tönkre tette. Most már azon törik a gazdák a fejöket, hogyan tudnak a fillokszerával együtt élni, mert annak gyökeres kiirtása eddig ismeretlen. A zalamegyei gazdasági egyesület keszthelyi gazdaköre Meszes-Györökön amerikai szőlőves-zőtelepet létesit; a telepen a munkálatok már megkezdettek s a gazdakör reméli, hogy pár év mulva képes lesz a szőlőbirtokosoknak olcsó, előállitási áron adni ellenálló amerikai szőlővesszőket; mi által lehetséges lesz Keszthely vidékét, mely sok és jó bort termesztett s termeszt még ez idő szerint is, megmenteni s a lakosság jólétét továbbra is biztositani. A m.-györöki szőlőtelep berendezése körül legtöbbet Deininger Imre gazdasági int. igazgató fáradozik.

— **Arena** épithetésére kér jogot Jakab Lajos székesfehérvári szinigazgató Nagy-Kanizsán oly kikötéssel, hogy 10 egymásután következő évre egyedül ő legyen a szini előadás engedélyével felruházva, 10 év letelte után az arena-épület a város tulajdonába menne át. Az ajánlat a városi tanácsnál tárgyalás alatt van.

— **Gyászhir.** Krizmanich Lajos ügyvéd, a szabadságharczban honvédszázados 73 éves korában Zala-Egerszegen elhunyt. Béke porain!

— **A Balaton gőzhajózási társaság** e hó 7-én tartott közgyülésén szóba hozott felszámolás miként leendő keresztülvitele végett, mult vasárnap d. u. 3 órára ujabbi közgyülést hirdetett; minthogy azonban az alapszabályok értelmében a likvidácziót elrendelő közgyülésen a részvények felének letéve kell lenni s minthogy a mai napra kitüzött közgyülésre az 1000 részvénynek fele sem tétetett le, Nádasdy Ferencz gróf elnök konstatálta, hogy a közgyülés nem határozatképes és igy a likvidáczióra és a likvidácziónális bizottság megválasztására ujabbi közgyülés fog összehivatni, a melyen, tekintet nélkül a megjelenők számára s a letett részvényekre, jogszerü határozat fog hozatni. E közgyülés ez évi deczember hó 8 án d. u. 3 órakor lesz a Nemzeti szállodában.

— **Következő gyászjelentést** vettük: Méhes Kálmán kis-komáromi r. k. segédlelkész és nővére: Mari a maguk, valamint a boldogult testvérei és összes rokonai neveben fájó szivvel jelentik a felejthetetlen jó anya, szerető testvér és rokonnak Méhes Vendelné szül. Novakovich Emiliának folyó évi nov. hó 19-én esti fél 11 órakor rövid szenvedés és szentségi feloldozás közben 52 éves korában történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei szerdán november 21-én d. u. 3 órakor fognak Nemesviden beszenteltetni és onnan a vrászlói r. k. temetőben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent-mise-áldozat az elhunyt lelki üdveért csütörtökön nov. 22-én a nemesvidi plebánia templomban fog a Mindenhatónak bemutattatni. Nemesviden, nov. 20. 1888. Áldás emlékezetén, — béke a drága hamvak fölött!

— **Eljegyzés.** Lendvay József kir. pénzügyőri biztos jegyet váltott Buchberger Erzsébet kisasszonynyal Keszthelyen.

— **Budapest** fővárosunk közgyülése szép jelét adta magasztos érzetének, midőn nov. 21-ki ülésében a hirlapirók nyugdijintézetének egy kérvényével foglalkozott, mely a fővárostól az Alkotmány- és Sólyom-utcza sarkán levő 361 négyszögölnyi telket egy nyugdijintézetiház czéljára méltányos áron kéri. A tanács a pénzügyi bizottság véleménye alapján azt a nagylelkü és nemes ajánlatot terjesztette a közgyülés elé, hogy a telek ingyen engedtessék át az intézetnek. Ezt Királyi Pál azzal toldotta meg, hogy a város engedje át a telket s annak 50.840 frt tevő becsárával lépjen az egylet örökös alapitó tagjai sorába. A közgyülés Viola tanácsos meleg ajánló szavai s Darányi Ignácz képviselő partoló felszólalása folytán Medvey Zsigmond ellenzése dacára is 56 szavazat ellen 116 szóval elfogadta a tanács, illetőleg Királyi Pál javaslatát s ezzel a sajtó összes munkásait mély hálára kötelezte.

— **Megyei r. h.** Zala-Koppányban és Galambokon segédtanitói állás van üresedésben. — Bernyák Ferencz vaskereskedő Csáktornyán meghalt. — Ifj. Verly Miksa gyógyszerész jegyet váltott Sipos Mariska kisasszonynyal Perlakon. — Alsó-Rajkra kántortanitóvá Rothbauer Zsigm. választatott meg. — Bottornyán a végrehajtók ellen a nép fellázadt, csendőrség tartja fenn a rendet. — Zalabéren kanyaró pusztit a gyermekek közt. — Batykon nov. 20-án 23 ház égett el.

— **Hazai r. h.** A Rókus kórház kezelését tavaszszal 82 apácza veszi át. — Id. Felmayer István Székesfehérvár polgárainak disze meghalt. — Veszprémmegyei Alá onyban Barcza Bálint tehérnyulat lőtt. — Káldy Gyula vasmegyei nagybirtokos meghalt. — Székesfehérvárott a gyerekek közt gugabetegség fejlődött ki. — Vasvármegye főispánja a Lipótrend lovagkeresztjét kapta. — Budapesten jogászbál helyett juristabál lesz. — Szabadkán fogyasztanak legtöbb bort. — Az orsz. kisdednevelési kiállitás aug. 1-én nyittatik meg. — Gróf Bánffy Béla a képviselőház alelnöke meghalt. — A temesvári honvédszobort 1896-ban állitják fel. — Békés-Gyulán nincs lottógyüjtőde.

— **Külföldi r. h.** Az egész civilizalt világ adakozásaiból épitett Pasteur-intézet Párisban megnyittatott. — Vilmos császár azt óhajtja, hogy királyunk és a czár egyidejüleg menjenek Berlinbe. — Zichy Mihály a czár kivánatára a borkii katastrofát lefesti. — A Civitta Catolica szerkesztője 5 millió lira Péterfillért ajándékozott a pápának. — Egy angol orvos szerint 130 ezer hajszál van egy ember fején. — Hadügyminiszterünk apósa Bécsben meghalt. — A macerátai tébolydában 80 évig élt egy főuri nő. — Konstantinápolyban nagy havazás volt november 11-én. — Gondinet Ede franczia vigjátékiró meghalt. — Olaszországban a halálbüntetés el van törülve.

Nyilatkozat.

E lap mult számának nyilttéri rovatában a szerkesztőséghez czimezve oly közlemény jelent meg, mely egyik sormási hirünket „szemtelen hazugságnak" bélyegzi.

Csodálkoztunk hogy a szerkesztőséghez czimzett közlemény a felelős szerkesztő tudta és beleegyezése nélkül a lapban megjelenhetik; mert ha a közlemény hibás, vagy hiányos, azt kiigazitani és jóvátenni a szerkesztői felelősséggel járó komoly dolog.

A jelen esetben kettős kötelességem nyilatkozni:

Visszautasitom a nyilttéri czikket egész terjedelmében, mert pappal, jegyzőkkel s tanitókkal stb. hitelesen igazolni képes vagyok, akár hivatalosan, akár hirlapilag a lap ama hirének valódiságát. Tény, hogy G. szivart (Virginiát) nem kaptunk.

Tekintve, hogy a kir. pénzügyőrség talált, min nem kételkedünk, annál helytelenebb, ha a közönségnek nem szolgáltatik ki. E qualificálhatlan eljárást a közönség érdekében megrónunk kelle. S miután a sormási egyetlen trafikos e közleményenek közzététele által a lap szellemi része az anyagi rovatban megtámadva lett, hirlapirói és felelős szerkesztői müködésem reputatiója érdekében ily eljárás ellen komolyan tiltakoznom kell.

BÁTORFI LAJOS
szerkesztő.

A budapesti értéktőzsdéről.

— A Magyar Mercur heti tudósitása. —

A mig a külföldi tőzsdézet a legmesszebbható politikai, gazdasági és pénzügyi hirek tartják izgatottságban, addig a budapesti tőzsdén csendesen folynak a napok, melyek a pangás tekintetében feltünően hasonlitanak egymáshoz Berlinben egyre komolynak tekintik a helyzetet, az orosz csapatváltoztatások miatt, melyek okvetlenül a német hadügyi budget jelentékeny megterhelését fogják magok után vonni. Az orosz kölcsön kérdése is folytonos izgatottságban tartja a német és franczia köröket Ezekhez járul még a nemzetközi pénczpiacznak valóban aggasztó helyzete, mely valószinüvé teszi, hogy a pénz árát ismét még jobban fölemelik. Ily körülmények között a mi függőben levő nagyszabásu pénzügyi müveleteink alighanem halasztást fognak szenvedni A tőzsdeüzlet e mellett a lefolyt hét legnagyobb mértékben pang és az árfolyamok az üzlettelenség következtében lassan lemorzsolódnak.

Járadékok és bekfetetési értékek aránylag jól tartják magukat és az árfolyam csökkenések itt a legcsekélyebbek; különösen a magyar járadékok iránt igen jó a hangulat.

Bankrészvények piaczán tartózkodó a magatartás. Az árfolyamok e téren meglehetősen nagy mértékben csökkentek.

Közlekedési vállalatok részvényei talán az egyedüli értékpapirok, melyek iránt feltétlenül jó a hangulat Főleg a garantirozott magyar vasutak részvényei emelkedtek a konverzio következtében

Ipa vállalati értékekben majdnem teljesen pangott az üzlet. Legtöbbjebb a malomrészvények képeznek kivételt, melyekben még mindig jó a vélemény.

Sorsjegyek alig változtak valamit, az irány azonban teljesen szilárd.

Valuták és érczváltók ismét szilárdabbak valamivel.

A nevezetesebb értékpapirok egy heti átváltozását a következő kis táblázat mutatja.

	nov. 12.	nov 19.
Magyar aranyjáradék	101 25	—100 70
„ papirjáradék	92 40	— 91 65
Osztrák hitelrészvény	308 1—	—304 80
Magyar hitelbank	303 00	—299 25
Pesti hengermalom	573 00	—575
Első erdélyi vasut	187 50	—189 50
Magyar nyugoti vasut	175 00	—176 50
Pesti hazai I. takarékpénztár	7875	—7900
Jó sziv sorsjegy	3 40	—3 50
Tiszai sorsjegy	123	- 123 50
20 frankos arany	9 63	—965
Londoni váltó	122	—122 15

SZINÉSZET.

— (B) Szombaton nov. 17-én minden vidéki szinpadot megelőzve „Säkkingeni trombitás" regényes szinmü adatott elő. „Nem épen, de mégis" sikerült előadás volt, legfőképen azon érdemben, hogy a nézőtér teljesen megtelt. H Bodor Etel (Verner) a czimszerepben törekvőleg játszott, melyért zajos tapsot aratott s dalait ismételni kellett. Hegyi (Hektor) alkalmas osztályrészese volt Komlósi (Schönau), hüen alakitva adta az öreget. Polgár Fáni (Margit) kedves szende alak volt. — Polgár Béla élénk játéka folytonos derültségben tartotta a nagyszámu közönséget. A diszletek eléggé csinosak voltak, a jelmezek választékosak.

— (B) Vasárnap nov. 18-án „Bukow a székelyek bóhéra, vagy a mádéfalvi veszedelem" cz. történelmi szinmü adatott. Kerekded előadás Polgár Fáni (Mitru) egész odaadással oldotta meg szerepét. Vanzely Irma (Rézsi) szép, bár nem erős hangja tetszett, mit élénk játékával szerzett. Kitünően játszottak Bátossi, Demény Kövessi Miksa oláhtáncza tetszést aratott. Közönség középszámmal. A zsufolt karzaton érdekes intermezzó keltett szokatlan derültséget. Lázár Imrénét, mikor keresték, egy valóságos Lázár Imréné elkiáltotta magát: „hisz itt vagyok, mért akarnak elfogni!"

— (K) Hétfőn nov. 19-én népelőadás fél árakkal, mely alkalommal szinre került „A csuda doktor" Molier 3 felvonásos énekes bohózata. A darab meséje a czimszerepben Rigó Mátyás kicsapott kántortanitó (Polgár Gyula) körül forgott Ő volt a mai est hőse. Teljesen elemében volt. A korhely és részeges kántort, valamint a tudálékos doktort igazán jelesen és elég humorral alakitotta. A szép számmal jelenlevő közönség nem is késett őt megtapsolni és két izben, t i. a második s harmadik felvonásban ki is hivta. Rebeka neje (Kövessiné) a folyton korholó hitvest eléggé jól produkálta. Lukács házi szolga Gerenél (Komlósi) Kozma béres (Polgár Béla) Panna ennek neje (Fehérvári Ilon) jól megálliták helyüket; az utóbbi — Panna — kedves szinpadi alak. Márton haszonbérlő (Török) is jó volt. Constantia leánya (P. Tóth Julia) kissé merev. Kislaki kérője (Bátossi) természetes egyszerüséggel, s nem a szerelmesek szenvedélyével beszélt — több melegség! Egyébként megállta helyét mindkettő. — Általában véve a darab sikerültnek mondható, a közönség jól mulatott.

— (K) Kedden november hó 20-án adatott „A Paraszt kisasszony" Berczik Árpád 3 felvonásos énekes népszinmüve. Az egész előadás általános kritika mellett sikerültnek mondható. A főszereplő: Jolán paraszt k. a. (H. Bodor Etel) ki szerepét jól átértette, naivsága és kedves modora, szinpadi otthonossága, játszi élénksége — kedves jelenséggé tették őt. A természetes életvidor parasztleányt jelesen és vonzóan alakitotta. Dalai, bár hangterjedelme nem nagy, — kellemesen hatottak, s pár dalát általános óhajra ismételnie kellett. A műértő közönség nem is késett őt a megérdemelt tapsokban és kihivásban részesiteni. (Hegyi) Fátyol Gergelye jelesül betöltött alak volt. Dalai és játéka többször tapsot aratott. Kelemen Tamás földbirtokos (Kóródi) Matild neje (Polgár Fáni) jók voltak. Özv. Gönczölné (K. Németi L.) az aggódó szenvedő anyát jól alakitá Rezeda Marczell pesti gavallér (Komlósi) jól adta a henczegő kicsinyló modoru fővárosi uracsot s játéka dicséretet érdemel. Fonák Laczi (Kövesi) Fidibusz Friczi (Bátosi) vidéki gavallérok több elevenséget mutathattak volna. Gereben (Teöreök) Fonyóné (P. Tóth Julia) Ágnes (Veres M.) Viki szobaleány (Fehérvári Ilon) megállták helyüket. Sánta Pista (Polgár Béla) a falu gonosznyelvü pletyka- és hirhordója elég humorral és kedvvel játszott, szerepében önmaga is mulat, amitől rem-ihető, tartózkodni fog jövőre, mert ez hiba. Különben jól megállta helyét. A darab egészben véve sikerült: s a közönséget kielégitette, eleget tapsolt s nevetett, csakhogy többen lehettek volna.

— Szerdán, nov. 21-én a „A sabinnők elrablása" czimü bohózat vétetett elő Dicséretére válik a szintársulatnak, hogy e mulattató darabot kinagyás nélkül játszotta le. Előbbi társulat alig felét adta elő. Kivétel nélkül valamennyien elismerést érdemeltek. — Az oroszlánrész Polgár Gyuláé. Nagyobb közönséget érdemelt volna.

— Csütörtökön nov. 22-én Csiky Gergelynek „Sötét pont" cz. pályanyertes drámája került szinre. Igyekvő társulatunk ez este megmutatta, hogy drámában a legerősebb Felette sajnálatos, hogy közönségünk ezt kellőleg nem méltányolja, s ma is gyér számban jelent meg Polgár Fáni (Lidia) meleg érzéssel szenvedte végig az egész darabot. Bodor Etel (Magda) mint mindig, élénken játszott. Tóth Julia ügyesen, Kövessiné eltalálón alakitott. Török hatalmas bankáralak, Hegyi (Fáma) helyes személyesitője volt a jószivü öregnek, Demény, Bátosi, Polgár Gyula jól, ellenben Komlósi erős mosolygása nem egyezett meg szerepe jellemével

Pénteken „A könnyelmű leány" előadása jeleztetett Kár mindennap előadást tartani. Nincs nekünk oly nagy közönségünk

Még egyet. A darab czime után a szerzőé a sor joga, Kar oda tenni „Kitünő", ezt sem Csiky, sem más nem köszöni meg. E hibát mellőztetni kérjük, elég a szinlap más tere ily előleges kritikai szavak használatára.

Vegyes.

— **Tartós gyógysiker.** Fájdalmas csúznál a derék-, testrészek és a forgó köszvényes bántalmainál a „Moll-féle franczia borszesz és só-val való bedörzsölés sikerrel használtatik. Egy üveg ára 80 kr. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész és cs. k. udv szállitó által Bécs, I. Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszertárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készitmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláirásával. 6

Irodalom.

— **Megjelent** „az 1888-ik évi VII t. cz az állategészségügy rendezéséről szóló törv. eredeti szövegével magyarázattal és irománypéldákkal czimü mü kiegészitő része. Az 1888-ik évi okt. hó 15-én 40.000 sz. a. kiadott miniszteri rendelet az állategészségügyi törvény végrehajtása tárgyában, magyarázattal és irománypéldákkal" irta Kassay Adolf. Ára 50 kr. — A két mü együttvéve 1 frt. Mind a két mü könnyen érthető modorban van irva mi az állategészségügybeni eljárásnál igen nagy könnyebbséget fog nyujtani. Megrendelhető Hajós Ede könyvkiadóhivatalában Bpesten, IV. ker. Kalvintér 5. sz. alatt. Ezen törvény 1889. évi január hó 1-én lép életbe.

— **Ezerszeres kamattal** fizeti vissza a csekély előzetési dijat a „Magyar Háziasszony" czimü háztartási hetilap kitünő s szakavatott tanácsai által, melyek a háztartás és gazdálkodás minden ágát felölelik. E lap azonkivül kellemes élvezetet is nyujt „Munka után" czimü szépirodalmi mellékletében és külön regénymellékletében, melyek egy év alatt egész kis könyvtárra való mulattató és élvezetes olvasmányt tartalmaznak, a legjobb iróktól közöltetnek regények, elbeszélések, versek sat. A „Magyar Háziasszony" előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. s a kiadóhivatal (Budapesten, nagy-korona-utcza 20 sz., melyhez az előfizetések legczélszerübben postautalványon intézendők, kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatványszámokkal.

— **Jókai Mór**-nak „A lélekidomár" czimü regényéből, mely Révai testvérek kiadásában, mint a nagynevü iró ujabb regényeinek gyüjteményében ez idő szerint megjelenik, a kiadóhivatal legutóbb 5—7. füzeteket küldötte be nekünk. Lándory, a „lélekidomár", kit a független magyar minisztérium leggavalérabb tagja fogadásban nyert meg az országnak, mint a kinek személyével a fogadást nyerő és az ország is nyert, folytatja munkáját. Áthatva a tudattól, hogy a kulturának megnyitott ország lakóinak önmaguktól kell arra rájönniök, hogy az ósdi intézmények tarthatatlanok, ép azok segélyével folytatja áldásos müködését, kik kevéssel ezelőtt minden ujitásnak legelkeseredettebb ellenségei voltak. Csak a ki úgy ismeri hazánk történetét, mint Jókai, — a kinek ép úgy kijutott a nemzet gyászából, mint a hogy szivvel, lélekkel osztozott annak örömében is, — csak a ki oly otthonos a budai várpalota termeiben, mint a mily közelből ismeri a nép baját, bánatát, — csak az ilyen iró tárhatja fel szemeink előtt az ellentétük folytán is kápráztató, de mindenesetre elbüvölő képeket, melyek e legujabb regényben mint a hős, a „lélekidomár" staffage-aként jelentkeznek. A kiadásnak egyik legfőbb előnye, hogy füzetekben jelenvén meg, azt a legszegényebb ember is megszerezheti 20 krjával. — Az olvasásra nézve annyiban hátrányos, hogy a folytatást alig birja várni. De ennek is meg van a maga haszna. Elolvassuk először füzetekben, azután, ha egészen meg lesz, — ujra eleitől végig és igy kétszer volt részünk a gyönyörben, mit csak egy Jókai regény olvasása nyujthat. — Előfizetni szándékozók forduljanak egyenesen Révai testvérekhez (Budapesten, IV. Vaczi-utcza 1.)

— A **„Pénzügyi Utmutató"** czimü sorsolási lapra, mely ujévkor harmadik évi folyamába lép, felhivjuk különösen azon olvasóink figyelmét, a kik értékpapirokkal s főleg sorsjegyekkel birnak. A „Pénzügyi Utmutató", melyet ismert nevü közgazdasági irók szerkesztenek, hivatva van kiszoritani azon selejtes sorsolási lapokat, melyeket egyes bankárok adnak ki azért, hogy általuk és segélyükkel üzletfeleket szerezzenek maguknak és a mely lapok ezen üzleti körözvényszerü jellegüknél fogva nélkülözik a megbizhatóság és paratlanság azon mérvét, mely előfeltétele a hivatásos sajtónak és a mely egy pénzügyi lapnál egyenesen mellőzhetlen. Ellentétben a hivatkozott bankár-közlönyökkel a „Pénzügyi Utmutató" tisztán hirlapi vállalat és ez inditotta a nagymélt. m. kir. belügyminisztert arra, hogy 1888. évi 34295. sz. körrendeletével a „Pénzügyi Utmutató"-t, mint „hiteles sorsolási lapot és teljesen megbizható szakközlönyt" hivatalosan ajánlja. A „Pénzügyi Utmutató" rendesen minden huzás után jelen meg; közli a magyar, osztrák és külföldi sorsjegyek huzásait, ugyszintén a zálogleveleк, kötvények és részvények sorsolásait mindenkor a hátralékosok, vagyis a korábban kisorsolt, de még kifizetés végett be nem mutatott darabok kimutatásával együtt. Tájékozható czikkei és felvilágositó közleményei a tőzsde, pénzügyek és biztositás köréből megóvják az értékpapirbirtokost a károsodástól. Szerkesztői postájában nyiltsággal és — ez a lap főbecse — üzleti érdek nélkül alapos felvilágositást ad a legkülönfélébb kérdések iránt. Dijmentesen vállalja el előfizetői sorsjegyeinek revisióját, söt állandó nyilvántartását és kisorsolás esetén azonnal értesiti az illetőt. Ugyancsak ingyen közvetiti a lap kiadóhivatala a magyar értékpapirok esedékes szelvényeinek beváltását, a kisorsolt értékpapirok beváltását vagy kicserélését stb. Szóval ingyenesen teljesiti mindazon apró szolgálatokat, melyekért a közönség nem mindig megbizható bankárokhoz szokott fordulni. A „Pénzügyi Utmutató" előfizetési ára egész évre két forint, félévre egy forint. Előfizethetni legczélszerübben postautalványnyal a kiadóhivatalban, Budapest, Andrássy-ut 84. sz. a.

— A **„Pesti Hirlap"** f. évi deczember 1-jével Ki a gyilkos? czimü érdekfeszitő franczia bünügyi regény közlését kezdi meg, mely az év végéig fog tartani. E mellett karácsonytáján Mikszáth Kálmán kitünő tollából „A szenátor bogarai" czim alatt hosszabb elbeszélést fog hozni. Aminek bejelentése után szinte fölösleges a közönség figyelmét felhivni e rendkivül gazdag és változatos tartalmu, kedvelt napi közlönyünk deczember havi és további, immár 11-ik évi folyamára. S mint a szerkesztőség velünk közli, ujévtől kezdve, a hetenkinti zenemellékleten kivül, még egy — a közönség minden rétegét érdeklő, közhasznu — melléklettel fog a Pesti Hirlap gazdagodni, ugy, hogy valóban unikum lesz a napilapok között. Erről bővebbet csak ujév-felé közölhetünk. Addig is ajánljuk a „Pesti Hirlapot" (melynek előfizetési ára, egy hóra 1 frt 20 kr., negyedévre 3 frt 50 kr.) t. olvasóink pártolásába. Mutatványszámot a kiadóhivatal (Budapest, nádor utcza 7. sz.) egy hétig ingyen küld mindenkinek.

Ki nyert?

Huzás november 17-én:

Budapest:	52	24	19	87	61.
Lincz:	21	31	4	64	34.
Trieszt:	58	59	75	60	37.

Huzás november 21-én:

Prága:	13	23	75	86	9
Lemberg:	31	21	38	68	43.
Szeben:	29	55	86	46	26.

Szerk. üzenet.

— B. A. könyveket megküldöttük Az értékét köszönettel vettük

— P. A. Magánlevelet irtunk, várjuk a választ, előbb nem közöljük.

— E. Gy. Mig a tárczaközlemény befejezve nincs, nem adhatjuk ki. Nem oly sürgős tartalmu, hogy ezért megszakitanunk kellene a most folyó humoreszket.

— „A római lyra fejlődése" cz. dolgozatot az idén már nem közölhetjük. Egyébkint magánlevelet irunk.

— P. H. Igéretünkhez képest — szivesen.

— L. B. Örvendünk a szellemi találkozásnak. Uj évkor — igen.

Felelős szerkesztő és kiadó:
BÁTORFI LAJOS.
A szerkesztővel értekezhetni naponta déli 1—3 óra közt lakásán Arany János-utcza 4 sz.
Laptulajdonos: WAJDITS JÓZSEF.

Nyilttér.*)

MATTONI-FÉLE
GIESSHÜBLER
legtisztább égvényes
SAVANYU-KÚT
legjobb asztali- és üditő ital,
kitünő hatásunak bizonyult köhögésnél, gégebajoknál, gyomor- és hólyaghurutnál.
Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest

Brüsszelben az 1888-ik évi nemzetközi kiállitáson arany éremmel kitüntetett gazdag szénsavtartalmu asztali és gyógyviz
ÁGNES
FORRÁS
SAVANYUVIZE

*)E rovat alatt közöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Hirdetések.

5550 tkv. 1888.

Árverési hirdetmény.

A nagy-kanizsai kir. törvszék telekkönyvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy a nagy-kanizsai takarékpénztár végrehajtatónak Benke György és neje végrehajtást szenvedő eszteregnyei lakos elleni 227 frt 50 kr. tőke, 1887. évi október hó 1-től járó 8% kamatai, 21 frt 60 kr. per, 8 frt 80 kr. végrehajtáskérelmi, 9 frt 50 kr. jelenlegi s még felmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. törvszék területéhez tartozó az eszteregnyei 530 sz. tjkvben A. I. 1—7. 10 -14. 16—22. és 25—34. sor a. Benke György tulajdonául bejegyzett 946 frtra becsült ingatlanok **1888. november hó 30 ik napján d. e. 10 órakor Eszteregnye** község házánál Fischl Pál felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételárt három egyenlő részletben, még pedig: az elsöt az árverés jogerőre emelkedésétől számitandó 1 hónap alatt, — a másodikat ugyanattól 2 hónap alatt. — a harmadikat ugyanattól 3 hónap alatt, — minden egyes részlet után az árverés napjától számitandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni.

Kelt N.-Kanizsán, a kir. tszék. mint telekkönyvi hatóságnál 1888. évi julius hó 27. napján.

Gr. HUGONNAY
3488 1—1 kirendelt kir. tszéki biró.

6551 tkv. 1888.

Árverési hirdetmény.

A n.-kanizsai kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy Zalamegye árvatára végrehajtatónak Sipos András és neje végrehajtást szenvedő szent-liszlói lakósok elleni 135 frt 38 kr. tőke. 1885. julius 1-től járó 5% kamatai és ezeknek 5% késedelmi kamatai. 18 frt 20 kr. per, 6 frt 95 kr. végrehajtáskérelmi, 8 frt 85 kr. korábbi árverési, 5 frt 50 kr. jelenlegi s még felmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó szent-liszlói 95. sz. tjkvben A. † 185. hrszám alatt Sipos András és neje Novoszel Krisztina tulajdonául felvett 720 frtra becsült ingatlan **1888. évi decz. hó 13-án** d. e. 10 órakor Szent-Liszló község házánál megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételárt három egyenlő részletben, még pedig: az elsöt az árverés jogerőre emelkedésétől számitandó 1 hónap alatt, — a másodikat ugyanattól 2 hónap alatt, — a harmadikat ugyanattól 3 hónap alatt, — minden egyes részlet után az árverés napjától számitandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. tszék. mint telekkönyvi hatóságnál 1888. évi szept. hó 12. napján. Gr. HUGONNAY
3489 1—1 kirendelt kir. tszéki biró.

6550/tkv. 1888.

Árverési hirdetmény.

A nagy-kanizsai kir. törvszék telekkönyvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy Zalamegye árvatára végrehajtatónak Kranicz Mihály s neje Jagadics Mária végrehajtást szenvedő kerecsenyi lakós elleni 19 frt tőke, 1882. január 1 től járó 7% kamatai és ezeknek 7% késedelmi kamata, 1 frt 20 kr. per, 5 frt 70 kr. végrehajtás kérelmi, 9 frt 50 kr. jelenlegi s még felmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó kerecsenyi 177. tjkvben A. † 771 hrsz. alatti váltság köteles 1274 frtra becsült ingatlan **1888. évi deczember hó 14-én** d. e. 10 órakor Kerecseny község házánál megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételárt három egyenlő részletben, még pedig: az elsöt az árverés jogerőre emelkedésétől számitandó 1 hó alatt, a másodikat ugyanattól 2 hónap alatt, a harmadikat ugyanattól 3 hónap alatt, — minden egyes részlet után az árverés napjától számitandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. tszék, mint telekkönyvi hatóságnál 1888. évi szept. hó 12. napján Gr. HUGONNAY
3490 1—1 kirendelt kir. tszéki biró.

6420. tkv. 888.

Árverési hirdetmény.

A nagy-kanizsai kir. törvszék telekkönyvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy a kir. kincstár végrehajtatónak Benke Rozi és Benke Péter végrehajtást szenvedő eszteregnyei lakosok elleni 97 frt 41 kr. tőke, 1887. évi január hó 1-től járó 6% kamatai, 3 frt 15 kr. végrehajtás kérelmi, 6 frt 85 kr. jelenlegi s még felmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó, az eszteregnyei 56. sz. tjkvben A. I. 1—4. 7. 10—25, 27—31 és 33. hrsz. a. Benke Rozi és Péter tulajdonául felvett 980 frtra becsült ingatlanok **1888. évi deczember hó 21 ik napján** d. e. 10 órakor **Eszteregnye** község házánál megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételárt három egyenlő részletben, még pedig: az elsöt az árverés jogerőre emelkedésétől számitandó 1 hónap alatt, — a másodikat ugyanattól 2 hónap alatt, a harmadikat ugyanattól 3 hónap alatt, — minden egyes részlet után az árverés napjától számitandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. tvszék mint telekkönyvi hatóságnál 1888. évi szept. hó 6. napján. Gr. HUGONNAY.
3492 1—1. kirendelt kir. tszéki biró

6422. tk. 1888.

Árverési hirdetmény.

A nagy-kanizsai kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy Zalamegye árvatára végrehajtatónak Loncsák György végrehajtást szenvedő komárvárosi lakós elleni 85 frt 90 kr. tőke, 1882. évi januar hó 1-től járó 7% kamatai és ezeknek 7% késedelmi kamata, 31 frt 12 kr. per, 8 frt 5 kr végrehajtás kérelmi, 9 frt 50 kr jelenlegi s még felmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a komárvárosi 130. sz. tjkvben A. † 1525/a hrsz. a.

Loncsák György tulajdonául felvett 251 frtra becsült egész ingatlan és a komárvárosi 528. sz. tjkvben A. † 1. sorsz. a. felvett ingatlannak Loncsák Györgyöt illető 160 frtra becsült fele része **1888. évi deczember ó 11-dik napján** d. e. 10 órakor Komárváros község házánál megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételárt három egyenlő részletben, még pedig: az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számitandó 1 hónap alatt, — a másodikat ugyanattól 2 hónap alatt, — a harmadikat ugyanattól 3 hónap alatt. — minden egyes részlet után az árverés napjától számitandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni.

Kelt Nagy Kanizsán, a kir. tvszék, mint telekkönyvi hatóságnál 1888. évi szep. hó 6. napján Gr. HUGONNAY
3491 1—1 kirendelt kir. törvszéki biró.

HAMBURG-AMERIKAI POSTAHAJÓZÁSI RESZVÉNYTÁRSULAT.

Közvetlen német postagőzhajózás
Hamburgból Newyorkba minden szerdán és vasárnapon.
Hâvreből Newyorkba minden kedden.
Stettinből Newyorkba minden 14 nap alatt.
Hamburgból Nyugatindiába havonkint négyszer.
Hamburgból Mexicóba havonkint egyszer.

A társaság postagőzhajói kitünő ellátás mellett ugy hajószobákban mint a födélközben elhelyezett utazóknak is a legpompásabb utazási alkalmat nyujtja.

Bővebb felvilágositást az Josef Gschirhakl Bécsben, Wieden, Weyring gasse 32-dik szám alatt. 3249 21—26

Ügyes ügynökök nagy százalék mellett kerestetnek.

Kedvező pénzkölcsönhöz

juthatnak önálló, rendes éves lakással és keresettel illetve jövedelemmel biró egyének, u. m. **iparosok, kereskedők, hivatalnokok, katonatisztek, magánzók, birtokosok stb. módhoz képest 50 frttól 1000 frtig,** mint magán személyhitel, csekély heti, havi vagy három havi törlesztésre 6%-os kamat mellett. 2802 5

Ingatlanok betáblázására 4½ és 5%-ra, amortizáczióra vagy anélkül. Bővebbet : **Steiner G. A. Budapest, gr. Károlyi-utcza 12.** — Levélbeli megkeresésekhez, 3 drb. válaszjegy csatolandó.

Idős és fiatal embereknek az ép most uj kiadásban megjelent **dr. Müller gyógyászati tanácsadója zavart idegek- és nemi rendszerről,** valamint ezek alapos gyógyitását tartalmazó füzet felvilágositásul sürgősen ajánltatik. Ára borítékban küldve 60 kr. 3466 6 6
Kreikenbaum C. Braunschweigban.

Asthmát alaposan gyógyitok. Nagykoru betegeknél is enyhülés áll be. A szenvedésnek leirása és bemondása annak, hogy a lábak hidegek-e, Weidhaas P. Drezden, Reissigerstr. 42 I., a kir. rendőrségi iroda átellenében intézendő. Mindennemű

mellbetegségek

alaposan gyógyithatók a saját testemen használt s fényes eredményünek bizonyult gyógykezelés által, mit a folyton növekedő s hatóságilag megvizsgált eredmények is bizonyitanak. A szenvedésnek leirása és bemondása annak, hogy a lábak hidegek-e, Weidhaas P. Dresden, Reissigerstr. 42. I. intézendő.
3195 1 28

Vételre kerestetik

egy 600 000 frtig terjedő uradalom, a mely főleg tagositott szántóföldekből áll, s egy vasuti állomás közelében van. Egy teher nélküli bécsi ház, melynek értéke 250.000 frt., az urodalom vételárába számittatik, a még hátralevő összeg pedig készpénzfizetéssel törlesztetik; továbbá

egy uradalom

700.000 frtig, a déli vaspálya mellett, készpénzfizetés mellett. Szives ajánlatok Szwoboda János uradalmi felügyelőhöz Pozsonyba intézendők. 3492

10.000 drb.

kivitelre szánt **uri téli** szövet **nadrág** az ujonan felemelt vámtarifa következtében vissza maradván, ama megbizást kaptam, hogy azokat egyenkint, vagy nagyobb csoportonkint bármely árou eladjam. Ennek folytán egy, a legujabb bécsi divat szerint jól és csinosan készitett

uri téli szövet felső nadrágot

csak 2 forintért

árusitok, (vagyis csupán a munkaárért,) hogy kételyek fel ne merüljenek, ismetelve megjegyzem, hogy ezek **csinos, vastag, tömör és meleg felső nadrágok.** Ha ez nem való, ugy a nadrágokat vissza veszem. Minthogy e nadrágok nagy kelendőségnek örvendenek, siessen mindenki szükségletét leghamarabb nálam megrendelni. Ugyan e szövetből teljes öltözetek is vannak, melyek bármely n gyságban és szinben minta szerint hibetetlen olcsó árért, vagyis **csak 8·50 krért** kaphatók. Nadrág-rendeléseknél kéretik a lépés hosszát, egész öltözeteknél pedig a mell térfogatát megemliteni. Szállitás csak utánvét mellett történik.

Rendelések intézendők :

Apfel M. Bécs I. Fleischmark

471 5—12 Nr. 8/XV.

3472

Vadász-birtok azonnal megvétetik.

Szép uj lakkal, park- és erdővel, saját jó vadászati joggal. Egy gazdaság, melynek feltételek nélküli ára 50 ezer frtig terjedhet, készpénzfizetés mellett megvétetik. Szives, részletes ajánlatok mielőbb **Szwoboda János** uradalmi felügyelőhöz, mint megbizotthoz POZSONYBA kéretnek inteztetni
3493 1—1

VILLÁNYI MAGYAR BOROK.

Saját termelés, Brüsselben, Triestben és Persett kiállitási éremmel kitüntetve.

Küldök utánvéttel.

jótállással természetességért, vörös 25, 32, vörös dessert üvegekben 45, fehér és siller 18—24 literenként.

CSATÓ, gyógyszerész, pinczészet,
3—3 VILLÁNY. 3478

Máriaczelli gyomorcsöppek.

Kitünő hatásu szer a gyomor minden betegségeiben.

Védjegy.

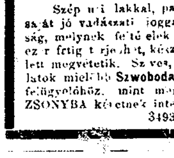

Félreismerhetetlen étvágyhiány, gyomorgyengeség, rosz illatu lélekzet, felfuvódás, savanyu felböffenés, kolika, gyomorhurut, gyomorégés, homokképződés, tulságos nyálkaképződés, sárgaság, undor és hányás, fejfájás (ha a gyomorból ered), gyomorgörcs, székszorulás, a gyomornak ételekkel és italokkal való tulterhelése, giliszták, lép-, máj- és aranyeres bántalmak eseteiben. — **Egy üvegcse ára használati utasitással együtt 40 kr., kettős palaczk 70 kr.**

Központi szétküldés Brády Károly gyógyszerész által Kremsierben (Morvaország).

Kapható minden gyógyszertárban.

Óvás! A valódi máriaczelli gyomorcsöppeket sokat hamisitják és utánozzák. A **valódiság jeléül** minden üvegnek piros, a fenti védjegygyel ellátott boritékba kell göngyölve lennie és a minden üveghez mellékelt használati utasitáson meg kell jegyezve lenni, hogy az Kremsierben Gusek Henrik könyvnyomdájában nyomatott.

Kapható N.-Kanizsán: Práger Béla, Kadarkutón Beck Béla, Kaposváron Czolner Vincze, Babócsay Kálmán Marczaliban Körös Viktor, Merenye Fleisher Samu, Nagy-Bajom Körös Lajos, Olonczon, Böcls Béla gyógyszerész uraknál. 3162 49—52.

CSAK 2 FORINT !

csak frt 2 párja !!!

CSAK 2 FORINT

10 000 pár, a kivitelre szánt, téli szövetből készült téli nadrág a felemelt vámtarifa következtében itt visszamaradt s én lettem megbizva, hogy azokat darabonkint vagy nagyobb részletekben minden áron eladjam. Én tehát ezen, a legujabb divat szerint készült, tökéletesen kész

télikelme-férfinadrágokat,

csak 2 frtért

(csupán a munkáért) adom, s hogy senki ne kételkedjék, kinyilatkoztatom, hogy e nadrágok elegáns, erős és meleg felső nadrágok, s ha ez nem volna valóság, azokat visszafogadom. Minthogy a nadrágok nagyon gyorsan kelnek, mindenki iparkodjék szükségletét nálam fedezni. Küldeményezés csakis utánvéttel teljesittetik. Egyedüli megrendelési czim:

FEKETE GYULA

a „magyar korona”-hoz, Bécs
V. Rüdigergasse N 1/74 3494 1—10

MOLL SEIDLITZ POR

Tavaszi gyógyitás
Nyári gyógyitás
Öszi gyógyitás
Téli gyógyitás

Csak akkor valodi ha minden dobozon a gyárjegy egy sa és MOLL A sokszorositó czég látható

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorgörcs, nyálk, gyomorégés székrekedéseknél májbajok vértolulás aranyér és a legkülönfélébb női betegségeknél. Egy eredeti doboz használati utasitással 1 frt.

Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszertáraiban **MOLL A gyógyszerész cs kir. udvari szállitó, Bécs Stadt Tuchlauben 9.**

Szétküldés naponta utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb nem küldetik

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.

Ötö foglalkozásomnál fogva az ön Moll féle Seidlitz porai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra s szivély s „Isten fizesse meg”-et mondok érte ezek a gyomrot jóvá és f t könnyüvé teszik. Tisztelettel
Steinko P. I. lelkész Hoanetschlagban

Legjob bedörzsölő szer köszvény, csuz és minden meghülési betegségek ellen.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi ha, minden üveg MOLL A. védjegyét és aláirását viseli

Bedörzsölésül sikeres használat köszvény, csuz, mindennemü testfájdalmak és bénulásnál; burogatás alakjában minden sérelem és sebnél, daganatok gyulladásoknál. Belsőleg vizzel vegyitve hirtelen roszullét, hányás, kólika és hasmenésnél.

Egy üveg ára használati utasitással 80 kr. o. é.

Raktárak az ország minden nevezetes gyógyszertár és anyag kereskedésiben
MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállitó Bécs, Stadt, Tuchlauben 9

Szétküldés naponta utánvétellel Két üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.

Kitünő Moll-féle franczia borszesz és sója vidékemen nagyszerüen müködik Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segitségére készletet óhajtok tartani magamnál
Mély tisztelettel
3462 7—45 **Hernof,** lelkész Micholupban.

Raktárak Nagy-Kanizsán Rosenfeld Adolf és Fesselhofer József uraknál

Gyógyszertár Bécsben **PSERHOFER J.-féle** Singerstrasse 15. zum. „Gold Reichsapfel“

Vértisztitó labdacsok ezelőtt egyetemes labdacsok neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben a labdacsok csodás hatásokat ezerszeresen be nem bizonyitották volna. A legmakacsabb esetekben minden egyébszer sikertelenül alkalmaztatott, ezen labdacsok számtalanszor s a legrövidebb idő alatt gyógyulást eredményeztek, 1 doboz 15 labdacscsal 21 kr. 1 tekercs 6 dobozzal 1 frt 5 kr, bérmentetlen utánvétküldemény 1 frt 10 kr.

A pénzösszeg előleges beküldése mellett póstamentes átküldéssel kerül: 1 tekercs labdacs 1 frt 25 kr., 2 tekercs 2 frt 30 kr; 3 tekercs 3 frt 40 kr; 4 tekercs 4 frt 40 kr; 5 tekercs 5 frt 20 kr; 10 tekercs 9 frt 20 kr. Kevesebbet mint egy tekercset szétküldeni nem lehet.

Valódiaknak csak azok a labdacsok tekinthetők, melyek utasitása J. Pserhofer neve aláirásával van ellátva s melyek a doboz fedelén ugyanazon névaláirást hordják veres irásban.

Számtalan levél érkezett, melyeknek irói hálát mondanak a labdacsokért, melyeknek a legkülönfélébb és legsulyosabb betegségekben egészségük helyreállitását köszönik. A ki csak egyszer kisérletet tett velük, tovább ajánlja.

A köszöntő levelekből néhányat ide irunk :

Schlierbach, február 17. 1888
Tekintetes Ur! Alázattal alulirott az ön valóban hasznos és kitünő vértisztitó labdacsaiból ujabb 4 tekercsnek átküldését kéri. Teljes tisztelettel
NEUREITER IGNÁCZ, gyak. orvos.

Hrasche, Flödnig mellett. 1887. szept 12.
Tekintetes Ur! Isten akarta volt, hogy labdacsai kezembe kerültek s most ezek eredményéről irok: Beteg ágyamban meghültem, ugy, hogy munkámat nem tudtam többet végezni s már bizonyosan meghaltam volna, hogyha csodálatos labdacsai engem nem mentettek volna. Isten áldja még érette ezerszer. Van bizalmam, hogy labdacsai egészen vissza fogják adni egészségemet, ugy mint másokat is egészségessé tettek.
KNIFIC THEREZIA.

Wiener Neustadt, 1887. decz. 9.
Tekintetes Ur! Hálás köszönetet mondok 60 éves nénem nevében. Ez 5 évig idült gyomorhurutban és vizi betegségben szenvedett. Élete kin volt reá nézve s már azt hitte, hogy vége lesz. Véletlenül egy dobozt kapott az ön labdacsaiból s ezekből hosszabb használat után meggyógyult Teljes tisztelettel
WEINCZETTL JOSEFA.

Mitterinzersdorf Kirchdorf mellett Felső-Austria 1886 jan 10
Tekintetes Ur! Sziveskedjék postán egy tekercset kitünő vértisztitó labdacsaiból küldeni. Nem tehetem, hogy önnek e labdacsok értékére nézve teljes elismerésemet ne nyilvánitsam, a mindenütt a hol csak alkalmam lesz, ezeket ajánlani fogom. Felhatalmazom, hogy e köszönetemet tetszés szerint használhassa. Teljes tisztetettel
KASZTNER THEREZIA

Gottschdorf, Kohlbach mellett, Osztr. Szilézia 1886. október 8
Tekintetes Ur! Kérem sziveskedjék nekem egy 6 dobozból álló tekercset az ön egyetemes vértisztitó labdacsaiból küldeni. Csak az ön csodálatos labdacsainak köszönhetem, hogy gyomorbajomtól, mely öt éven át kinzott, megszabadultam. Nem is fognak tőlem ezek elfogyni és ezennel mély köszönetet mondok tekintetességednek. Kiváló tisztelettel
ZWICKL ANNA

Rohrbach, 1886. febr. 28
Tekintetes Ur! Mult év november havában egy tekercs labdacsot rendeltem meg Önnél Én ugy, mint nőm, a legjobb sikert észleltük. Mindketten heves főfájásban és rossz széklетben szenvedtünk, ugy, hogy közel voltunk a kétségbeeséshez, habár csak 46 évesek vagyunk még. És ime: az ön labdacsai csodákat tettek és megszabaditottak a bajtól. Tisztelettel
LIST ANTAL.

Fagybalzsam Pserhofer J.-től évek óta elismerve, mint a legbiztosabb szer bármiféle fagybajok ellen, valamint nagyon idült sebek stb. ellen is 1 tégely 40 kr. Bérmentes küldéssel 65 kr.

Utifünedv katharus, rekedtség, szamárhurut stb. ellen. 1 üveg 50 kr

Amerikai köszvény-kenőcs legjobb szer köszvény- és rheumaszerü bajok, tagszaggatás és fülszaggatás ellen 1·20 kr.

Lábizzadás elleni por. Egy doboz 50 kr. Bérmentes küldéssel 75 kr.

Golyvabalzsam, biztos szer a golyvásnyak ellen 1 üveg 40 kr. Bérmentes küldéssel 65 krajczár.

Életesszenczia (prágai cseppek) megromlott gyomor, rossz emésztés mindennemü altestbajok ellen kitünő háziszer 1 vegcse 20 kr.

Angol csodabalzsam, 1 üvegcse 12 kr. 12 üvegcse 1 frt 20 kr.

Fiakerpor hurut, rekedtség, köhögés ellen 1 doboz 35 kr., portómentes küldéssel 60 kr.

Tannochinin hajkenőcs Pserhofer J.-től hosszu évek óta legjobbnak ismert hajnövesztő szer elismerve orvosok által. Egy elegansan kiállitott doboz 2 frt.

Egyetemes kenőcs Steunel tanártól vágott és szurt sebekre rosszindulatu fekélyek és mindennemü daganatok ellen, időszaki feltöréses lábfekélyek, körömméreg, sebek, emlőgyulladási és hasonló bajok ellen sokszorosan jónak bizonyult. Egy tégely 50 kr. Bérmentes küldéssel 75 kr.

Egyetemes tisztitó-só Bulrich A. W.-től Kitünő háziszer. Mindenféle megzavart emésztésnél, fejfájásnál, szédülésnél, gyomorgörcsnél, aranyeres bajban, dugulásban. Egy csomag 1 frt.

Szem essentia Romershausentól, 1 üveg 2 frt 50 kr. ½ üveg 1 frt 50 kr.

Ezen itt megnevezett készitményeken kivül az osztrák lapokban hirdetett összes bel- és külföldi gyógykülönlegességek raktáron tartatnak s a netalán készletben nem levő czikkekről kivánatra pontosan és olcsón gondoskodva leend.

Postai szétküldések gyorsan foganatosittatnak a pénz előleges beküldése mellett vagy utánvéttel.

A pénz előleges beküldése leghelyesebben (postautalványnyal) a portó olcsóbbá tételét eszközli, mint utánvéttel.

3496 1—12

Óvja ön lovait a nedvesség és hidegség ellen!

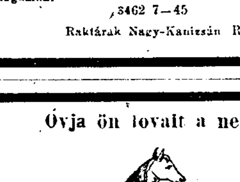

2 m. hosszú és 1½ m. szélességben darabja csupán 1 frt 80 kr.

Az első és legnagyobb **lótakaró-gyár** főraktára szállit jó hitelü és tartósan készitett nehéz, tömött takarókat a következő csodálatos olcsó árak mellett: **Első rendü lótakarók** 190 cm. hosszú és 130 cm. széles szürke alappal és élénk szinü paszomanttal, tömött és meleg, drbja csupán 1·50 kr. Ugyanezek

Csinos kén sárga szinü bérkocsi takarók négyszeres fekete-vörös, vagy kék-vörös paszomanttal, körülbelül 2 m. hosszú és 1½ széles darabja csupán **2 frt 50 kr.**

Remek arany-sárga Double-urasági lótakarók, szőnyegekül is használhatók, drbja csupán 3 frt 59 kr. Százakra terjedő elismerő nyilatkozatok közül: Sziveskedjen a lovas század részére mihamarabb további 10 drb. kén-sárga takarót á 2·50 krjával, mint azelőtt küldeni.* Cs. k. Dzsidás ezred 4. sz., **Ferencz József** kir. 1. lovas száz. Szállitok azonnal bárhova, pósta-, vasut- vagy hajóval utánvét, vagy az összeg előre való beküldése mellett.

3463 6—12 Czim: Lótakaró-gyár raktára GANS A. BÉCS III. Seidelgasse 4.

Wajdits József könyvnyomdájából Nagy-Kanizsán.